

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Kommunfullmäktige

Plats Sala Folkets Hus (Borgmästaregatan 1, 733 30 Sala)

Tid Måndagen den 25 maj 2026 kl. 18.00 – 22.00

Obs! Digital närvaro ska registreras i Netpublicator mellan kl. 17.30 – 18.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista	2026/5	
3	Anmälningensärenden	2026/2	
4	Avsägelse	2026/8	
5	Kompletteringsval	2026/8	
6	Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun	2026/81	3 - 17
7	Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete	2025/1136	18 - 53
8	Landsbygdsprogram Sala kommun	2025/962	54 - 118
Paus kl. 19.20 – 19.30			
9	Revidering av Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet	2026/235	119 - 132
10	Svar på motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden	2023/1325	133 - 139
11	Svar på motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden	2025/1174	140 - 145
12	Svar på medborgarförslag om permanenta skyddsvallar	2023/1142	146 - 151
13	Svar på e-förslag - Inlinesgolv i ishallen sommartid	2025/505	152 - 165
14	Svar på e-förslag - Vattenspraypark vid Stora lekparken	2025/780	166 - 172

Sammanträdet sänds på Sala kommuns hemsida www.sala.se/webbsändning.

Sala den 18 maj 2026

Emil Andersson Bleckert (S)
Ordförande

Malin Selldén Wahlman
Nämndsekreterare

KS § 58 **Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun**

INLEDNING

Ett tydligt regelverk med en väl avvägd taxa är ett bra sätt att främja efterfrågade aktiviteter som bidrar till ett levande centrum på ett konkurrensneutralt sätt. Gällande taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun antogs den 26 augusti 2024, KF § 61. Vid en genomgång av flera styrdokument som berör torget har det uppmärksammats att taxan behöver revideras, då den innehåller otydligheter och vissa inkonsekvenser.

I samband med översynen av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln har en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från Tekniska kontoret, Samhällsbyggnadskontoret och Näringslivsenheten även gjort en genomgång av taxan. Arbetet har omfattat omvärldsbevakning samt jämförelser med andra kommuner och genomgång av anslutande styrdokument. Namnet på dokumentet har ändrats från torgplatser till saluplatser, för uppnå enlighet med övriga dokument och innehåll.

Genomgången har visat att nuvarande taxa inte fullt ut stödjer dagens behov eller är tillräckligt samordnad med övriga styrande dokument. Detta har i vissa fall lett till en ineffektiv handläggning och en otydlighet för både näringsidkare och tjänstepersoner. Den föreslagna taxan syftar därför till att skapa tydlighet, likvärdighet och en mer ändamålsenlig hantering av upplåtelser av allmän plats.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna taxan är utformad för att vara självfinansierande och täcka kommunens kostnader för administration, drift och hantering av upplåtelser av allmän plats. Förändringen bedöms inte medföra några ytterligare ekonomiska konsekvenser för kommunen utöver detta.

Jäv

Hanna Westman (SBä) och Ulf Westman (SBä) anmäler jäv, lämnar sammanträdet och deltar inte i handläggning eller vid beslut av detta ärende.
Per Palfelt (SD) träder in som tjänstgörande ersättare för Hanna Westman (SBä).

Beslutsunderlag

KS 2026.589 – Missiv

KS 2026.590 – Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

KS 2026.907 – Koalition Salas förslag till Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

Ledningsutskottets beslut § 37, 2026-02-18

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 58 fortsättning

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar, bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att, med redaktionell ändring, godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med bilaga KS 2026.590.

Ingela Kilholm Lindström (MP) och Johanna Ritvadotter (V) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med Koalition Salas förslag, bilaga KS 2026.907.

Erik Hamrin (M) tilläggsyrkar att förvaltningen gör en ekonomisk jämförelse av de två olika förslagen inför fullmäktiges sammanträde.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner ledningsutskottets förslag bifallet. Ordförande ställer Erik Hamrins (M) tilläggsyrkande mot avslag och finner tilläggsyrkandet avslaget.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att, med redaktionell ändring, godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med bilaga KS 2026.590,

Reservation

Erik Hamrin (M), Tomas Bergling (M), Magnus Edman (SD), Tryggve Lindman (SD), Henric Eriksson (SD) och Per Palfelt (SD) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) samtliga yrkanden och inkommer med skriftlig reservation:

” Vi reserverar oss mot kommunstyrelsens beslut att avslå vårt yrkande i denna punkt. Det ska dock tillstås att vi har viss förståelse för att de styrande partierna kan behöva tiden fram till kommunfullmäktige för att läsa in sig på och förstå fördelarna med vårt förslag till taxa.

Det är bra att styret nu, i vissa delar har lyssnat på våra förslag och nu föreslår att exempelvis gatupratatörer ska vara avgiftsfria. Det är ett steg i rätt riktning. Men det är inte tillräckligt.

Koalition Salas partier har arbetat hela mandatperioden för att få tillstånd sänkningar av de avgifter som drabbar handlare som reser in till Sala eller de som har sin verksamhet här och på så sätt gör staden levande. Det låter vi nu synas i vårt förslag till taxa.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 58 fortsättning

Exempel på hur vår taxa gynnar handlare och krögare är enkla att ge. Uteserveringar görs avgiftsfria. Lika så blir det avgiftsfritt för den handlare som vill ställa ut sina varor utanför butiken, så kallad varuvisning. Vi slopar avgiften för de handlare som då och då besöker torget för att sälja sina produkter.

Utöver det så halverar vi styrets föreslagna dyr-taxor för kioskverksamhet, hyra av plats för längre tid, nyttjande av "tivoliplatsen" vid lärkan och grusplanen i stadsparken. Och vi sänker avgiften för el.

Det är lätt att prata om att vilja att Sala ska vara företagsvänlig och värna vår handel, men det är en annan sak att göra det. Med vårt förslag blir det enklare och billigare för handlare och krögare. Det kommer ge fler säljtillfällen vilket skapar mer liv och rörelse i centrum, vilket vi vet att många efterfrågar.

Debatten kommer såklart fortsätta i kommunfullmäktige. Då har styrets partier möjlighet att visa om de vill GÖRA Sala mer företagsvänligt, eller bara PRATA OM att göra det."

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KSLU § 37 Revidering av Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

INLEDNING

Ett tydligt regelverk med en väl avvägd taxa är ett bra sätt att främja efterfrågade aktiviteter som bidrar till ett levande centrum på ett konkurrensneutralt sätt. Gällande taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun antogs den 26 augusti 2024, KF § 61. Vid en genomgång av flera styrdokument som berör torget har det uppmärksammats att taxan behöver revideras, då den innehåller otydligheter och vissa inkonsekvenser.

I samband med översynen av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln har en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från Tekniska kontoret, Samhällsbyggnadskontoret och Näringslivsenheten även gjort en genomgång av taxan. Arbetet har omfattat omvärldsbevakning samt jämförelser med andra kommuner och genomgång av anslutande styrdokument. Namnet på dokumentet har ändrats från torgplatser till saluplatser, för uppnå enlighet med övriga dokument och innehåll.

Genomgången har visat att nuvarande taxa inte fullt ut stödjer dagens behov eller är tillräckligt samordnad med övriga styrande dokument. Detta har i vissa fall lett till en ineffektiv handläggning och en otydlighet för både näringsidkare och tjänstepersoner. Den föreslagna taxan syftar därför till att skapa tydlighet, likvärdighet och en mer ändamålsenlig hantering av upplåtelser av allmän plats.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna taxan är utformad för att vara självfinansierande och täcka kommunens kostnader för administration, drift och hantering av upplåtelser av allmän plats. Förändringen bedöms inte medföra några ytterligare ekonomiska konsekvenser för kommunen utöver detta.

Jäv

Hanna Westman (SBä) anmäler jäv, lämnar sammanträdet och deltar inte i ärendets behandling och beslut.

Beslutsunderlag

KS 2026.589 – Missiv

KS 2026.590 – Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

Ärendet föredras av teknisk chef Roger Lindström och stadsträdgårdsmästare Kristin Hedman.

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar, att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KSLU § 37 fortsättning

att godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med bilaga KS 2026.590.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med bilaga KS 2026.590.

Erik Hamrin (M) och Magnus Edman (SD) återkommer till kommunstyrelsen med förslag.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Tekniska kontoret ENHET
Kristin Hedman
Stadsträdgårdsmästare

MISSIV

Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Ett tydligt regelverk med en väl avvägd taxa är ett bra sätt att främja efterfrågade aktiviteter som bidrar till ett levande centrum på ett konkurrensneutralt sätt. Gällande taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun antogs den 26 augusti 2024, KF § 61. Vid en genomgång av flera styrdokument som berör torget har det uppmärksammats att taxan behöver revideras, då den innehåller otydligheter och vissa inkonsekvenser.

I samband med översynen av de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln har en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från Tekniska kontoret, Samhällsbyggnadskontoret och Näringslivskontoret även gjort en genomgång av taxan. Arbetet har omfattat omvärldsbevakning samt jämförelser med andra kommuner och genomgång av anslutande styrdokument. Namnet på dokumentet har ändrats från torgplatser till saluplatser, för uppnå enlighet med övriga dokument och innehåll.

Genomgången har visat att nuvarande taxa inte fullt ut stödjer dagens behov eller är tillräckligt samordnad med övriga styrande dokument. Detta har i vissa fall lett till en ineffektiv handläggning och en otydlighet för både näringsidkare och tjänstepersoner. Den föreslagna taxan syftar därför till att skapa tydlighet, likvärdighet och en mer ändamålsenlig hantering av upplåtelser av allmän plats.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna taxan är utformad för att vara självfinansierande och täcka kommunens kostnader för administration, drift och hantering av upplåtelser av allmän plats. Förändringen bedöms inte medföra några ytterligare ekonomiska konsekvenser för kommunen utöver detta.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att godkänna revidering av taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun i enlighet med bilaga KS enligt bilaga.

Tekniska kontoret, ENHET

Bilagor:

- 1 Förslag till taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun.

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☐	NEJ ☒
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☐	NEJ ☒
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☐	NEJ ☒
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☐	NEJ ☒

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

**Horisontella principerna
(tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)**

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒

Tekniska kontoret, ENHET

Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?

JA NEJ

Om **NEJ** – varför inte?

Tekniska kontoret, ENHET

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Sala kommun

Kommunal författningssamling

Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

KFS 069 revision 05

TAXA

ANTAGEN: 2026-XX-XX

GÄLLER FRÅN OCH MED: 2026-XX-XX

ERSÄTTER: 2025/118

§ 1. Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa erläggs avgifter för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän platsmark i Sala kommun. Politiska och ideella föreningar eller organisationer är avgiftsbefriade. Ingen avgift tas ut av skolklasser och barn-ungdomsföreningar samt hjälpverksamhet med 90-konto.

§ 2. Beräkning av avgift

- A. Avgifter för övriga upplåtelser. I det fall en upplåtelse inte faller inom en befintlig kategori (§3-7) beslutas avgift av Tekniska kontoret med utgångspunkt från närmast likvärdiga kategori.
- B. Avgiftsbefriade upplåtelser vid vissa arbeten. Avgiften sätts till noll i det fall ändamålet är arbeten på gatu- eller parkmark och tillståndsinnehavaren är någon av stadens kontor eller dess entreprenörer.
- C. Avgiftsbefriade upplåtelser för vissa anläggningar. Avgiften sätts till noll i de fall upplåtelsen är en tillfällig anläggning eller byggnad för allmänhetens nyttjande uppförd och förvaltd av någon av stadens kontor.
- D. Samtliga kostnader är inklusive moms.

§ 3. Stora torget

Torghandel - Upplåtelse av Saluplatser torget	Avgift kr
Försäljningsplatser, 1 plats = 3x3 meter	
Årshyra	4500kr
6 månader	2500kr
3 månader	1500kr
1 månad	700kr
Per dag	150kr
Tillfällig användning av torget - Kommersiell verksamhet	
< 100 m ²	20 kr/m ² och dag
< 500 m ²	15 kr/m ² och dag
> 500 m ²	10 kr/m ² och dag
Hela torget (2600kvm)	10 000kr/dag
Hela torget (2600kvm+gågator)	15 000kr/dag
Uteservering på torget	
1 mars - 31 oktober	100 kr/m ² och period
Kiosk (bygglov krävs) på torget	
< 6 månader	1 500 kr/mån
> 6 månader - 12 månader	10 000 kr och period
Tillgång till Eluttag (16A)	
1 dag	60 kr
1 månad	1200kr

§ 4. Övrig kommersiell verksamhet inom Sala kommun (utanför Stora torget)

Foodtrucks (måste flyttas varje dag)	Avgift kr
Årshyra	10 000kr
1 månad	1500kr
1 dag	200kr
Eventuell elanslutning handläggs och debiteras separat av elleverantören.	
Uteservering (Kan kräva bygglov)	
1 april - 31 oktober	100 kr/m ² och period
Kommersiell verksamhet i mindre omfattning på allmän plats	
T ex jordgubbsförsäljning	100 kr/dag max 10 000kr/år
Reklamskylt (Gatupratare) i direkt anslutning till verksamhet,	
Högst en skylt (ca 1kvm), vid fler än en skylt se Varuvisning	0 kr
Varuvisning (placering sker i dialog med kommunen)	
Varaktig i anslutning till verksamhet. Plockas in dagligen	per kvm 800 kr/år
Enstaka tillfällen under säsong	100 kr/tillfälle

§ 5. Tillfällig användning

Plan vid Lärkan	Avgift kr
Kommersiell verksamhet inklusive affischering (max 10st affischer vars placering ska godkännas, numrerade på karta innan uppsättning)	4 000 kr / tillfälle (3 dygn)
Eventuell elanslutning handläggs och debiteras separat av elleverantören.	
Stadsparken	
Kommersiell verksamhet inklusive affischering (max 10st affischer vars placering ska godkännas, numrerade på karta innan uppsättning)	10 kr/m ² /dag minimiavgift 1000kr
Tillgång till Eluttag (16A)	
1 dag	60 kr
1 månad	1200kr

§ 6. Annat nyttjande av offentlig plats inom detaljplanelagt område

Byggetablering/inhägnat arbetsområde	Avgift kr
innehålla t ex byggnadsställning, byggbod, upplag. (Kan kräva bygglov)	50kr/kvm/månad, minimiavgift 1000kr
Tillfällig fristående container, byggbod, upplag eller liknande. (Kan kräva bygglov)	Avgift: 150kr/dag minimiavgift 500kr

§ 7. Vad ingår i avgiften och vad får nyttjaren stå för?

Medför markupplåtelsen ytterligare kostnader för exempelvis fördyrat gatuunderhåll, anslutningsavgifter vatten/el, utebliven parkeringsintäkt, borttagning av urnor, bänkar, eller liknande äger kommunen rätt att kompensera sig för detta utöver avgiften för markupplåtelsen. Medför upplåtelsen skada på gatu- eller annan mark (inkl. träd/växtlighet) åligger det tillståndshavaren att svara för alla kostnader i samband med markens återställande. I de fall sökanden själv inte återställer marken utan kommunen måste göra det faktureras sökande för de faktiska kostnaderna.

§ 8. Indexreglering

Avgifterna ses över varje mandatperiod.

Sala kommun

Kommunal författningssamling

Taxa för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän mark i Sala kommun

KFS 069 revision 05

TAXA

ANTAGEN: 2026-XX-XX

GÄLLER FRÅN OCH MED: 2026-XX-XX

ERSÄTTER: 2025/118

§ 1. Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa erläggs avgifter för upplåtelse av gatu- och saluplatser samt allmän platsmark i Sala kommun. Politiska och ideella föreningar eller organisationer är avgiftsbefriade. Ingen avgift tas ut av skolklasser och barn-ungdomsföreningar samt hjälpverksamhet med 90-konto.

§ 2. Beräkning av avgift

- A. Avgifter för övriga upplåtelser. I det fall en upplåtelse inte faller inom en befintlig kategori (§3-7) beslutas avgift av Tekniska kontoret med utgångspunkt från närmast likvärdiga kategori.
- B. Avgiftsbefriade upplåtelser vid vissa arbeten. Avgiften sätts till noll i det fall ändamålet är arbeten på gatu- eller parkmark och tillståndsinnehavaren är någon av stadens kontor eller dess entreprenörer.
- C. Avgiftsbefriade upplåtelser för vissa anläggningar. Avgiften sätts till noll i de fall upplåtelsen är en tillfällig anläggning eller byggnad för allmänhetens nyttjande uppförd och förvaltd av någon av stadens kontor.
- D. Samtliga kostnader är inklusive moms.

§ 3. Stora torget

Torghandel - Upplåtelse av Saluplatser torget	Avgift kr
Försäljningsplatser, 1 plats = 3x3 meter	
Årshyra	4500kr
6 månader	2500kr
3 månader	1500kr
1 månad	700kr
Per dag	150kr
Tillfällig användning av torget - Kommersiell verksamhet	
< 100 m ²	20 kr/m ² och dag
< 500 m ²	15 kr/m ² och dag
> 500 m ²	10 kr/m ² och dag
Hela torget (2600kvm)	10 000kr/dag
Hela torget (2600kvm+gågator)	15 000kr/dag
Uteservering på torget	
1 mars - 31 oktober	100 kr/m ² och period
Kiosk (bygglov krävs) på torget	
< 6 månader	1 500 kr/mån
> 6 månader - 12 månader	10 000 kr och period
Tillgång till Eluttag (16A)	
1 dag	60 kr
1 månad	1200kr

§ 4. Övrig kommersiell verksamhet inom Sala kommun (utanför Stora torget)

Foodtrucks (måste flyttas varje dag)	Avgift kr
Årshyra	10 000kr
1 månad	1500kr
1 dag	200kr
Eventuell elanslutning handläggs och debiteras separat av elleverantören.	
Uteservering (Kan kräva bygglov)	
1 april - 31 oktober	100 kr/m ² och period
Kommersiell verksamhet i mindre omfattning på allmän plats	
T ex jordgubbsförsäljning	100 kr/dag max 10 000kr/år
Reklamskylt (Gatupratare) i direkt anslutning till verksamhet,	
Högst en skylt (ca 1kvm), vid fler än en skylt se Varuvisning	0 kr
Varuvisning (placering sker i dialog med kommunen)	
Varaktig i anslutning till verksamhet. Plockas in dagligen	per kvm 800 kr/år
Enstaka tillfällen under säsong	100 kr/tillfälle

§ 5. Tillfällig användning

Plan vid Lärkan	Avgift kr
Kommersiell verksamhet inklusive affischering (max 10st affischer vars placering ska godkännas, numrerade på karta innan uppsättning)	4 000 kr / tillfälle (3 dygn)
Eventuell elanslutning handläggs och debiteras separat av elleverantören.	
Stadsparken	
Kommersiell verksamhet inklusive affischering (max 10st affischer vars placering ska godkännas, numrerade på karta innan uppsättning)	10 kr/m ² /dag minimiavgift 1000kr
Tillgång till Eluttag (16A)	
1 dag	60 kr
1 månad	1200 kr

§ 6. Annat nyttjande av offentlig plats inom detaljplanelagt område

Byggetablering/inhägnat arbetsområde	Avgift kr
innehålla t ex byggnadsställning, byggbod, upplag. (Kan kräva bygglov)	50kr/kvm/månad, minimiavgift 1000kr
Tillfällig fristående container, byggbod, upplag eller liknande. (Kan kräva bygglov)	Avgift: 150kr/dag minimiavgift 500kr

§ 7. Vad ingår i avgiften och vad får nyttjaren stå för?

Medför markupplåtelsen ytterligare kostnader för exempelvis fördyrat gatuunderhåll, anslutningsavgifter vatten/el, utebliven parkeringsintäkt, borttagning av urnor, bänkar, eller liknande äger kommunen rätt att kompensera sig för detta utöver avgiften för markupplåtelsen. Medför upplåtelsen skada på gatu- eller annan mark (inkl. träd/växtlighet) åligger det tillståndshavaren att svara för alla kostnader i samband med markens återställande. I de fall sökanden själv inte återställer marken utan kommunen måste göra det faktureras sökande för de faktiska kostnaderna.

§ 8. Indexreglering

Avgifterna ses över varje mandatperiod.

KS § 63 Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

INLEDNING

Sala kommun har i dagsläget inget övergripande styrdokument för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Den föreslagna policyn syftar till att tydliggöra kommunens viljeinriktning, ansvar och gemensamma arbetssätt inom området. Policyn utgör en övergripande ram för hur kommunen, i samverkan med Polisen, civilsamhället och andra aktörer, ska arbeta för att minska brott, öka tryggheten och stärka den sociala sammanhållningen i hela kommunen. Genom policyn säkerställs att arbetet bedrivs systematiskt och kunskapsbaserat.

Syftet med att införa policyn är att stärka den interna samordningen, tydliggöra ansvarsfördelningen och skapa en långsiktig och gemensam inriktning för kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Ärendet minoritetsåterremitterades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 februari 2026, § 15.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna är svåra att uppskatta då det är en övergripande policy som rör samtliga delar av den kommunala verksamheten. Det bedöms dock innefattas i den dagliga driften och till största delen vara personalkostnader.

Beslutsunderlag

KS 2026.1085 – Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

KS 2026.290 – Missiv från säkerhetsamordnare

Kommunfullmäktiges beslut § 15, 2026-02-23

KS 2026.1287 – Koalition Salas förslag till Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Ledningsutskottets beslut § 55, 2026-03-25

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,

bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, i enlighet med bilaga KS 2026.1085.

Anders Wigelsbo (C), Camilla Runerås (S), Ingela Kilholm Lindström (MP), Elisabet Pettersson (M) och Johanna Ritvadotter (V) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar,

att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, i enlighet med bilaga KS 2026.1287.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 63 fortsättning

Henrik Eriksson (SD) och Tomas Bergling (M) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer ledningsutskottets förslag mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

BESLUT

Rättelse 2026-04-15 /MSW

Kommunstyrelsen ~~beslutar~~, hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att anta Policy för trygghetskapande och brottsförebyggande arbete, i enlighet med bilaga KS 2026.1085.

Reservation

Erik Hamrin (M), Tomas Bergling (M), Magnus Edman (SD), Per Palfelt (SD), Henric Eriksson (SD) och Hanna Westman (SBä) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

” Trygghets- och brottsförebyggande arbete kräver tydlig styrning, klara prioriteringar och ett faktiskt fokus på resultat. De styrande partiernas förslag präglas tyvärr till stor del av otydliga mål, breda formuleringar och en ansats där aktiviteter och samverkan i sig riskerar att bli målet. Det är en inriktning som gör arbetet svårt att följa upp och ännu svårare att utvärdera. Dock har vissa av de av oss föreslagna justeringarna som gjorts förbättrat dokumentet. Men vårt förslag tog sikte på det som faktiskt påverkar utvecklingen över tid. Vi betonade vikten av att stärka skyddsfaktorer, minska ekonomisk utsatthet och motverka att barn och unga rekryteras till kriminalitet. Det är där de avgörande skillnaderna görs, inte i hur många forum man deltar i eller hur många dialoger som genomförs. Vi föreslog också en tydligare struktur med klarare ansvar och bättre förutsättningar för uppföljning. Skillnaden mellan förslagen är i grunden enkel: styrets förslag beskriver vad man vill göra – vårt förslag tydliggör vad som faktiskt ska uppnås. Vi menar att Sala kommun hade behövt mer av det senare. Därför reserverar vi oss mot beslutet att avslå antagandet av Koalition Salas förslag till policy. ”

Skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGE

METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete		Dokumenttyp Policy	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Säkerhetssamordnare	Publicering www.sala.se , intranät	
Beslutad datum	Översyn bör göras 2029-05-30	Klassificering 1.3.1	Diarienummer KS 2025/1136
Relation	Ersätter		Författningssamling

INNEHÅLL

1	BEGREPPSFÖRKLARING	1
2	SYFTE OCH TILLÄMPNING.....	2
3	MÅLBILD	3
4	GRUNDPRINCIPER	4
5	ORGANISATION OCH ANSVAR	5
6	ARBETSSÄTT	7
7	SAMVERKAN	8
8	KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET.....	9

1 BEGREPPSFÖRKLARING

Brottsförebyggande arbete

Kommunens samlade och systematiska arbete för att minska risken för brott, förebygga återfall och stärka tryggheten. Arbetet omfattar både sociala och situationella åtgärder och ska bygga på kunskap, analys och långsiktighet.

Trygghetsskapande arbete

Insatser som stärker invånarnas upplevelse av trygghet i vardagen, oberoende av faktisk brottnivå. Arbetet kompletterar det brottsförebyggande och syftar till att stärka tillit, delaktighet och social sammanhållning.

Social brottsprevention

Insatser som riktar sig mot bakomliggande orsaker till brottslighet genom att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer, särskilt för barn och unga. Arbetet kan omfatta tidiga insatser, stöd till familjer, skolnärvaro, meningsfull fritid och åtgärder som främjar delaktighet.

Situationell brottsprevention

Åtgärder som minskar möjligheter och tillfällen att begå brott genom påverkan av den fysiska eller organisatoriska miljön. Det kan handla om miljöutformning, ökad synlighet och tillsyn samt tekniska och organisatoriska lösningar som ökar upptäcktsrisken.

EST – Effektiv Samverkan för Trygghet

En operativ samverkansstruktur mellan kommun, Polismyndigheten, bostadsbolag och andra aktörer för tidig lägesbild, samordnade åtgärder och gemensam uppföljning.

SSPF – Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid

En samverkansmodell för tidiga och samordnade insatser till barn och unga som riskerar en negativ utveckling eller brottslighet.

BOB – Barn och unga i organiserad brottslighet

En samverkansmodell för att upptäcka, skydda och stödja barn och unga som riskerar att rekryteras till eller redan befinner sig i organiserad brottslighet.

Lokal-BRÅ – Lokalt brottsförebyggande råd

Kommunens strategiska forum för samordning, analys och uppföljning av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

2 SYFTE OCH TILLÄMPNING

Syftet med denna policy är att ange Sala kommuns övergripande inriktning för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Policyn tydliggör kommunens ansvar enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, och beskriver hur arbetet ska bedrivas kunskapsbaserat, långsiktigt och förebyggande för att stärka tryggheten och motverka de faktorer som skapar otrygghet, social oro och brottslighet.

Policyn utgör grunden för kommunens gemensamma lägesbilder, analyser och prioriteringar samt för de handlingsplaner och samverkansöverenskommelser som tas fram inom området. Den betonar behovet av förebyggande insatser både av social och situationell karaktär samt vikten av samverkan med Polismyndigheten, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer.

Genom att ange en samlad inriktning ska policyn bidra till en säkrare kommun med färre och ett minskande antal brott. Syftet är att genom ett sammanhållet arbete med att motverka brottslighet och genomförandet av andra trygghetsskapande åtgärder stärka medborgarnas upplevda trygghet.

3 MÅLBILD

Sala kommun ska vara en trygg, inkluderande och sammanhållen kommun där människor kan leva sina liv med tillit, delaktighet och goda livsvillkor. Trygghet handlar både om att förebygga brott och oro, men också om att utveckla livsmiljöer och strukturer som främjar detta.

Arbetet ska bidra till att förebygga brottslighet och ordningsstörningar samt säkerställa ett systematiskt och långsiktigt trygghetsskapande arbete.

Tryggheten i Sala byggs genom samarbete mellan kommunen, Polismyndigheten, invånare, näringsliv och övriga aktörer. Kommunen ska skapa förutsättningar för att alla som bor och verkar i Sala kan bidra till ett tryggt och säkert lokalsamhälle.

Det innebär att kommunen systematiskt ska arbeta för att stärka skyddsfaktorer samt minska riskerna för ekonomisk utsatthet och rekrytering av barn och unga till kriminalitet.

För att motverka otrygghet och stärka upplevelsen av ordning i det offentliga rummet ska Sala kommun ha en trivsamt och välvårdad offentlig miljö där exempelvis klotter och skadegörelse hanteras snabbt, enhetligt och effektivt genom ett strukturerat arbetssätt, tydlig ansvarsfördelning och samarbete mellan kommunens verksamheter och bolag.

Genom information, samverkan och gemensamma insatser ska kommunen där så är möjligt bidra till att hela Sala bibehåller sin position som en trygg och välskött kommun.

4 GRUNDPRINCIPER

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i Sala kommun ska vara kunskapsbaserat, samordnat och präglad av både långsiktighet och förmågan att agera snabbt när situationer kräver det. Det långsiktiga arbetet handlar om att stärka skyddsfaktorer, minska riskfaktorer och bygga hållbara strukturer för trygghet i hela kommunen. Kommunen ska därutöver kunna genomföra kortsiktiga och riktade insatser när behov uppstår.

Arbetet ska vila på gemensamma lägesbilder och analyser av utvecklingen i kommunen. Det ska genomföras i nära samverkan med polis, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer för att säkerställa samsyn, koordinering och effektiva insatser.

Trygghet skapas, bland annat, genom en kombination av social och situationell brottsprevention. Sociala insatser förebygger brottslighet på lång sikt genom att stärka individers och grupper livsvillkor, möjligheter och delaktighet. Situationella insatser kompletterar detta genom att skapa trygga och välfungerande miljöer, minska möjligheterna att begå brott och hantera de problem som uppstår här och nu. Båda perspektiven behövs för att genomföra ett förebyggande arbete som stärker tryggheten i Sala på både kort och lång sikt.

Allt arbete ska präglas av rättssäkerhet, resultatfokus, integritet och proportionalitet.

5 ORGANISATION OCH ANSVAR

Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen för trygghets- och brottsförebyggande arbete. Uppgifterna fördelas över organisationen enligt följande;

Funktion	Huvudsakligt ansvar	Uppgifter
Kommunfullmäktige	Strategisk inriktning	Fastställer övergripande mål för trygghets- och brottsförebyggande arbete
Kommunstyrelsen	Ledning, samordning och uppföljning	Leder och samordnar arbetet. Beslutar om samverkansöverenskommelser med Polismyndigheten. Fastställer prioriteringar och godkänner medborgarlöften. Följer upp utifrån årlig lägesanalys. Säkerställer resurser och organisatoriska förutsättningar
Säkerhets- och beredskapsenheten	Operativ samordning	Samordnar det övergripande arbetet. Tar fram lägesbilder och analyser. Samordnar centrala forum (EST, SSPF, BOB, Lokal BRÅ). Ger metod- och kunskapsstöd till verksamheter
Kommunledningskontoret	Analys och utveckling	Utvecklar det förebyggande arbetet. Kartlägger och analyserar risker kopplade till välfärdsbrott. Föreslår åtgärder
Tekniska kontoret	Fysisk miljö och trygghet	Planerar, samordnar och genomför trygghetsskapande åtgärder i offentlig miljö
– Gata och Park	Allmän platsmark	Ansvarar för åtgärder på allmän plats
– Fastighetsenheten	Kommunens fastigheter	Ansvarar för åtgärder vid byggnader och fastigheter
Samtliga kontor och bolag	Rapportering och åtgärd	Identifierar och rapporterar brister i fysisk miljö. Säkerställer skyndsamt åtgärd enligt rutiner

Nämnder (samtliga)	Integrering i verksamhet	Integrerar trygghets- och brottsförebyggande perspektiv i verksamheten. Följer upp inom ordinarie styrning
Skolnämnden	Tidigt förebyggande arbete	Ansvarar för arbetet inom SSPF
Social- och arbetsmarknadsnämnden	Samordning av insatser	Leder arbetet inom BOB

6 ARBETSSÄTT

Sala kommun bedriver arbetet i enlighet med gällande lagstiftning genom en sammanhållen process som omfattar lägesbild, analys, prioritering, åtgärder och uppföljning. Arbetet ska adressera såväl kortsiktiga behov som långsiktiga mål.

En årlig lägesanalys tas fram i samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten och utgör del av en kommunens samlade nulägesbeskrivning. Nulägesbeskrivningen utgör underlag för fortsatt analys, prioriteringar och beslut om inriktning och åtgärder.

Kommunen ska verka för ett kunskapsbaserat arbetssätt genom samverkan, gemensam kompetensutveckling och systematisk uppföljning av resultat.

Som en del av det situationella trygghetsarbetet ska kommunen arbeta systematiskt med att identifiera brister som kan påverka tryggheten så att dessa kan åtgärdas skyndsamt.

Brister i den fysiska miljön som upptäcks inom kommunens verksamheter ska rapporteras enligt fastställda rutiner. Invånare ska ges möjlighet att rapportera iakttagelser som rör otrygghet eller brister i den offentliga miljön genom enkla och tillgängliga digitala verktyg.

Brister som påverkar tryggheten ska prioriteras och åtgärdas skyndsamt. Åtgärder i den fysiska miljön ska utformas så att de främjar ökad trygghet samt bidrar till fysisk aktivitet och ökad vistelse i kommunens utemiljöer.

7 SAMVERKAN

Samverkan är en förutsättning för att arbetet ska få effekt. Kommunen ska därför samverka med relevanta samhällsaktörer och myndigheter för att skapa gemensamma lägesbilder, prioritera insatser och säkerställa genomförande.

Samverkan ska ske genom etablerade strukturer och forum, exempelvis inom SSPF och det lokala brottsförebyggande rådet.

Kommunen ska aktivt verka för att utveckla samverkan genom ändamålsenliga partnerskap och gemensamma kompetenshöjande insatser.

8 KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET

Kommunens trygghetsarbete ska präglas av öppenhet, transparens och aktiv dialog. Kommunikation om lägesbilder, prioriteringar och genomförda åtgärder ska vara tillgänglig och begriplig för invånare och samverkansaktörer.

Sala kommun ska stärka invånarnas delaktighet och förtroende genom strukturerad dialog och återkoppling. Invånarnas erfarenheter och synpunkter ska tas till vara som ett kunskapsunderlag i arbetet med att förebygga brott och öka tryggheten i hela kommunen.

Klicka eller tryck här för att ange text.
Kommunfullmäktige

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

KSLU § 55 Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

INLEDNING

Sala kommun har i dagsläget inget övergripande styrdokument för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Den föreslagna policyn syftar till att tydliggöra kommunens viljeinriktning, ansvar och gemensamma arbetssätt inom området. Policyn utgör en övergripande ram för hur kommunen, i samverkan med Polisen, civilsamhället och andra aktörer, ska arbeta för att minska brott, öka tryggheten och stärka den sociala sammanhållningen i hela kommunen. Genom policyn säkerställs att arbetet bedrivs systematiskt och kunskapsbaserat.

Syftet med att införa policyn är att stärka den interna samordningen, tydliggöra ansvarsfördelningen och skapa en långsiktig och gemensam inriktning för kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Ärendet minoritetsåterremitterades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 februari 2026, § 15.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna är svåra att uppskatta då det är en övergripande policy som rör samtliga delar av den kommunala verksamheten. Det bedöms dock innefattas i den dagliga driften och till största delen vara personalkostnader.

Beslutsunderlag

KS 2026.1085 – Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande

KS 2026.290 – Missiv från säkerhetsamordnare

Kommunfullmäktiges beslut § 15, 2026-02-23

Säkerhetsamordnare Alexander Johansson föredrar ärendet.

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, i enlighet med bilaga KS 2026.1085.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, i enlighet med bilaga KS 2026.1085.

Erik Hamrin (M) återkommer till kommunstyrelsen.

Skickas till - kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Kontor,
Alexander Johansson
Säkerhetssamordnare

MISSIV

Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Sala kommun har i dagsläget inget övergripande styrdokument för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Den föreslagna policyn syftar till att tydliggöra kommunens viljeinriktning, ansvar och gemensamma arbetsätt inom området. Policyn utgör en övergripande ram för hur kommunen, i samverkan med Polisen, civilsamhället och andra aktörer, ska arbeta för att minska brott, öka tryggheten och stärka den sociala sammanhållningen i hela kommunen. Genom policyn säkerställs att arbetet bedrivs systematiskt och kunskapsbaserat.

Syftet med att införa policyn är att stärka den interna samordningen, tydliggöra ansvarsfördelningen och skapa en långsiktig och gemensam inriktning för kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna är svåra att uppskatta då det är en övergripande policy som rör samtliga delar av den kommunala verksamheten. Det bedöms dock innefattas i den dagliga driften och till största delen vara personalkostnader.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande.

Bilagor:

- 1 Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete
- 2
- 3

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☒
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☒
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☒

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGE

METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete		Dokumenttyp Policy	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Säkerhetssamordnare	Publicering www.sala.se , intranät	
Beslutad datum	Översyn bör göras 2029-05-30	Klassificering 1.3.1	Diarienummer KS 2025/1136
Relation	Ersätter		Författningssamling

INNEHÅLL

1	BEGREPPSFÖRKLARING	1
2	SYFTE OCH TILLÄMPNING.....	2
3	MÅLBILD	3
4	GRUNDPRINCIPER	4
5	ORGANISATION OCH ANSVAR	5
6	ARBETSSÄTT	6
7	SAMVERKAN	7
8	KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET.....	8

1 BEGREPPSFÖRKLARING

Brottsförebyggande arbete

Kommunens samlade och systematiska arbete för att minska risken för brott, förebygga återfall och stärka tryggheten. Arbetet omfattar både sociala och situationella åtgärder och ska bygga på kunskap, analys och långsiktighet.

Trygghetsskapande arbete

Insatser som stärker invånarnas upplevelse av trygghet i vardagen, oberoende av faktisk brottnivå. Arbetet kompletterar det brottsförebyggande och syftar till att stärka tillit, delaktighet och social sammanhållning.

Social brottsprevention

Insatser som riktar sig mot bakomliggande orsaker till brottslighet genom att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer, särskilt för barn och unga. Arbetet kan omfatta tidiga insatser, stöd till familjer, skolnärvaro, meningsfull fritid och åtgärder som främjar delaktighet.

Situationell brottsprevention

Åtgärder som minskar möjligheter och tillfällen att begå brott genom påverkan av den fysiska eller organisatoriska miljön. Det kan handla om miljöutformning, ökad synlighet och tillsyn samt tekniska och organisatoriska lösningar som ökar upptäcktsrisken.

EST – Effektiv Samverkan för Trygghet

En operativ samverkansstruktur mellan kommun, Polismyndigheten, bostadsbolag och andra aktörer för tidig lägesbild, samordnade åtgärder och gemensam uppföljning.

SSPF – Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid

En samverkansmodell för tidiga och samordnade insatser till barn och unga som riskerar en negativ utveckling eller brottslighet.

BOB – Barn och unga i organiserad brottslighet

En samverkansmodell för att upptäcka, skydda och stödja barn och unga som riskerar att rekryteras till eller redan befinner sig i organiserad brottslighet.

Lokal-BRÅ – Lokalt brottsförebyggande råd

Kommunens strategiska forum för samordning, analys och uppföljning av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

2 SYFTE OCH TILLÄMPNING

Syftet med denna policy är att ange Sala kommuns övergripande inriktning för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Policyn tydliggör kommunens ansvar enligt Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, och beskriver hur arbetet ska bedrivas kunskapsbaserat, långsiktigt och förebyggande för att stärka tryggheten och motverka de faktorer som skapar otrygghet, social oro och brottslighet.

Policyn utgör grunden för kommunens gemensamma lägesbilder, analyser och prioriteringar samt för de handlingsplaner och samverkansöverenskommelser som tas fram inom området. Den betonar behovet av förebyggande insatser både av social och situationell karaktär samt vikten av samverkan med Polismyndigheten, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer.

Genom att ange en samlad inriktning ska policyn bidra till ett tryggt, inkluderande och socialt hållbart Sala där arbetet inte enbart handlar om att motverka brottslighet utan även om att stärka delaktighet, tillit och goda livsvillkor.

3 MÅLBILD

Sala kommun ska vara en trygg, inkluderande och sammanhållen kommun där människor kan leva sina liv med tillit, delaktighet och goda livsvillkor. Trygghet handlar både om att förebygga brott och oro, men också om att utveckla livsmiljöer och strukturer som främjar välmående och social hållbarhet. Arbetet ska bidra till att minska brottslighet och ordningsstörningar men också stärka de faktorer som bygger trygghet över tid, såsom gemenskap, tillgång till stöd, fungerande offentliga miljöer och närvaro av viktiga samhällsaktörer.

Tryggheten i Sala ska växa ur samarbete mellan kommunen, Polismyndigheten, invånare, näringsliv och övriga aktörer där ömsesidigt förtroende, delaktighet och tydlig kommunikation är centralt. Kommunen ska skapa förutsättningar för att alla som bor och verkar i Sala kan bidra till ett tryggt, inkluderande och hållbart lokalsamhälle. Det innebär att barn och unga ges goda uppväxtvillkor, att offentliga miljöer är trygga och tillgängliga samt att riskerna för utsatthet och rekrytering till kriminalitet minskar.

Sala kommun strävar efter en trivsamt och välvårdad offentlig miljö där klotter och skadegörelse hanteras snabbt, enhetligt och effektivt. Genom strukturerade arbetssätt, tydligt ansvar och ett nära samarbete mellan kommunens verksamheter och bolag ska klotter på kommunens egna fastigheter, anläggningar och allmänna platser åtgärdas skyndsamt för att motverka otrygghet och stärka upplevelsen av ordning i det offentliga rummet.

Kommunen ska vara en aktiv och stödjande part i samverkan med civilsamhälle, privata markägare och fastighetsägare, men utan att ta över ansvar för sanering på privat ägd mark eller riskera att konkurrera med kommersiella aktörer. Genom information, samverkan och gemensamma insatser ska kommunen bidra till att hela Sala upplevs som en trygg och välskött plats där invånare, företag och besökare känner delaktighet och ansvar för sin miljö.

4 GRUNDPRINCIPER

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i Sala kommun ska vara kunskapsbaserat, samordnat och präglat av både långsiktighet och förmågan att agera snabbt när situationer kräver det. Det långsiktiga arbetet handlar om att stärka skyddsfaktorer, minska riskfaktorer och bygga hållbara strukturer för trygghet i hela kommunen. Kommunen ska därutöver kunna genomföra kortsiktiga och riktade insatser när behov uppstår.

Arbetet ska vila på gemensamma lägesbilder och analyser av utvecklingen i kommunen. Det ska genomföras i nära samverkan med polis, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer för att säkerställa samsyn, koordinering och effektiva insatser.

Trygghet skapas genom en kombination av social och situationell brottsprevention. Sociala insatser förebygger brottslighet på lång sikt genom att stärka individers och gruppers livsvillkor, möjligheter och delaktighet. Situationella insatser kompletterar detta genom att skapa trygga och välfungerande miljöer, minska möjligheterna att begå brott och hantera de problem som uppstår här och nu. Båda perspektiven behövs för ett hållbart och förebyggande arbete som stärker tryggheten i Sala på både kort och lång sikt.

Allt arbete ska präglas av rättssäkerhet, integritet och proportionalitet.

5 ORGANISATION OCH ANSVAR

Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen för trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Kommunstyrelsen har det samlade ansvaret för att leda, samordna och följa upp arbetet, besluta om samverkansöverenskommelser med Polismyndigheten, fastställa prioriteringar och godkänna framtagna medborgarlöften. Kommunstyrelsen följer upp arbetet utifrån den årliga lägesanalysen och säkerställer att det finns resurser och organisatoriska förutsättningar för att genomföra arbetet.

Det övergripande arbetet med trygghet och brottsförebyggande frågor samordnas inom Säkerhet- och beredskapsenheten. Arbetet omfattar bland annat att ta fram lägesbilder och analyser samt att samordna centrala samverkansforum såsom EST, SSPF, BOB och Lokal BRÅ. Enheten stödjer kommunens kontor i deras brottsförebyggande arbete genom metodstöd, rutiner, kunskapsstöd och samordning samt genom deltagande i externa nätverk och samverkansstrukturer.

Kommunledningskontoret bidrar till utvecklingen av kommunens förebyggande arbete. Inom ramen för detta arbete ingår att kartlägga risker och sårbarheter kopplade till välfärdsbrott, analysera dessa samt föreslå förebyggande åtgärder.

Tekniska kontoret ansvarar för att planera, samordna och genomföra åtgärder som stärker tryggheten i den offentliga miljön. Gata och Park ansvarar för åtgärder på allmän platsmark, medan Fastighetsenheten ansvarar för insatser vid kommunens byggnader och fastigheter. Varje kontor och kommunalt bolag ska uppmärksamma och rapportera brister i den fysiska miljön, särskilt brister som kan skapa otrygghet. Dessa ska åtgärdas skyndsamt och i enlighet med interna rutiner, vilket bidrar till en enhetlig hantering samt till ordning, trivsel och trygghet i hela kommunkoncernen.

Varje nämnd ansvarar för att trygghets- och brottsförebyggande perspektiv integreras i sin verksamhet och följs upp inom nämndens ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Skolnämnden ansvarar för det tidiga förebyggande arbetet inom SSPF. Social- och arbetsmarknadsnämnden leder arbetet inom BOB. Övriga nämnder bidrar med förebyggande insatser inom sina respektive ansvarsområden.

6 ARBETSSÄTT

Det brottsförebyggande arbetet ska bygga på kunskap, analys och en tydlig helhetssyn där kommunen tar hänsyn till både kortsiktiga behov och långsiktiga mål. Med helhetssyn avses att arbetet utgår från flera kunskapskällor och beaktar samspelet mellan sociala, tekniska och miljömässiga förutsättningar som påverkar tryggheten i kommunen. Sala kommun bedriver arbetet i enlighet med gällande lagstiftning genom en sammanhållen process som omfattar lägesbild, analys, prioritering, åtgärder och uppföljning.

Den årliga lägesanalysen tas fram i samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten och utgör en samlad beskrivning av nuläget i kommunen. Lägesbilden utgör underlag för fortsatt analys, prioriteringar och beslut om inriktning och åtgärder i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Arbetet omfattar sociala, situationella och tekniska åtgärder och ska präglas av långsiktighet, hållbarhet och flexibilitet för att kunna möta både akuta och strukturella behov. Kommunen ska verka för ett kunskapsbaserat arbetssätt genom samverkan, gemensam kompetensutveckling och systematisk uppföljning av resultat.

Som en del av det situationella trygghetsarbetet ska kommunen arbeta systematiskt med att identifiera och åtgärda brister i den fysiska miljön som kan påverka tryggheten. Arbetet ska bidra till god skötsel, funktion och överblickbarhet i offentliga miljöer.

Brister i den fysiska miljön som upptäcks inom kommunens verksamheter ska rapporteras enligt fastställda rutiner. Invånare ska ges möjlighet att rapportera iakttagelser som rör otrygghet eller brister i den offentliga miljön genom kommunens tillgängliga kontaktvägar.

Det förebyggande trygghetsarbetet omfattar sociala insatser och åtgärder i den fysiska miljön som tillsammans bidrar till ökad trygghet på platser där människor vistas. Arbetet ska präglas av närvaro och dialog med övriga samhället. Brister som påverkar tryggheten ska prioriteras och åtgärdas skyndsamt. Åtgärder i den fysiska miljön ska utformas så att de främjar aktivitet, vistelse och naturlig rörelse samt bidrar till ökad trygghet.

7 SAMVERKAN

Det trygghetsskapande arbetet bygger på bred, långsiktig och tillitsfull samverkan. Kommunen samarbetar med Polismyndigheten, Region Västmanland, Länsstyrelsen Västmanland, bostadsbolag, föreningsliv, näringsliv, civilsamhälle och andra myndigheter för att skapa gemensamma lägesbilder, analysera utvecklingen och genomföra åtgärder.

De etablerade forumen EST, SSPF, BOB och Lokal-BRÅ utgör grunden för samverkan, men kommunen deltar även i regionala och nationella nätverk för erfarenhetsutbyte.

Kommunen ska även verka för att utveckla långsiktiga partnerskap och gemensamma utbildningsinsatser för att stärka den lokala och regionala samverkansförmågan. Samverkansöverenskommelsen mellan kommunen och Polisen, inklusive framtagandet av medborgarlöften, är ett centralt styrinstrument och ska följas upp årligen.

8 KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET

Kommunens trygghetsarbete ska präglas av öppenhet, transparens och aktiv dialog. Med ett aktivt arbetssätt avses att kommunen fortlöpande kommunicerar, lyssnar in och följer upp frågor som rör trygghet i den offentliga miljön. Kommunikation om lägesbilder, prioriteringar och genomförda åtgärder ska vara tillgänglig och begriplig för invånare och samverkansaktörer.

Sala kommun ska arbeta för att stärka invånarnas delaktighet och förtroende genom strukturerade former för dialog, såsom medborgardialoger, trygghetsvandringar och återkoppling på rapporterade iakttagelser. Invånarnas erfarenheter och synpunkter utgör ett viktigt kunskapsunderlag i arbetet med att skapa trygghet och förebygga brott i hela kommunen.

Brister i den fysiska miljön som upptäcks inom kommunens verksamheter ska rapporteras enligt fastställda rutiner.

Klicka eller tryck här för att ange text.
Kommunfullmäktige

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

KF § 15 Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

INLEDNING

Sala kommun har i dagsläget inget övergripande styrdokument för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Den föreslagna policyn syftar till att tydliggöra kommunens viljeinriktning, ansvar och gemensamma arbetssätt inom området. Policyn utgör en övergripande ram för hur kommunen, i samverkan med Polisen, civilsamhället och andra aktörer, ska arbeta för att minska brott, öka tryggheten och stärka den sociala sammanhållningen i hela kommunen. Genom policyn säkerställs att arbetet bedrivs systematiskt och kunskapsbaserat.

Syftet med att införa policyn är att stärka den interna samordningen, tydliggöra ansvarsfördelningen och skapa en långsiktig och gemensam inriktning för kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna är svåra att uppskatta då det är en övergripande policy som rör samtliga delar av den kommunala verksamheten. De bedöms dock innefattas i den dagliga driften och till största delen vara personalkostnader.

Beslutsunderlag

KS 2026.290 – Missiv

KS 2026.291 – Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

KS 2026.349 – Koalition Salas förslag till Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Ledningsutskottets beslut § 5, 2026-01-28

Kommunstyrelsens beslut § 31, 2026-02-11

Yrkanden

Amanda Lindblad (S) yrkar, med instämmande av Anders Wigelsbo (C) och Ingela Kilholm Lindström (MP), bifall till kommunstyrelsens förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar

att kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för ytterligare dialog om justeringar utifrån Koalition Salas förslag till Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, KS 2026.349.

Magnus Holm (KD) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) återremissyrkande.

Anders Wigelsbo (C) yrkar att Erik Hamrins (M) återremissyrkande avslås.

Erik Hamrin (M) yrkar, i det fall ärendet inte återremitteras, att kommunfullmäktige beslutar

att anta Koalition Salas förslag till Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete 2026.349.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KF § 15 fortsättning

Ulf Westman (SBä), Viveca Molin (M), Hanna Westman (SBä) och Mona Johansson (L) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) samtliga yrkanden.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska återremitteras med stöd av minoritetsåterremiss.

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar, med stöd av Kommunallagen 5 kap. § 50, om minoritetsåterremiss,

att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för ytterligare dialog om justeringar utifrån Koalition Salas förslag till Policy för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, KS 2026.349.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 65 Landsbygdsprogram Sala kommun

INLEDNING

Sala kommun har tagit fram ett landsbygdsprogram som beskriver kommunens viljeinriktning och prioriteringar för landsbygdens utveckling fram till år 2035. Programmet syftar till att stärka förutsättningarna för boende, företagande och livskvalitet i hela kommunen samt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i samspel mellan stad och landsbygd.

Programmet utgår från kommunens vision *"Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft"* och knyter an till översiktsplanen för Sala kommun 2050 samt andra kommunala styrdokument. Programmet belyser bland annat frågor om företagande och gröna näringar, service och tillgänglighet, bostadsutveckling, attraktivitet, beredskap och livsmedelsförsörjning samt miljö- och klimatperspektiv.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt dokument som ska fungera som vägledning för kommunens arbete och bidra till att landsbygdsperspektivet beaktas i planering, beslut och genomförande inom kommunens olika verksamheter.

Arbetet med att ta fram landsbygdsprogrammet har genomförts av Näringslivsenheten på uppdrag av kommunstyrelsen. Under arbetets gång har dialog förts med representanter för landsbygden, näringslivet och andra lokala aktörer. Underlag från tidigare ortsanalyser och dialoger har också använts i arbetet.

Programförslaget har varit ute på remiss till politiska partier och andra berörda aktörer. Inkomna synpunkter har sammanställts i en särskild remissammanställning.

Efter remissomgången har programmet justerats i vissa delar, bland annat genom:

- förtydliganden kring dialog och samverkan med landsbygdsaktörer
- förtydliganden kring programmets genomförande och uppföljning
- redaktionella justeringar och förtydliganden i vissa avsnitt.

Programmets övergripande inriktning och ambitionsnivå har inte förändrats.

Revideringar är färgmarkerade i dokumentet. Gult för tillägg/förstärkningar och grått för strukturella och redaktionella justeringar.

Landsbygdsprogrammet ger en samlad bild av landsbygdens betydelse för Sala kommun och tydliggör kommunens viljeinriktning för utvecklingen av landsbygden fram till år 2035. Programmet skapar en gemensam grund för kommunens arbete med landsbygdsfrågor och stärker förutsättningarna för samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och andra aktörer.

Ekonomiska konsekvenser

Programmet innebär inga nya ekonomiska åtaganden utan ska genomföras inom ramen för kommunens ordinarie styrning och befintliga resurser.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 65 fortsättning

Beslutsunderlag

KS 2026.1122 – Missiv från näringslivsenheten
KS 2026.1123 – Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035
KS 2026.1124 – Remissammanställning
KS 2026.1303– Koalition Salas förslag till Landsbygdsprogram Sala kommun
Ledningsutskottets beslut § 63, 2026-03-25

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,
bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att
kommunfullmäktige beslutar,
att anta Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035 i enlighet med bilaga
2026.1123.

Anders Wigelsbo (C), Ingela Kilholm Lindström (MP) och Camilla Runerås (S) yrkar
bifall till ledningsutskottets förslag.

Erik Hamrin (M) yrkar,
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anta Koalition Salas förslag till Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035
i enlighet med bilaga 2026.1303.

Hanna Westman (SBä), Henric Eriksson (SD) och Tomas Bergling (M) yrkar bifall till
Erik Hamrins (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot Erik Hamrins (M) yrkande och
finner ledningsutskottets förslag bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anta Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035 i enlighet med bilaga
2026.1123.

Reservation

Erik Hamrin (M), Tomas Bergling (M) och Hanna Westman (SBä) reserverar sig till
förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

”Det är beklagligt att arbetet med landsbygdsprogrammet, trots ytterligare en
remissrunda, inte har lett fram till den breda politiska förankring som styret själva
sagt sig eftersträva. Resultatet är istället att fullmäktige nu har att ta ställning till två
olika förslag.

Oppositionen har vid upprepade tillfällen varit tydlig med vår vilja att ta fram ett
gemensamt program. Trots det har styret valt att driva fram ett färdigt förslag utan
att på allvar involvera övriga partier i processen. Remissrundan riktades till ”andra
aktörer” istället för breda samtal bland partierna.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 65 fortsättning

Näringslivskontoret har tagit fram ett underlag med flera förtjänster. Men ett landsbygdsprogram är inte en tjänsteskrivelse – det är en politisk viljeinriktning som ska hålla över tid. Nu kommer fullmäktige att besluta om ett program med svag förankring, oavsett vilket som vinner.

Att nu landa i två konkurrerande program, med i princip jämnstarka majoriteter, skapar osäkerhet om inriktningen framåt. Det riskerar att undergräva både långsiktighet och trovärdighet i arbetet, inte minst för de invånare och aktörer på landsbygden som programmet faktiskt berör. De som väntat i åtta år (!) på att det här programmet får nu en produkt som kanske kommer att ändras redan efter valet i höst.

Det har funnits och finns fortfarande goda möjligheter att enas, men det förutsätter att arbetet bedrivs tillsammans, inte att oppositionen förväntas ta ställning till en färdig produkt.

Vi förstår att det är ett majoritetsstyres rätt och möjlighet att ta fram underlag för beslut utan att blanda in oppositionens partier, men vid det här laget så hade vi hoppats att de skulle se värdet av att försöka eftersträva samsyn i de större frågorna istället för att "köra sitt eget race".

Mot den bakgrunden reserverar vi oss till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande i denna punkt."

Magnus Edman (SD), Per Palfelt (SD) och Henric Eriksson (SD) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

"Sverigedemokraterna har valt att yrka bifall till Erik Hamrins (M) yrkande om att anta Koalition Salas landsbygdsprogram och reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut att anta föreliggande förslag.

Vi vill inledningsvis vara tydliga med att vi ser positivt på att Sala kommun tar fram ett landsbygdsprogram. Landsbygden är en avgörande del av kommunens identitet, näringsliv, livsmedelsförsörjning och beredskap. Ett långsiktigt och genomarbetat landsbygdsprogram är därför ett viktigt strategiskt dokument för kommunens framtida utveckling.

Samtidigt anser Sverigedemokraterna att det föreliggande programmet i allför stor utsträckning beskriver ambitioner och viljeinriktningar, men tydliggör i mindre grad hur dessa ambitioner ska omsättas i praktisk politik och konkreta prioriteringar. Risken är att programmet blir ett dokument med goda intentioner, men utan tillräcklig koppling till kommunens ekonomiska förutsättningar, styrning och uppföljning.

För Sverigedemokraterna är det avgörande att ett landsbygdsprogram inte blir ett dokument vid sidan av den ordinarie verksamheten, utan ett styrande dokument som faktiskt påverkar kommunens prioriteringar, investeringar och beslut över tid. Det måste vara tydligt hur programmets mål ska följas upp, vem som ansvarar för genomförandet och hur olika åtgärder ska prioriteras när resurserna är

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 65 fortsättning

begränsade. Politik handlar ytterst om att prioritera, och utan tydliga prioriteringar riskerar alla ambitioner att bli just ambitioner.

Vi vill också särskilt lyft fram landsbygdens näringsliv och de marknära näringarna, såsom jord- och skogsbruk, som en grundförutsättning för en levande landsbygd. Det är genom företagande, arbete och produktion som landsbygden kan leva och utvecklas, inte genom enbart strategidokument och målsättningar. Landsbygdsutveckling måste därför i hög grad handla om att skapa långsiktigt goda villkor för företagande, transporter, service och grundläggande infrastruktur i hela kommunen.

Sverigedemokraterna anser sammantaget att Koalition Salas landsbygdsprogram i större utsträckning tydliggör ansvar, prioriteringar och genomförande, och därmed bättre svarar upp mot behovet av ett program som inte bara beskriver en viljeinriktning, utan också pekar ut en tydligare riktning för den praktiska politiken.

Mot denna bakgrund har Sverigedemokraterna valt att stödja det gemensamma landsbygdsprogram som tagits fram inom Koalition Sala och reserverar sig mot beslutet att anta föreliggande landsbygdsprogram.

För Sverigedemokraterna handlar landsbygdspolitik ytterst om att hela kommunen ska leva, fungera och utvecklas – inte bara i ord, utan genom praktisk handling och tydliga politiska prioriteringar.”

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Landsbygdsprogram Sala kommun

KOMMUNFULLMÄKTIGE

INNEHÅLL

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING	4
2.1	Vägledande principer	4
2.2	Syfte	5
2.3	Mål	5
2.4	Bakgrund	5
3	UNDERLAG.....	8
3.1	Globala, nationella och regionala strategier och mål.....	8
3.2	Kommunala visioner och strategier	8
3.3	Salas roll i Västmanland – med fokus på landsbygden.....	8
4	FOKUSOMRÅDEN, INRIKTNING OCH ÅTGÄRDER.....	11
4.1	Dialog, samverkan och förankring.....	11
4.2	Kommersiell service utanför tätorten	13
4.3	Infrastruktur och mobilitet.....	14
4.4	Bostäder och byggande på landsbygden.....	15
4.5	Näringsliv och det lokala företaget.....	16
4.6	Beredskap och livsmedelsförsörjning.....	17
5	FRÅN ORD TILL HANDLING	18
5.1	Genomförande i ordinarie styrning.....	18
5.2	Samverkan.....	18
5.3	Finansiering.....	18
5.4	Uppföljning, ansvar och revidering	19
6	SLUTORD	20
7	BILAGOR	21

METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn Landsbygdsprogram Sala kommun		Dokumenttyp Program	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Näringslivschef	Publicering www.sala.se , intranät	
Beslutad datum	Översyn bör göras Varje mandatperiod	Klassificering 1.3.1	Diarienummer 2025/962
Relation	Ersätter	Författningssamling	

1 SAMMANFATTNING

Landsbygdsprogrammet visar hur Sala kommun, tillsammans med invånare, företag och föreningar, ska utveckla landsbygden som en bärande del av kommunens hållbara framtid. Det bygger på visionen *"Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft"*.

Programmet pekar ut tydliga fokusområden: bättre dialog med invånarna, bättre service och infrastruktur, fler bostäder, bättre förutsättningar för företag och en hållbar utveckling. Som ett handlingsinriktat verktyg stärker det landsbygdens roll i hela kommunens utveckling och säkerställer att resurser används långsiktigt och hållbart. Landsbygdens betydelse för lokal livsmedelsproduktion, krisberedskap och robusthet har en särskilt strategisk roll för kommunens långsiktiga hållbarhet.

Landsbygdsrådet har en central roll som forum för dialog, samarbete och gemensam uppföljning för att stad och landsbygd ska utvecklas tillsammans. Utvecklingen av landsbygden sker i nära samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och regionala aktörer.

Programmet sträcker sig till 2035 och ska under denna period bidra till att uppfylla regionala och nationella mål för tillväxt, hållbarhet, krisberedskap och livsmedelsförsörjning. Det visar kommunens ställningstaganden för att ge landsbygden långsiktiga möjligheter att utvecklas.

Figur 1. Ko på grönbete.

2 INLEDNING

Landsbygdsprogrammet är till för att ge Sala kommuns landsbygdsutveckling en tydlig riktning. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för alla som bor och verkar på landsbygden. Det utgår från enkla principer: att lyssna på invånarna, att ge god service och att tänka långsiktigt. Landsbygden i Sala kommun ska vara en bra plats att leva på, både nu och i framtiden.

Landsbygdsprogrammet beskriver övergripande strategier för utvecklingen av landsbygden i Sala kommun och säkerställer att landsbygdsperspektivet beaktas i det kommunala dagliga arbetet.

Landsbygdsprogrammet utgör grunden för framtagande av exempelvis tjänsteskrivelser, verksamhetsplaner, budget- och måldokument och liknande. Det visar även på tydliga åtgärdsförslag. Programmet ska utvärderas löpande utifrån givna indikatorer och ska uppdateras varje mandatperiod för att hållas aktuellt.

2.1 Vägledande principer

Sala kommun ska vara ett "Hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft". För att säkerställa att landsbygden inkluderas i det arbetet bedöms olika besluts påverkan på landsbygden redan idag. Det sker i de beredningen av de ärenden som kommunen hanterar.

Dessa bedömningar bygger på hur vägledande principer påverkas. Det politiska arbetet bedömer dessa vid varje beslut. Det gäller följande områden:

Likvärdigt och tillgängligt: Kommunen ska verka för att alla invånare har tillgång till kommunal service av god kvalitet, oavsett bostadsort. Service ska, så långt det är möjligt, utformas så att avstånd inte blir ett hinder.

Trygghet och livskvalitet: Kommunens insatser ska bidra till trygghet, hälsa, gemenskap och jämlika villkor i hela kommunen.

Närhet och samverkan: Kommunen ska vara närvarande på landsbygden och stödja service, kultur och fritidsutbud i dialog med de som bor och verkar där. Utvecklingen sker i samarbete med civilsamhälle och lokala aktörer för att stärka mötesplatser, kulturarv och föreningsliv.

Bo och verka: Kommunen ska skapa förutsättningar för ett bra boendemöjligheter och ett livskraftigt företagande på landsbygden. Allt detta bygger på en bra och tät dialog med intressenterna via det landsbygdsråd som ska inrättas.

Dialog med invånarna på landsbygden visar att de Salabor som bor utanför tätorten värdesätter frihet, närhet till naturen, gemenskap och den starka drivkraft som finns utanför centralorten vid valet av boende.

2.2 Syfte

Syftet med programmet är att skapa en långsiktig och hållbar utveckling för Sala kommuns landsbygd. Sala kommun vill ge landsbygden rätt förutsättningar att vara en levande, attraktiv och fungerande del av kommunen, där människor vill bo, arbeta och driva företag.

Dokumentet följer de ställningstagande som slås fast i "Översiktsplan för Sala kommun 2050" och vägleder kommunens arbete för stärkt krisberedskap och livsmedelsförsörjning, stärkt näringsliv, bättre boendemöjligheter, infrastrukturplanering och ökad attraktivitet.

2.3 Mål

Programmet har tre övergripande mål:

1. Tydliggöra kommunens ambition för en attraktiv och levande landsbygd i Sala.
2. Visa hur kommunen bidrar till nationella och regionala mål, samt stärker självförsörjning och krisberedskap.
3. Säkerställa att landsbygdsperspektivet alltid tas med när kommunen fattar beslut och fördelar resurser.

2.4 Bakgrund

År 2017 beslutade kommunfullmäktige att ta fram ett landsbygdsprogram för Sala kommun. I arbetet med detta program har tidigare ställningstaganden omprövats, då behovet av en uppdaterad och mer samlad inriktning har varit stort.

I Sala kommun finns livskraftiga orter, ett starkt lokalt engagemang samt natur- och kulturmiljöer av högt värde. Tillsammans med brukad och skött mark utgör allt detta en viktig grund för kommunens ekonomiska och sociala utveckling. Omkring 40 % av invånarna bor, och cirka 60 % av företagen verkar, utanför Sala tätort, men inom kommunen.

Landsbygden har stor betydelse för boende, företagande, livsmedelsproduktion, energi, friluftsliv och besöksnäring. Den bidrar till både kommunens välfärd och långsiktiga beredskap. Kommunens utveckling är därför beroende av att landsbygden har goda förutsättningar att växa och utvecklas. Programmet har tagits fram i dialog med landsbygdens aktörer.

Besöksnäringen och de gröna näringarna – såsom jordbruk, skogsbruk och djurhållning – är särskilt viktiga för landsbygden. Utveckling av besöksnäringen stärker hela kommunens attraktionskraft, samtidigt som de gröna näringarna spelar en central roll för beredskap och livsmedelsförsörjning.

Underlaget bygger på dialoger med landsbygdens invånare, företag och civilsamhälle, samt på analyser från arbetet med översiktsplanen. Dessa visar att tillgång till service, bredband, bostäder, infrastruktur och kommunal närvaro är avgörande för landsbygdens attraktivitet.

Programmet lyfter även behovet av robust infrastruktur, samordnad krisberedskap och klimatanpassning för att kommunen ska stå bättre rustad inför framtida utmaningar, såsom extrema väderhändelser och störningar i transporter och försörjningskedjor.

Avgränsning

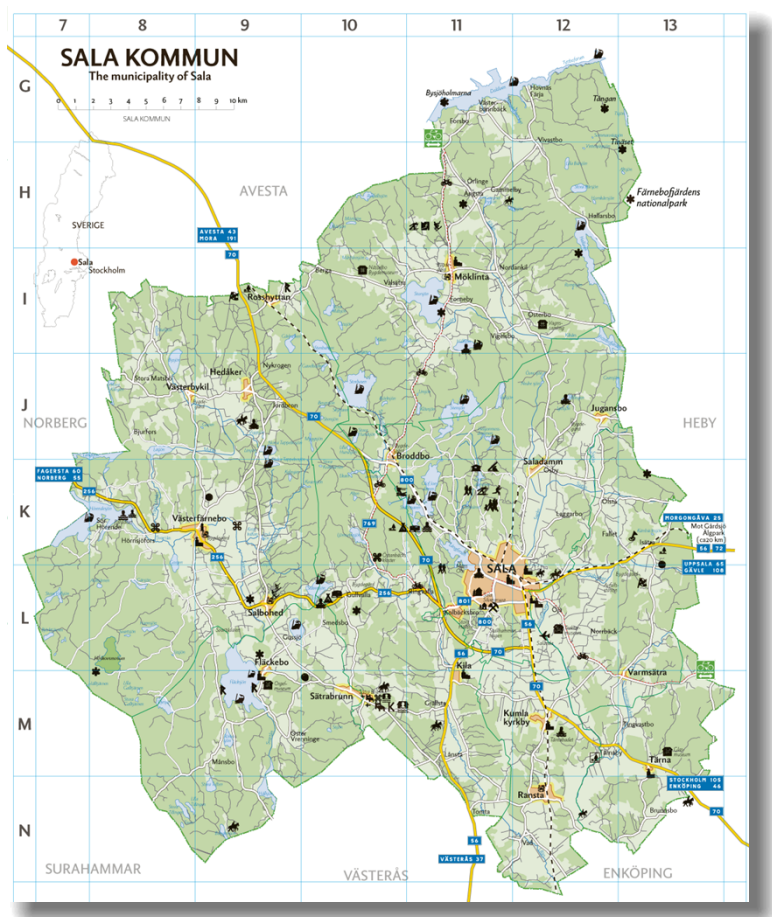
I detta program avses med landsbygd alla områden utanför Sala stad.

Landsbygden omfattar cirka 99 procent av kommunens yta, omkring 40 % av invånarna och 60 % av företagen.

Landsbygden är inte enhetlig. Olika kommundelar och orter har skilda förutsättningar, vilket behöver beaktas i kommunens beslut och prioriteringar. Programmet utgår därför från gemensamma fokusområden, samtidigt som lokala förhållanden vägs in.

Översiktsplan för Sala kommun 2050 beskriver en flerkärnig struktur där utvecklingen på landsbygden främst sker i tre servicenoder: Ransta, Västerfärnebo och Möklinta. Dessa fungerar som nav för service, bostäder och verksamheter för omkringliggande bygder och binds samman genom fungerande infrastruktur.

Programmet beskriver servicenoder och utvecklingsorter på en övergripande nivå och fokuserar på områden där kommunen har rådighet. Frågor som ligger utanför kommunens ansvar hanteras genom samverkan och omvärldsbevakning.

Figur 1: Karta Sala kommun, rättighetsinnehavare Sala kommun

3 UNDERLAG

3.1 Globala, nationella och regionala strategier och mål

Landsbygdsprogrammet är förankrat i de nationella och regionala strategier som styr landsbygdsutvecklingen, däribland regeringens och Region Västmanlands livsmedelsstrategi samt regionens egen utvecklingsstrategi. Även Agenda 2030 och EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik ligger till grund för programmet.

3.2 Kommunala visioner och strategier

Programmet utgår från kommunens vision och är förenligt med Sala kommuns översiktsplan. Det kompletterar kommunens övriga styrdokument och ska ses som ett samlat ramverk för landsbygdens utveckling, medan mer detaljerade prioriteringar och åtgärder hanteras i respektive strategiskt dokument.

Översiktsplanen slår fast att stad och land ska utvecklas i samspel. Landsbygden ska ges förutsättningar att vara en attraktiv, hållbar och hälsosam del av kommunen.

Utvecklingen på landsbygden utgår från en flerkärnig struktur med Ransta, Västerfärnebo och Möklinta som servicenoder för bostäder, service och verksamheter i omkringliggande bygder. Ny bebyggelse och kommunala investeringar ska i första hand lokaliseras till platser där grundläggande service och kollektivtrafik redan finns.

Översiktsplanen betonar även vikten av att bevara och utveckla natur- och kulturmiljöer samt ett levande jord- och skogsbruk. Gröna näringar och besöksnäring pekas ut som viktiga delar av en långsiktigt hållbar och företagsvänlig landsbygd fram till år 2050.

3.3 Salas roll i Västmanland – med fokus på landsbygden

Sala är Västmanlands största kommun till ytan (1 200 km²) och den tredje största sett till invånarantal, med drygt 22 600 invånare (2025). Kommunen ligger i gränslandet mellan Bergslagen, Dalarnas södra delar och den växande mälardalsregionen.

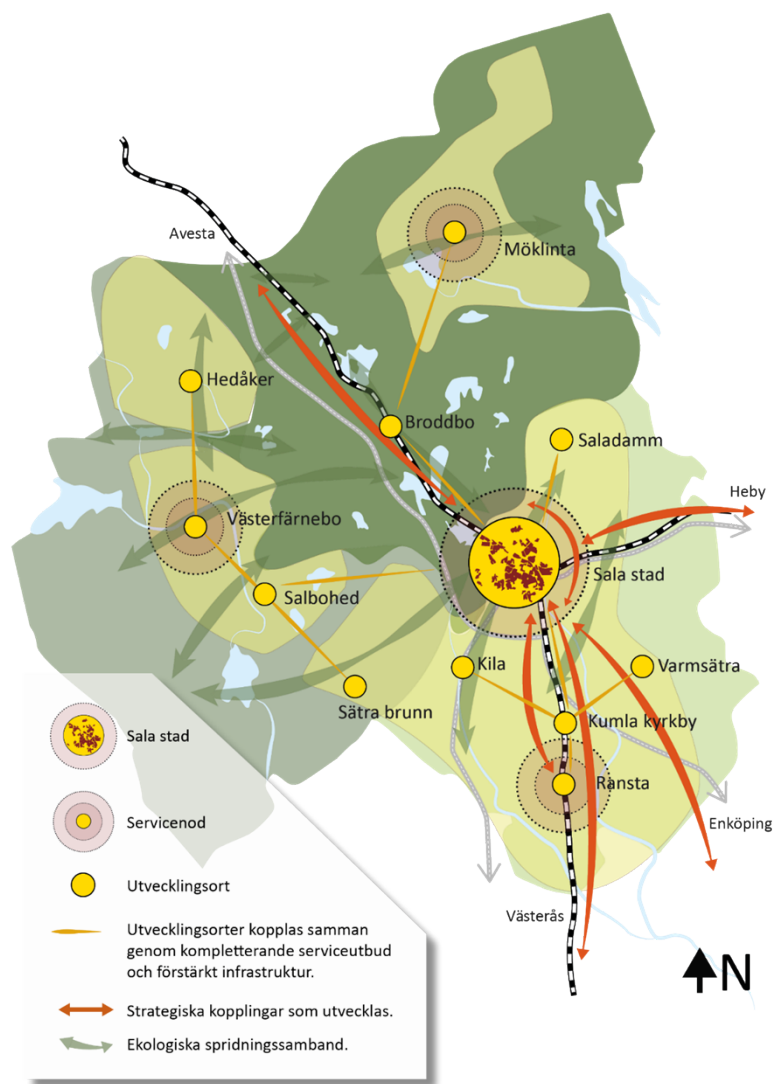
Sala är en del av de starka pendlingsströmmarna till Västerås, Uppsala, Stockholm och Dalarna. Drygt hälften av de yrkesverksamma invånarna pendlar dagligen. Järnvägarna, Dalabanan och UVEN (Sala–Linköping) gör Sala till en central knutpunkt för både persontrafik och gods, särskilt för Dalarnas skogs- och stålindustri. Även riksväg 70 ger snabb tillgång till huvudstadsregionen och Dalarnas skogs- och stålindustri.

Kommunen samarbetar regionalt inom turism, kollektivtrafik, folkhälsa och klimatanpassning. Genom Västmanland Turism och Leader Nedre Dalälven deltar Sala i utvecklingsprojekt kring fiske, friluftsliv och kulturarv.

Sala Silvergruva kompletterar Dalarnas starka varumärke som upplevelsedestination. Sammantaget fungerar Sala som en bro mellan Mälardalens växande regionkärnor och Dalarnas industri- och turistbaserade ekonomi.

Drygt 60 % av marken är skog och 20 % jordbruksmark, vilket ger goda förutsättningar för både livsmedelsproduktion och bioenergi. Landsbygden kännetecknas av aktivt jord- och skogsbruk, stark föreningskultur och rika natur- och kulturmiljöer.

Bostäder och service utgår från servicenoderna Ransta, Västerfärnebo och Möklinta. De två sistnämnda har genom en så kallad Lokalekonomisk analys (LEA) kartlagt resurserna i sin bygd.

Figur 2. Karta över utvecklingsinriktning för Sala kommun 2050.

4 FOKUSOMRÅDEN, INRIKTNING OCH ÅTGÄRDER

Strategiska fokusområden och uttalade riktningar med tillhörande åtgärder som kommunen ansvarar för eller samordnar, skapar en tydlighet i kommunens vilja, ambitioner och förutsättningar. Programmet utgör på det sättet en gemensam grund och ett underlag inför planering och beslut som rör landsbygden.

Programmet omfattar följande fokusområden:

- Dialog, samverkan och förankring
- Kommunal närvaro på landsbygden
- Bostäder och byggande på landsbygden
- Infrastruktur och mobilitet
- Näringsliv och lokal ekonomi
- Beredskap

4.1 Dialog, samverkan och förankring

En levande och hållbar landsbygd förutsätter en nära dialog mellan kommunen och dem som bor, verkar och engagerar sig i landsbygdens utveckling. Dialog, kommunikation och samverkan är därför en grundläggande förutsättning för att skapa förtroende, delaktighet och långsiktigt hållbara beslut.

Kommunens arbete med landsbygdsutveckling ska bygga på tidig och återkommande dialog med invånare, föreningsliv, företag och andra lokala aktörer. Genom att ta tillvara lokalkunskap och engagemang kan åtgärder bättre anpassas efter faktiska behov och förutsättningar i olika delar av kommunen.

Förankring är särskilt viktig i frågor som rör långsiktiga prioriteringar och större förändringar. Ett tydligt landsbygdsperspektiv ska därför finnas med i kommunens beslutsprocesser, och dialogen ska bidra till ökad förståelse mellan stad och landsbygd.

Samverkan mellan kommunens verksamheter, civilsamhället och näringslivet är en drivkraft för utveckling. Genom samarbete kan resurser användas mer effektivt och gemensamma lösningar skapas för service, attraktivitet och lokal utveckling.

Kommunen ska ännu tydligare synliggöra satsningar, investeringar och serviceinsatser i landsbygdsområden. En mer geografiskt balanserad kommunikation bidrar till transparens, förtroende och en mer rättvis bild av kommunens arbete i hela geografiska området.

Åtgärder:

- Inrätta ett Landsbygdsråd med representanter från civilsamhället, näringslivet, tjänstepersoner och förtroendevalda.
- Säkerställa tidig dialog med landsbygdens invånare och aktörer samt ett samordnat kommunalt arbetssätt i frågor som påverkar landsbygdens utveckling.
- Regelbundet genomföra träffar för företag på landsbygden för att på så sätt öka möjligheterna att använda lokala företag som leverantörer och samarbetspartners.
- Använda både fysiska och digitala former för dialog för att möjliggöra bred delaktighet i hela kommunen.
- Öka kommunens digitala kommunikation om den utveckling och satsningar som görs på landsbygden.
- Upprätta en årlig sammanställning av inkomna synpunkter från byalag, bygdegårdsföreningar och lokala företagare.
- Möjliggöra stöd till samlingslokaler samt kultur- och fritidsutbud på landsbygden.

4.2 Kommersiell service utanför tätorten

Tillgång till grundläggande kommersiell service är en förutsättning för att landsbygden ska vara attraktiv och fungera för boende, företag och besökare. Lanthandel, drivmedel, paketutlämning och andra servicelösningar fyller ofta flera funktioner som mötesplatser och nav i lokalsamhället.

Utvecklingen mot ett mer kontantlöst samhälle har samtidigt minskat tillgången till kontanter på landsbygden, vilket kan påverka både tillgänglighet, trygghet och beredskap. Detta gör frågan om grundläggande service särskilt viktig i glesare delar av kommunen.

Kommunens roll är att, i samverkan med företag och lokala aktörer, bidra till att förutsättningarna för kommersiell service stärks och utvecklas. Det handlar både om att värna befintlig service och om att skapa nya lösningar anpassade efter lokala behov.

Kommersiell service hänger nära samman med frågor om infrastruktur, mobilitet och digital tillgänglighet. Ett samlat synsätt krävs för att säkerställa likvärdiga förutsättningar i hela kommunen.

Åtgärder:

- Samverka med lokala företag och andra aktörer för att behålla och utveckla grundläggande kommersiell service på landsbygden.
- Arbeta för att utveckla flexibla servicelösningar, såsom serviceombud eller servicepunkter, anpassade efter lokala förutsättningar.
- Använda kommunens verktyg och arbetssätt för att, där det är möjligt, underlätta för lokala företag att bidra till kommunens behov av varor och tjänster.
- Verka för att tillgång till drivmedel och betaltjänster ses som en del av landsbygdens samlade serviceutbud.
- Uppmärksamma sårbarhet i serviceförsörjningen, inklusive tillgång till kontanter, som en del av kommunens arbete med tillgänglighet och beredskap.
- Samordna insatser för kommersiell service med arbetet inom infrastruktur, mobilitet och kommunal närvaro.
- Upprätta en serviceplan som tydliggör kommunens ambition för servicetillgången på lång sikt i våra servicenoder.

4.3 Infrastruktur och mobilitet

En väl fungerande infrastruktur är en grundförutsättning för att människor ska kunna bo, arbeta och driva företag på landsbygden. Tillgång till trygga och fungerande vägar, kollektivtrafik, digital infrastruktur och andra former av mobilitet är avgörande för vardagsliv, pendling, service och näringslivets utveckling.

Landsbygdens förutsättningar skiljer sig från stadens, både vad gäller avstånd, befolkningstäthet och tillgång till service. Det ställer krav på lösningar som är anpassade efter lokala behov och som tar hänsyn till både tillgänglighet och kostnadseffektivitet. Kommunens roll är att, i samverkan med region, statliga aktörer och andra berörda parter, verka för en robust och långsiktigt hållbar infrastruktur i hela kommunen.

Infrastruktur och mobilitet har också stor betydelse för kommunens attraktivitet och sammanhållning. Goda kommunikationer och digital tillgänglighet bidrar till att minska avståndet mellan stad och landsbygd och skapar bättre förutsättningar för bostadsutveckling, företagande och ett fungerande vardagsliv i hela kommunen.

Åtgärder:

- Verka för god standard och långsiktig funktion på landsbygdens vägar genom att ta fram åtgärdsplaner för förbättrad trafiksäkerhet avseende skyltning, korsningar, belysning, beläggning med mera.
- Arbeta för att kollektivtrafik och andra mobilitetslösningar utformas med hänsyn till landsbygdens behov, exempelvis via bra pendlingsparkering.
- I samverkan med Region Västmanland främja utvecklingen av flexibla och kompletterande mobilitetslösningar, såsom samåkning och anropsstyrd trafik, där det är relevant.
- Säkerställa att digital infrastruktur, inklusive bredband och mobil täckning, ses som en grundläggande förutsättning för landsbygdens utveckling.
- Samordna arbetet med infrastruktur och mobilitet med insatser för bostadsutveckling, service och näringsliv.
- Beakta tillgänglighet, trafiksäkerhet och trygghet i planering och prioritering av infrastruktursatsningar på landsbygden.
- Identifiera platser där förbättrad digital infrastruktur kan skapas i samverkan med marknadsaktörerna
Samarbeta med Trafikverket, Region Västmanland och privata aktörer för att utveckla aktiv mobilitet och digital anslutning i hela kommunen.

4.4 Bostäder och byggande på landsbygden

Tillgång till bostäder är en grundförutsättning för att landsbygden ska kunna utvecklas och för att människor ska kunna bo kvar, flytta in och etablera sig i hela kommunen. Bostadsutveckling på landsbygden är därför viktig för kommunens attraktivitet, kompetensförsörjning och långsiktiga utveckling.

Utvecklingen ska ske på ett långsiktigt hållbart sätt och med hänsyn till lokala förutsättningar. Ny bebyggelse bör i första hand lokaliseras till orter och lägen där den bidrar till att stärka befintliga samhällen och där det finns tillgång till service, infrastruktur och kollektivtrafik. Samtidigt behöver det finnas utrymme för småskalig bostadsutveckling i olika delar av landsbygden, anpassad till platsens förutsättningar.

Kommunens roll är att skapa tydliga och förutsägbara förutsättningar för byggande på landsbygden genom planering, vägledning och effektiva processer. Det gäller både planlagd mark och byggande i mindre skala. Bostadsutvecklingen ska ske i samspel med landskapets värden, jord- och skogsbruk, kulturmiljöer och befintlig bebyggelse.

Åtgärder:

- Säkerställa ska finnas detaljplanerad mark som möjliggör utveckling i anslutning till kommunens tre servicenoder.
- I den tematiska översiktsplanen för förnybar energi tydligt ange villkor för kommersiella energietableringar så att mark- och fastighetsvärden skyddas där kommunen har rådighet över besluten.
- Sätta offensiva mål för handläggningstid för bygglov/startbesked/förhandsbesked på landsbygd och årligen följa upp detta.
- Prioritera bostadsutveckling i lägen där den bidrar till underlag för service, kollektivtrafik och kommunal infrastruktur.
- Ta fram ett planeringsunderlag som pekar ut prioriterade platser för bostadsbyggande i kommundelarna, inklusive boenden anpassade för äldre.
- Årligen följa upp hur planering och byggbeslut har bidragit till ökad bostadsrörlighet på landsbygden

4.5 Näringsliv och det lokala företagandet

Ett livskraftigt näringsliv är avgörande för landsbygdens utveckling och för kommunens långsiktiga tillväxt. Företag på landsbygden bidrar med arbetstillfällen, service, innovation och lokal förankring, och är en viktig del av kommunens attraktivitet och beredskap.

Förutsättningarna för företagande på landsbygden skiljer sig ofta från dem i stadsmiljöer. Avstånd, tillgång till mark och lokaler, infrastruktur och service påverkar möjligheterna att starta, driva och utveckla företag. Kommunens roll är därför att skapa goda och likvärdiga villkor för företagande i hela kommunen, utifrån landsbygdens särskilda förutsättningar.

Det lokala företagandet omfattar många olika branscher, däribland de gröna näringarna, besöksnäringen och småskaligt entreprenörskap. De bidrar till lokal ekonomi och till att stärka platsens attraktionskraft. Ett nära samspel mellan näringsliv, kommun och andra aktörer hjälper oss ta tillvara dessa möjligheter.

Genom tydliga processer, dialog och ett aktivt förhållningssätt kan kommunen bidra till att undanröja hinder och skapa bättre förutsättningar för företag att växa och etablera sig på landsbygden.

Näringslivsutveckling på landsbygden ska ses som en integrerad del av kommunens samlade utvecklingsarbete. Det är i dialog med företagen och företagandet som kommunen kan skapa ett bra informationsunderlag om åtgärder som stärker näringslivet.

Åtgärder:

- Det ska finnas detaljplanerad mark som möjliggör utveckling vid de tre servicenoderna som är utpekade i översiktsplanen.
- Anpassa kommunens upphandlingar av livsmedel genom att ställa proportionerliga och marknadsanpassade krav, i syfte att möjliggöra för fler lokala producenter att lämna anbud och stärka konkurrensen.
- Anordna återkommande utbildningar i anbudslämning för livsmedelsproducenter.
- Vara partner i utvecklingsprojekt som stärker landsbygdsföretag och besöksnäring.
- Främja nya etableringar längs kedjan från producent till konsument i enlighet med det näringslivsstrategiska programmet 2026 – 2036.
- Fördjupa dialogen med de gröna näringarna genom löpande kontakt med berörda aktörer, landsbygdsrådet och det lokala krishanteringsrådet.
- Säkerställa att lantbrukens behov beaktas genom tidig dialog i frågor som exempelvis rör detaljplaner, infrastruktur och VA-frågor.

4.6 Beredskap och livsmedelsförsörjning

Kommentar [EH1]: kapitelindelning

Sala kommun ska, i samverkan med de gröna näringarna och civilsamhället, bidra till en robust och långsiktig hållbar beredskap. En stark lokal livsmedelsproduktion och ett långsiktigt skydd av jordbruksmark är centrala delar i detta arbete.

Genom att stärka hela kedjan – produktion, förädling, lagring och distribution – kan sårbarheten minska och samhällets motståndskraft öka vid störningar i transporter och leveranskedjor.

En fungerande livsmedelsförsörjning är en grundläggande del av samhällets beredskap. Lokal produktion bidrar till ökad robusthet, men kräver samtidigt samverkan med regionala och nationella aktörer för att fungera vid större kriser.

Översiktsplan för Sala kommun 2050 slår fast att jordbruksmarkens brukningsvärde ska värnas. Jord- och lantbruket är därmed en strategisk resurs för kommunen. Ett nära samarbete mellan kommunen, lantbruksföretagen och andra aktörer i livsmedelskedjan är avgörande för att stärka både beredskap och landsbygdens näringsliv.

Kommunen har ett ansvar att, inom sitt uppdrag, bidra till strukturer som stärker krisberedskapen. Civilsamhällets engagemang och lokala nätverk är en viktig del av detta och bidrar till trygghet och handlingsförmåga vid samhällsstörningar.

Åtgärder:

- etablera ett lokalt krishanteringsråd som involverar aktörer i hela livsmedelskedjan i kommunens beredskapsplanering.
- utreda möjligheten till avtal med lantbruksföretag och andra aktörer för att stärka lokal livsmedelsförsörjning och lagerhållning vid kris eller höjd beredskap.
- stärka förutsättningarna för lokal produktion, förädling och distribution av livsmedel genom samverkan och utvecklingsinsatser.
- verka för att fler lokala producenter kan delta i kommunens upphandling av livsmedel.
- fördjupa samverkan med myndigheter, länsstyrelse och andra relevanta aktörer genom gemensamma övningar och kunskapshöjande insatser.
- utveckla dialog och samverkan med civilsamhället i frågor som rör lokal beredskap och livsmedelsförsörjning.

5 FRÅN ORD TILL HANDLING

Det här avsnittet beskriver hur Sala kommun förverkligar intentionerna i landsbygdsprogrammet – från politiskt beslut till konkreta resultat i vardagen.

5.1 Genomförande i ordinarie styrning

Landsbygdsprogrammets intentioner genomförs inom ramen för kommunens ordinarie styrmodell och budgetprocess:

- Handlingsplaner kopplade till programmet konkretiserar åtgärdernas genomförande i form av tidplan, budget och ansvar.
- Åtgärderna synliggörs i berörd verksamhets budget och verksamhetsplan som en del av kommunens ordinarie ekonomiska styrning.
- Samhällsbyggnadskontorets projektportföljen, budget och genomförandeplaner uppdateras löpande, utifrån den återkommande lägesrapporteringen till kommunstyrelsen.

5.2 Samverkan

- Verksamhetsöverskridande arbetsgrupper samlar kommunens förvaltningar för att koordinera insatser och dela resurser vid behov.
- Partnerskap med Region Västmanland, Länsstyrelsen, Nedre Dalälvens Intresseförening, Leader Nedre Dalälven, myndigheter, akademi, företag och civilsamhälle driver utvecklings- och innovationsprojekt.
- Utöver de nämnda kommunala råden – Landsbygdsrådet, det lokala krishanteringsrådet och Näringslivsrådet – samverkar kommunen även med funktionsrättsrådet och pensionärsrådet för att skaffa breda perspektiv och möjligheter till gemensam problemlösning.

5.3 Finansiering

- Kommunala medel för genomförande av åtgärder specificeras som politiska prioriteringar i kommunens budgetprocess för såväl driftskostnader som investeringsmedel.

- Investeringsmed i budget och flerårsplan (VA, vägar, skolor, kultur, idrott, digital infrastruktur.
- Statliga och regionala stöd: Klimatklivet, Landsbygdsprogrammet, regionala fonder samt andra relevanta stöd.
- Offentlig privat samverkan: företag, föreningar och stiftelser medfinansierar evenemang, servicepunkter och lokala investeringar.

EU-medel via exempelvis Interreg, Horisont Europa och EU:s strukturfonder kan därtill utgöra delfinansiering i specifika projekt och satsningar.

5.4 Uppföljning, ansvar och revidering

Kommunfullmäktige beslutar om landsbygdsprogrammets övergripande inriktning och följer årligen upp dess genomförande utifrån mål, indikatorer och genomförda åtgärder. Kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar för genomförande och uppföljning.

Respektive nämnd ansvarar för att integrera landsbygdsperspektivet i sin verksamhet samt att planera, genomföra och följa upp åtgärder kopplade till programmet. Beslut som påverkar landsbygden ska föregås av dialog med berörda aktörer.

Kommundirektörens kontor ansvarar för att samordna arbetet, stödja dialogen med landsbygdens aktörer samt bereda förslag till utveckling och revidering av programmet. Inom ramen för Landsbygdsrådet förs löpande dialog om genomförda åtgärder och deras effekter.

En sammanhållen rapport lämnas årligen till kommunstyrelsen under första kvartalet. Programmet revideras vid behov, dock minst en gång per mandatperiod.

6 SLUTORD

Landsbygden är en viktig del av Sala kommuns identitet, livskraft och framtida utveckling. Detta program visar hur kommunen avser att ta ansvar för dess landsbygdens utveckling.

Programmet ska fungera som vägledning i kommunens arbete och bidra till långsiktiga och samordnade beslut som stärker förutsättningarna för boende, företagande och livskvalitet i hela kommunen.

7 BILAGOR

Referensbilagor

Kommunala styrdokument

- Handlingsplan för bostadsförsörjning
- Platsvarumärkesstrategi
- Policy Sala kommunens markägarskap
- Serviceplan för Sala kommun

Landsbygdsprogram Sala kommun
Kommunfullmäktige

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

KSLU § 63 Landsbygdsprogram Sala kommun

INLEDNING

Sala kommun har tagit fram ett landsbygdsprogram som beskriver kommunens viljeinriktning och prioriteringar för landsbygdens utveckling fram till år 2035. Programmet syftar till att stärka förutsättningarna för boende, företagande och livskvalitet i hela kommunen samt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i samspel mellan stad och landsbygd.

Programmet utgår från kommunens vision *"Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft"* och knyter an till översiktsplanen för Sala kommun 2050 samt andra kommunala styrdokument. Programmet belyser bland annat frågor om företagande och gröna näringar, service och tillgänglighet, bostadsutveckling, attraktivitet, beredskap och livsmedelsförsörjning samt miljö- och klimatperspektiv.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt dokument som ska fungera som vägledning för kommunens arbete och bidra till att landsbygdsperspektivet beaktas i planering, beslut och genomförande inom kommunens olika verksamheter.

Arbetet med att ta fram landsbygdsprogrammet har genomförts av Näringslivsenheten på uppdrag av kommunstyrelsen. Under arbetets gång har dialog förts med representanter för landsbygden, näringslivet och andra lokala aktörer. Underlag från tidigare ortsanalyser och dialoger har också använts i arbetet.

Programförslaget har varit ute på remiss till politiska partier och andra berörda aktörer. Inkomna synpunkter har sammanställts i en särskild remissammanställning.

Efter remissomgången har programmet justerats i vissa delar, bland annat genom:

- förtydliganden kring dialog och samverkan med landsbygdsaktörer
- förtydliganden kring programmets genomförande och uppföljning
- redaktionella justeringar och förtydliganden i vissa avsnitt.

Programmets övergripande inriktning och ambitionsnivå har inte förändrats.

Revideringar är färgmarkerade i dokumentet. Gult för tillägg/förstärkningar och grått för strukturella och redaktionella justeringar.

Landsbygdsprogrammet ger en samlad bild av landsbygdens betydelse för Sala kommun och tydliggör kommunens viljeinriktning för utvecklingen av landsbygden fram till år 2035. Programmet skapar en gemensam grund för kommunens arbete med landsbygdsfrågor och stärker förutsättningarna för samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och andra aktörer.

Ekonomiska konsekvenser

Programmet innebär inga nya ekonomiska åtaganden utan ska genomföras inom ramen för kommunens ordinarie styrning och befintliga resurser.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KSLU § 63 fortsättning

Beslutsunderlag

KS 2026.1122 – Missiv från näringslivsenheten
KS 2026.1123 – Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035
KS 2026.1124 – Remissammanställning

Näringslivschef Cecilia Lööv och näringslivskoordinator Jessica Nilsson föredrar ärendet.

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,
att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anta Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035 i enlighet med bilaga 2026.1123.

Anders Wigelsbo (C) yrkar bifall till Amanda Lindblads (S) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anta Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035 i enlighet med bilaga 2026.1123.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Näringslivsenheten,
Cecilia Lööv
Näringslivschef

Namn
Adress
PostNr Ort

SKRIVELSE

Bilaga – Remissammanställning

Landsbygdsprogram Sala kommun 2025–2035

Sammanfattning

Remissinstanserna är överlag positiva till programmets inriktning och ambition att stärka landsbygdens utveckling i Sala kommun. Flera remissinstanser lyfter särskilt fram kopplingen till hållbar utveckling, beredskap och livsmedelsförsörjning samt ambitionen att integrera landsbygdsperspektivet i kommunens ordinarie arbete.

I remissvaren lyfts bland annat behov av:

- tydlighet kring uppföljning av programmets genomförande
- dialog och samverkan med landsbygdsaktörer
- tydligare beskrivning av kommunens respektive andra aktörers roller i landsbygdsutvecklingen
- ett breddat perspektiv på näringslivets utveckling och marknadens betydelse
- miljö- och klimatperspektiv
- kollektivtrafik och infrastruktur.

Efter remissomgången har programmet justerats genom:

- förtydliganden kring hur programmets genomförande och uppföljning sker inom kommunens ordinarie styr- och uppföljningsprocesser
- förtydliganden kring samverkan och dialog med landsbygdsaktörer
- tydligare beskrivning av kommunens roll i relation till andra aktörer
- redaktionella justeringar och förtydliganden i vissa avsnitt.

Flera remissinstanser har även lämnat förslag till alternativa formuleringar i enskilda delar av programmet. I de fall synpunkterna har bedömts bidra till ökad tydlighet har redaktionella justeringar gjorts.

Programmets strategiska inriktning och ambitionsnivå ligger i övrigt fast.

Näringslivsenheten, Enhet

Sammanställning av inkomna synpunkter

Remissinstans	Huvudsakliga synpunkter	Kommentar / bedömning
Arbetarekommunen (Socialdemokraterna i Sala)	Positivt till programmets övergripande inriktning. Lyfter vikten av dialog med landsbygdsbor och ett tydligt genomförande av programmet. Betonar även betydelsen av service, infrastruktur och fungerande kollektivtrafik för landsbygdens utveckling.	Programmets skrivningar kring dialog, samverkan och landsbygdsrådets roll har förtydligats. Programmet beskriver även kommunens ansvar och möjligheter att bidra till goda förutsättningar för service och infrastruktur.
Moderaterna / Koalition Sala	Lämnar ett mer omfattande remissvar med förslag till omformuleringar i delar av programmet samt synpunkter på uppföljning och genomförande. Lyfter bland annat behov av tydligare uppföljning av programmets resultat, ett starkt fokus på företagande och marknadens betydelse för landsbygdsutvecklingen samt tydligare beskrivning av kommunens roll i förhållande till andra aktörer.	Efter remiss har vissa skrivningar i programmet justerats och förtydligats, bland annat kring näringslivets betydelse, kommunens roll som möjliggörare samt programmets genomförande och uppföljning. Förslaget om särskilda indikatorer har dock inte införts, då uppföljningen bedöms kunna ske inom ramen för kommunens ordinarie styr- och uppföljningsprocesser.
Centerpartiet i Sala	I huvudsak positivt remissvar. Föreslår vissa förtydliganden i formuleringar samt kompletteringar i beskrivningen av landsbygden och kommunikationer.	Flera redaktionella förtydliganden har gjorts i programmet efter remiss. Synpunkter som rör specifika infrastruktursatsningar eller regionala frågor hanteras i andra planeringsprocesser.
Miljöpartiet i Sala	Efterfrågar tydligare skrivningar kring klimat, biologisk mångfald och hållbara transporter.	Programmet har i vissa delar förtydligats vad gäller hållbar utveckling. Mer detaljerade klimatmål hanteras i andra kommunala styrdokument.
Vänsterpartiet i Sala	Lyfter särskilt kulturens och mötesplatsernas betydelse	Programmet beskriver kultur, mötesplatser och

Näringslivsenheten, Enhet

Remissinstans	Huvudsakliga synpunkter	Kommentar / bedömning
	för landsbygdsutveckling samt vikten av hållbara transporter och ekologiska perspektiv.	föreningsliv som viktiga faktorer för attraktivitet och social sammanhållning på landsbygden. Programmet ligger på strategisk nivå och behandlar därför inte specifika trafiklösningar.
Intresseföreningen Svartådalen	Positiv till programmets ambitioner men efterfrågar tydlighet kring genomförande, lokalt inflytande och dialog mellan kommunen och landsbygdsaktörer.	Programmet har förtydligats vad gäller dialog och samverkan. Landsbygdsrådet beskrivs som ett forum för dialog och återkoppling mellan kommunen och landsbygdsaktörer.

Samlad bedömning

Remissvaren visar ett brett stöd för programmets övergripande inriktning. De synpunkter som framförts har i huvudsak kunnat hanteras genom förtydliganden i texten utan att programmets strategiska nivå eller ambitionsinriktning förändras.

De synpunkter som inte fullt ut har kunnat tillgodoses rör i huvudsak frågor som ligger utanför programmets strategiska nivå eller kommunens rådighet, alternativt hanteras inom ramen för andra kommunala styrdokument och planeringsprocesser.

Landsbygdsprogrammet utgör därmed fortsatt ett strategiskt dokument som ska vägleda kommunens arbete med landsbygdsutveckling och bidra till att landsbygdsperspektivet beaktas i planering, beslut och genomförande i hela kommunorganisationen.

Landsbygdsprogram Sala kommun

KOMMUNFULLMÄKTIGE

INNEHÅLL

1	SAMMANFATTNING	5
2	INLEDNING	6
2.1	Vägledande principer	6
2.2	Syfte	7
2.3	Mål	7
2.4	Bakgrund	7
3	UNDERLAG.....	9
3.1	Globala, nationella och regionala strategier och mål.....	9
3.2	Kommunala visioner och strategier	10
3.3	Beskrivning av Sala kommun – fokus landsbygd	11
4	FOKUSOMRÅDEN, INRIKTNING OCH ÅTGÄRDER.....	14
4.1	Dialog, kommunikation och samverkan som drivkraft för landsbygdsutveckling	14
4.2	Kommersiell service	16
4.3	Infrastruktur och kommunikationer	17
4.4	Hållbar bostadsutveckling	18
4.5	Förutsättningar för företagande	19
4.6	Attraktivitet.....	21
4.7	Stärkt beredskap	21
4.8	Säkrad livsmedelsförsörjning	22
4.9	Miljö, klimat och biologisk mångfald på landsbygden	23
5	FRÅN ORD TILL HANDLING	25
5.1	Genomförande i ordinarie styrning.....	25
5.2	Samverkan och dialog	25
5.3	Finansiering	25
5.4	Uppföljning.....	26
5.5	Ansvar och revidering	26
6	SLUTORD	27
7	BILAGOR	28

METADATA OM DOKUMENTET

Dokumentnamn Landsbygdsprogram Sala kommun		Dokumenttyp Program	Omfattar Kommunen
Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Näringslivschef	Publicering www.sala.se , intranät	
Beslutad datum	Översyn bör göras Varje mandatperiod	Klassificering 1.3.1	Diarienummer 2025/962
Relation	Ersätter		Författningssamling

1 SAMMANFATTNING

Landsbygdsprogrammet visar hur Sala kommun, tillsammans med invånare, företag och föreningar, ska utveckla landsbygden som en bärande del av kommunens hållbara framtid. Det bygger på visionen *"Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft"* och utgör länken mellan långsiktiga mål i Översiktsplan 2050 och konkreta prioriterade fokusområden.

Programmet omfattar service och tillgänglighet, företagande och gröna näringar, livsmedelsförsörjning och beredskap, bostadsutveckling, kultur och mötesplatser samt klimat-, miljö- och naturvårdsåtgärder. **Landsbygdens betydelse för lokal livsmedelsproduktion, krisberedskap och robusthet har en särskilt strategisk roll för kommunens långsiktiga hållbarhet.** Genomgående betonas behovet av att integrera landsbygdsperspektivet i hela kommunens arbete, där Landsbygdsrådet har en central roll som forum för dialog, samarbete och gemensam uppföljning, så att stad och landsbygd utvecklas tillsammans.

Utvecklingen av landsbygden sker i nära samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och regionala aktörer. Kommunen äger inte samtliga utvecklingsfrågor ensam, men ska genom planering, dialog och samordning bidra till goda och långsiktiga förutsättningar i hela kommunen.

Programmet lyfter fram vikten av likvärdig service, fungerande infrastruktur och digital uppkoppling, samtidigt som kultur, fritid och föreningsliv är viktiga drivkrafter för gemenskap och attraktivitet. Det sträcker sig till 2035 och ska bidra till regionala och nationella mål för hållbarhet, livsmedelsförsörjning och krisberedskap. Som ett handlingsinriktat verktyg stärker det landsbygdens roll i hela kommunens utveckling och säkerställer att resurser används långsiktigt och hållbart.

Figur 1. Ko på grönbete.

2 INLEDNING

Landsbygdsprogram Sala kommun beskriver landsbygdens värde och utvecklingspotential. Kommunorganisationen, i samverkan med invånare, företag och föreningar, skapar förutsättningar för en levande och hållbar landsbygd som bidrar till hela kommunens utveckling.

Landsbygdsprogrammet har tagits fram av Sala kommuns näringslivsenhet på uppdrag av kommunstyrelsen. Programmet löper till 2035 och revideras en gång per mandatperiod.

2.1 Vägledande principer

Sala kommun ska vara ett "Hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft". Visionen är att alla invånare, oavsett bostadsort, ska kunna leva ett gott liv med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. I planeringen prioriteras de sociala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och utvecklingen på landsbygden följs upp utifrån folkhälsa, sysselsättning, lärande och integration.

Genom att integrera landsbygdsperspektivet i alla beslut ska kommunen, i beredningen av ärenden, beakta hur beslut påverkar landsbygdens utveckling, näringslivets förutsättningar och marknadens villkor. I ärenden där påverkan bedöms som påtaglig ska dialog med berörda aktörer övervägas och dokumenteras inom ramen för den befintliga landsbygdskonsekvensbedömningen.

Likvärdigt och tillgängligt: Kommunen ska verka för att alla invånare har tillgång till kommunal service av god kvalitet, oavsett bostadsort. Service ska, så långt det är möjligt, vara nära, mobil eller digitalt tillgänglig och utformas så att avstånd inte blir ett hinder. Genom att utveckla kollektivtrafiken och stödja utbyggnad av digital infrastruktur skapar kommunen förutsättningar för likvärdig service.

Trygghet och livskvalitet: Kommunens insatser ska bidra till trygghet, hälsa, gemenskap och jämlika villkor i hela kommunen.

Närhet och samverkan: Kommunen ska vara närvarande på landsbygden och stödja service, kultur och fritidsutbud i dialog med de som bor och verkar där. Utvecklingen sker i samarbete med civilsamhälle och lokala aktörer för att stärka mötesplatser, kulturarv och föreningsliv.

Bo och verka: Kommunen ska skapa förutsättningar för ett gott boende och ett livskraftigt företagande på landsbygden, med tillgång till bostäder, mark och infrastruktur som stödjer både vardagsliv och näringsliv.

2.2 Syfte

Programmet ger ett helhetsperspektiv på landsbygdens möjligheter och utmaningar. Det ska:

- ange Sala kommuns viljeinriktning och prioriteringar för en livskraftig landsbygd.
- stödja arbetet för en attraktiv, hållbar och levande landsbygd i linje med Översiktsplan för Sala kommun 2050,
- vägleda hur kommunen bidrar till regionala och nationella mål för miljö, klimat, livsmedelsförsörjning och krisberedskap.

2.3 Mål

Programmet har tre övergripande mål:

- tydliggöra viljeinriktning och ambitionsnivå för en attraktiv och levande landsbygd i Sala kommun
- förklara hur kommunen bidrar till nationella och regionala strategier samt stärker självförsörjningsgrad och krisberedskap
- säkerställa att landsbygdsperspektivet beaktas när kommunen fattar beslut och prioriterar resurser

2.4 Bakgrund

I Sala bor och verkar cirka 40% av kommunens invånare och 60% av företagen utanför Sala stad. Det har länge funnits en önskan från politiker, tjänstepersoner och landsbygdens aktörer av att tydliggöra förutsättningar, utmaningar och möjliga åtgärder så att landsbygden kan utvecklas i samspel med staden. Det har i sin tur lett fram till beslut att ta fram ett landsbygdsprogram för Sala kommun. Programmet har tagits fram i dialog med landsbygdens aktörer under ledning av Näringslivsenheten.

Besöksnäringen utgör tillsammans med de gröna näringarna som omfattar verksamheter baserade på naturresurser som jordbruk, skogsbruk, trädgårdsskötsel, djurhållning och även fiske, landsbygdens starka branscher. Utveckling av besöksnäringen ses som en del av platsutvecklingen i syfte att stärka hela kommunens attraktionskraft för besökare, invånare, inflyttare och företagsetableringar. De gröna näringarna spelar en central roll i kommunens beredskapsarbete och i den regionala livsmedelsförsörjningen.

Dialoger med ortsbör, Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och resultat från ortsanalyser som genomfördes inför framtagandet av Översiktsplan för Sala kommun 2050 har varit viktiga underlag. De visar att tillgång till god kommunal

och kommersiell service, bredband, bostäder, infrastruktur och byggklar verksamhetsmark är avgörande – men också att mjuka värden, som kommunal närvaro, kultur och fritidsaktiviteter har stor betydelse för landsbygdens attraktivitet.

Känslan av avstånd mellan stad och landsbygd riskerar att förstärkas om service, infrastruktur och arbetsmöjligheter koncentreras till Sala stad. Programmet tydliggör därför vikten av likvärdig tillgång till service, kultur och fritidsaktiviteter, god mobilitet, tillväxtpöjligheter och inflytande över beslut som påverkar landsbygden – faktorer som stärker landsbygdens attraktivitet och ökar trygghet och sammanhållning för alla invånare. Föreningslivet är en bärande kraft för gemenskap, ungas delaktighet och integration. Samtidigt finns utmaningar i form av en åldrande befolkning, generationsskiften i föreningslivet och behov av ökad attraktivitet för inflyttare och unga familjer.

Klimatförändringar, pandemier och geopolitiska händelser påverkar hela kommunen. Sala kommun behöver därför stärka sin beredskap för att till exempel hantera extrema väderhändelser som torka, skyfall samt störningar i transporter och försörjningskedjor. Programmet betonar vikten av klimatanpassning, robust infrastruktur och samordnad krisberedskap.

Avgränsning

Alla områden utanför Sala stad/tätort definieras i detta sammanhang som landsbygd. Det omfattar 99% av kommunens totala yta, det vill säga 1200 kvadratkilometer, ca 40% av invånarna och 60% av företagen.

Den stora ytan gör att landsbygden inte är homogen. De olika kommundelarna och orternas unika förutsättningar utgör en del av underlaget inför beslut som fattas i den kommunala organisationen. I övrigt hanteras frågorna utifrån de fokus- och åtgärdsområden som beskrivs i programmet.

Översiktsplan för Sala kommun 2050 beskriver en flerkärnig ortstruktur på landsbygden där utvecklingen koncentreras till tre så kallade servicenoder – Ransta, Västerfärnebo och Möklinta – som nav för service, bostäder och verksamheter åt sina omliggande bygder. Kring noderna finns utpekade utvecklingsorter; tillsammans bildar de kluster som knyts ihop med bra infrastruktur.

Programmet beskriver landsbygdens servicenoder och utvecklingsorter på en övergripande nivå och fokuserar på frågor där kommunen har rådighet. Frågor utanför kommunens mandat hanteras genom omvärldsbevakning och samverkan.

3 UNDERLAG

3.1 Globala, nationella och regionala strategier och mål

Landsbygdsprogrammet är förankrat i de nationella och regionala strategier som styr landsbygdsutvecklingen, däribland Agenda 2030, EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik (CAP 2023 – 2027), Regeringens och Regionens Livsmedelsstrategi samt Regionens utvecklingsstrategi.

Agenda 2030 är FN:s globala handlingsplan för hållbar utveckling. Den omfattar 17 mål som bland annat syftar till att avskaffa fattigdom, minska ojämlikheter och möta klimatutmaningen, samtidigt som ekosystem och naturresurser värnas. Syftet är att handlingsplanen ska ligga till grund för att skapa en hållbar utveckling som tillgodoser dagens behov utan att kompromissa framtida generationers möjligheter till hållbar utveckling. Agenda 2030 är vägledande för kommunens arbete och kopplar samman social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i alla delar av samhällsutvecklingen.

Figur 2. Agenda 2030 – Globala målen för hållbar utveckling.

Idag täcker svensk livsmedelsproduktion ungefär hälften av den totala konsumtionen. Nationellt är målet att öka produktionen, stärka självförsörjningsgraden och bygga en mer robust och hållbar livsmedelskedja. Sala kommun bidrar genom att utveckla de gröna näringarna och lokala försörjningskedjor, i linje med Översiktsplan Sala 2050 där livsmedelsförsörjning och beredskap är centrala delar av en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

3.2 Kommunala visioner och strategier

Landsbygdsprogrammet utgår från kommunens vision och stödjer genomförandet av Översiktsplan 2050 samt andra styrdokument. Det kompletteras av Näringslivsstrategiskt program 2026–2035, där besöksnäringen och de gröna näringarna pekats ut som prioriterade branscher. Tillsammans utgör programmen viktiga verktyg för att förverkliga översiktsplanen – Landsbygdsprogrammet tar ett helhetsgrepp om landsbygdens utveckling, medan Näringslivsstrategiskt program anger riktning och prioriteringar för att stärka företagande och tillväxt i hela kommunen.

Varumärkesplattformen beskriver Sala kommuns identitet och särprägel, där landsbygden lyfts fram som en central del av platsens profil. Även landsbygdens utvecklingsorter framhålls som viktiga för människors identitet och känsla av samhörighet vilket bekräftas i både ortsanalyserna och arbetet med platsvarumärket. Dessa dokument, tillsammans med handlingsplan för kommunens bostadsförsörjning och markägarskap samt kommunens serviceplan utgör grunden för styrningen av samhällsutvecklingen i kommunen.

Översiktsplan för Sala kommun 2050 anger den samlade inriktningen för landsbygdens utveckling – från helhetsidéen om stad och land i samspel till prioriteringar för ortstruktur, service, bebyggelse, landskap och näringsliv.

Helhetsidé – stad och land i samspel

Översiktsplanen slår fast att hela kommunen, även landsbygden, ska ges utrymme att utvecklas och erbjuda ett attraktivt och hållbart liv, sida vid sida med Sala stad.

Fokusområde “Landsbygdsvänligt, naturskönt och hälsosamt”

Visionen pekar ut en framtid där skog, jordbruksmark och sjörika miljöer förvaltas ansvarsfullt, vilket skapar sunda boendemiljöer och goda möjligheter att leva och verka på landsbygden.

Flerkärnig ortstruktur

För landsbygden utgår utvecklingen från de tre servicenoder – Ransta, Västerfärnebo och Möklinta, som ska fungera som nav för service, bostäder och verksamheter åt sina omliggande bygder. Kring noderna finns utpekade utvecklingsorter; tillsammans bildar de kluster som knyts ihop med välfungerande väg-, kollektivtrafik-, gång- och cykelförbindelser samt utbyggt bredband.

Prioriterad bebyggelse- och serviceutveckling

Ny bebyggelse och kommunala investeringar ska i första hand placeras där skola, grundläggande service och kollektivtrafik redan finns, för att stärka det lokala samhället och minska transportbehovet.

Levande och varierat landskap

Planen vill möjliggöra en levande landsbygd med fortsatt jord- och skogsbruk, företagande och bostäder, samtidigt som de öppna odlingslandskapen, åsarna och vattenmiljöerna bevaras och utvecklas.

Hållbar tillväxt & gröna näringar

Näringslivet ska ges rätt förutsättningar genom nya etableringslägen nära riksvägar och järnväg, med särskild vikt vid gröna, klimatsmarta verksamheter och en växande besöksnäring.

Sammanfattningsvis betonar översiktsplanen en landsbygdsutveckling som bygger på starka servicenoder, goda kommunikationer och bevarade natur- och kulturvärden, vilket ska ge Sala en robust, hälsosam och företagsvänlig landsbygd fram till år 2050.

3.3 Beskrivning av Sala kommun – fokus landsbygd

Sala kommun i regionen

Sala är Västmanlands största kommun till ytan (1 200 km²) och den tredje största sett till invånarantal, med drygt 22 800 invånare (2024). Kommunen ligger i gränslandet mellan Bergslagen, Dalarnas södra delar och den växande Mälardalsregionen.

Sala är en del av de starka pendlingsströmmarna till Västerås, Uppsala, Stockholm och Dalarna. Drygt hälften av de yrkesverksamma invånarna pendlar dagligen. Järnvägarna, Dalabanan och UVEN (Sala - Linköping) gör Sala till en central knutpunkt för både persontrafik och gods, särskilt för Dalarnas skogs- och stålindustri. Även riksväg 70 ger snabb tillgång till huvudstadsregionen och Dalarnas skogs- och stålindustri.

Kommunen samarbetar regionalt inom turism, kollektivtrafik, folkhälsa och klimatanpassning. Genom Västmanland Turism och Leader Nedre Dalälven deltar Sala i utvecklingsprojekt kring fiske, friluftsliv och kulturarv. Sala Silvergruva kompletterar Dalarnas starka varumärke som upplevelsedestination. Sammantaget fungerar Sala som en bro mellan Mälardalens växande regionkärnor och Dalarnas industri- och turistbaserade ekonomi.

Landsbygden i Sala kommun

Cirka 40% av invånarna bor utanför Sala stad, på en landsbygd som upptar 99% av kommunens yta. Drygt 60% av marken är skog och 20% jordbruksmark, vilket ger goda förutsättningar för både livsmedelsproduktion och bioenergi.

Landsbygden kännetecknas av aktivt jord- och skogsbruk, stark föreningskultur och rika natur- och kulturmiljöer. Bostäder och service utgår från servicenoderna Ransta, Västerfärnebo och Möklinta. De två sistnämnda har genom en så kallad Lokalekonomisk analys (LEA) kartlagt resurserna i sin bygd. Orternas respektive LEA finns som bilagor till programmet.

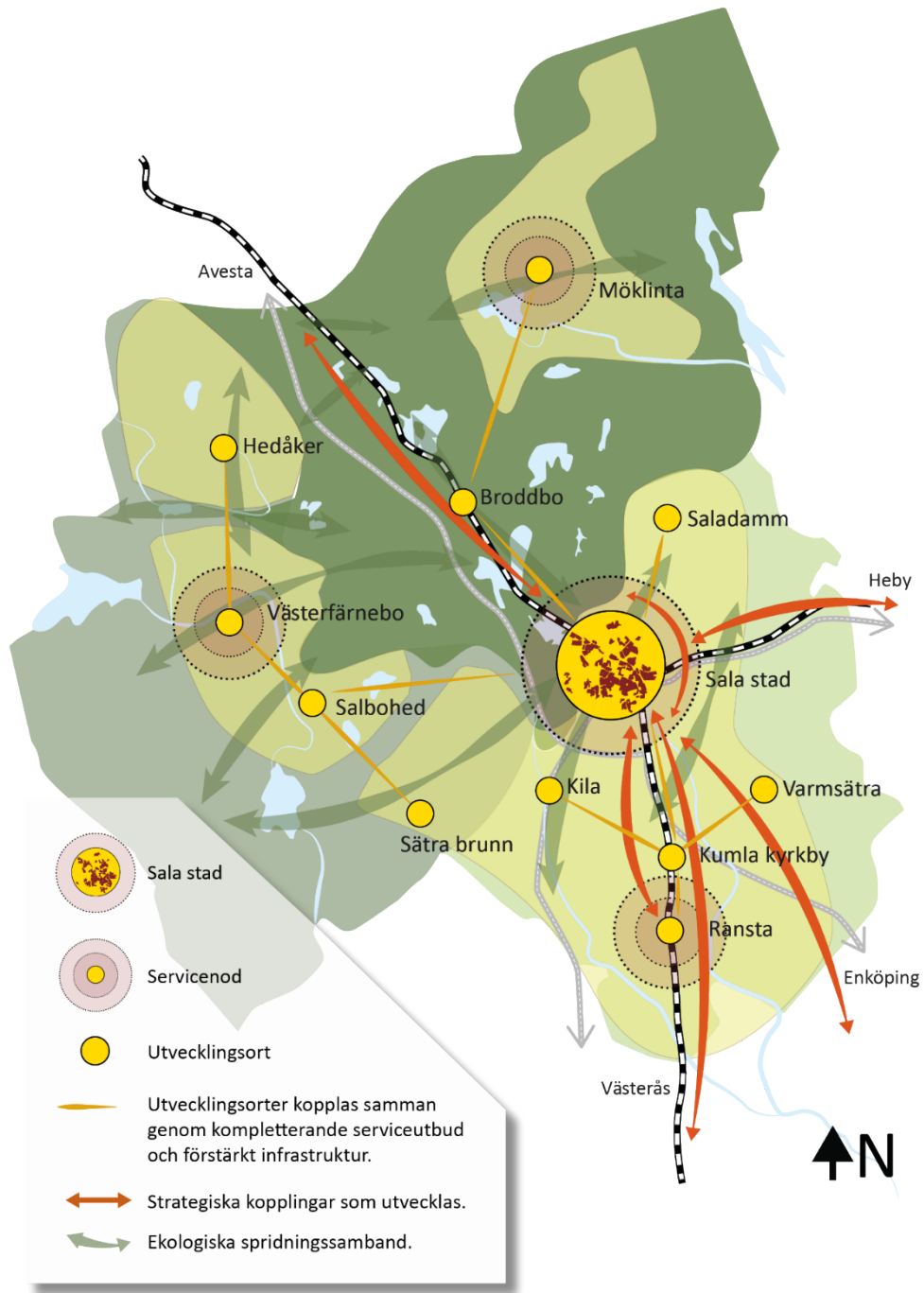
På landsbygden i Sala finns ett levande föreningsliv som främjar gemenskap, folkhälsa och ungas engagemang. Kommunen ger stöd till föreningar som utvecklar kultur- och fritidsutbudet, samtidigt som samlingslokaler och bygdegårdar värnas och stärks som betydelsefulla mötesplatser.

Fiberutbyggnaden når idag cirka 95% i tätorten och 75% på landsbygden. Tillgång till snabbt bredband är avgörande för landsbygdens attraktivitet och möjligheter att utvecklas. En väl utbyggd digital infrastruktur bidrar till att hushåll, företag och föreningar kan leva och verka på likvärdiga villkor som i tätorten. Därför ses bredband som ett femte transportslag och en nyckel för att knyta ihop hela kommunen.

Det lokala vägnätet omfattar ungefär 1 600 kilometer grusväg. Åtgärder för bärighet och trafiksäkerhet är avgörande för jord och skogsbrukets transporter och skolskjutsar.

Företagandet på landsbygden domineras av de gröna näringarna, som står för cirka 30% av alla företag i kommunen. Besöksnäringen består främst av småskaliga verksamheter inom natur- och djurbaserade upplevelser, ofta i kombination med annan sysselsättning. Utbyggda leder, naturreservat och vattenvägar skapar förutsättningar för fler företag att utvecklas.

I Sala är landsbygden inte bara ett geografiskt område – den är en resurs för livsmedelsförsörjning, klimatomställning, företagande, turism och attraktiva livsmiljöer.

Figur 3. Karta över utvecklingsinriktning för Sala kommun 2050.

4 FOKUSOMRÅDEN, INRIKTNING OCH ÅTGÄRDER

Strategiska fokusområden

Strategiska fokusområden och uttalade riktningar med tillhörande åtgärder som kommunen ansvarar för eller samordnar, skapar en tydlighet i kommunens vilja, ambitioner och förutsättningar. Programmet utgör på det sättet en gemensam grund och ett underlag inför planering och beslut som rör landsbygden.

Samtliga fokusområden är viktiga för landsbygdens utveckling. Under denna programperiod prioriteras dock följande områden särskilt i planering och uppföljning:

- Förutsättningar för företagande och gröna näringar
- Tillgänglighet genom fungerande kollektivtrafik, god vägstandard och digital infrastruktur
- Säkrad kommersiell service i kommunens olika delar
- Stärkt lokal beredskap och livsmedelsförsörjning
- Tydlig dialog och återkoppling till landsbygdsinvånare

Genomförandet sker inom ordinarie styrning och befintliga resurser.

4.1 Dialog, kommunikation och samverkan som drivkraft för landsbygdsutveckling

Inriktning: Sala kommun säkerställer en öppen, regelbunden och inkluderande dialog med landsbygdens invånare, företag och föreningar. Beslutsprocesser ska präglas av transparens och landsbygdsperspektivet ska beaktas i samtliga nämnder och förvaltningar.

Bakgrund och nuläge: Dialogerna som ligger till grund för programmet visar att invånare på landsbygden önskar ökad kommunal närvaro. Programmet lägger därför stor vikt vid dialog och samverkan. För att kommunikationen mellan kommunen och landsbygden ska fungera krävs god kunskap om de olika kommundelarnas förutsättningar; karaktär och nyckelpersoner, hos både tjänstemän och politiska nämnder. Ansvar för dialog i specifika frågor ligger idag främst hos den berörda verksamheten.

I Sala finns en lokal överenskommelse (LÖK) om principer för samverkan mellan civilsamhället i Sala och Sala kommun. Överenskommelsen skapar förutsättningar för den idéburna sektorn att delta i arbetet med samhällsutvecklingen, och kan läsas i sin helhet i bilaga.

Ökad kommunal närvaro på landsbygden skapar förutsättningar för god dialog, förståelse och samsyn inför beslut som påverkar de som verkar och bor där. Redan idag genomförs regelbundna företagsbesök på landsbygden och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) ingår i Näringslivsrådets referensgrupp, där teman som exempelvis upphandling och byggklar mark diskuteras. Landsbygdsperspektivet integreras i alla kommunens beslut genom en checklista som säkerställer hänsyn till service och utveckling på landsbygden.

Landsbygdsråd som brygga och dialog

Som nästa steg etableras ett landsbygdsråd med representanter från civilsamhället, företag och kommunen. Rådet har en viktig roll i genomförandet av landsbygdsprogrammet och fungerar som en brygga mellan kommunen och landsbygdens aktörer. Genom rådet skapas förutsättningar för öppen dialog och samverkan i frågor som rör landsbygden.

Rådet utgör ett forum där erfarenheter, behov och idéer kan delas och diskuteras. Det ger kommunen värdefull återkoppling inför beslut och prioriteringar och fungerar därmed som ett viktigt bollplank i arbetet med landsbygdsutveckling.

Landsbygdsrådet bidrar till att stärka delaktighet, dialog med bygderna och ökad insyn i frågor som rör landsbygdsutvecklingen. Rådets arbete ska stödja genomförandet av landsbygdsprogrammet och bidra till att utveckla landsbygdens förutsättningar i linje med programmets inriktningar och intentioner.

Vid införande av bygdepeng som verktyg för att stödja lokala utvecklingsprojekt ska landsbygdsrådet ges en rådgivande roll i frågor som rör prioritering och fördelning av medlen.

Åtgärder

- Inrätta ett Landsbygdsråd med representanter från civilsamhället, företag, tjänstepersoner och politik.
- Undersöka möjligheten till utökad kommunal service i anslutning till befintliga tjänster, exempelvis bibliotek.
- Stödja samlingslokaler samt kultur- och fritidsutbud på landsbygden.
- Uppmuntra och visa på möjligheten med samverkansprojekt exempelvis inom ramen för Leader.
- Landsbygdsperspektiven ska beaktas när kommunen besvarar externa remisser.
- Regelbundet genomföra träffar för företag på landsbygden.
- Öka kommunens kommunikation om lokala perspektiv, lokal utveckling och satsningar som görs på landsbygden.

- Vid landsbygdsutveckling ska mål för social hållbarhet, i linje med Agenda 2030, beaktas.

4.2 Kommersiell service.

Inriktning: Verka för att en livskraftig kommersiell service med dagligvaror, drivmedel, paket- och betalningslösningar ska finnas tillgänglig inom rimligt avstånd för boende, företag och besökare på landsbygden. **I kommunens olika kommundelar bör grundläggande service kunna finnas genom bemannade eller obemannade lösningar, på en eller flera platser inom området.**

Bakgrund och nuläge: **Lanthandlarna** är viktiga nav för handel, service och sociala möten, men de verkar med små marginaler. Tank- och laddstationer saknas på flera håll och kontanthantering har minskat kraftigt. E-handel har ökat efter pandemin, vilket ställer krav på fler paketombud och utlämningslösningar.

Redan idag ger kommunen stöd och råd till företag som vill etablera och utveckla service på landsbygden. Ett etablerat samarbete med Tillväxtverket och Region Västmanland möjliggör för aktörer att utnyttja det stöd som finns för kommersiell service i glesbygd.

Utvecklingen av kommersiell service är samtidigt beroende av marknadens förutsättningar samt regionala och statliga stödstrukturer. Kommunens roll är att vara samverkanspart och möjliggörare genom planering, dialog och samordning, inte ensam huvudaktör.

Utbyggnad av laddinfrastruktur vid lanthandlare, servicepunkter och andra mötesplatser ses som en viktig del i denna utveckling, både för att förstärka serviceutbudet och för att öka byarnas attraktivitet för boende, företag och besökare.

Åtgärder

- Förnya Serviceplan Sala kommun 2022–2025. Planen ska tydliggöra ansvar, arbetssätt och samverkan kring servicefrågor samt **utgå från behov och förutsättningar i kommunens olika kommundelar.**
- Underlätta etablering av obemannade butiker och digitala servicepunkter i byar eller kommundelar utan dagligvaruhandel, för att stärka tillgången till grundläggande service **inom rimligt avstånd.**
- Stödja aktörer som vill etablera ladd- och tankstationer i **kommunens olika delar, med särskild hänsyn till områden där sådan service idag saknas.**

4.3 Infrastruktur och kommunikationer

Inriktning: Landsbygden ska ha säkra, klimatsmarta transport- och kommunikationslösningar och god digital uppkoppling så att boende, företag och besökare når service och arbete på ett likvärdigt sätt som i Sala stad. **Särskild vikt ska läggas vid att stärka tillgängligheten mellan kommunens kommundelar och till Sala stad genom fungerande kollektivtrafik, god vägstandard och robust digital infrastruktur.**

Bakgrund och nuläge: Översiktsplan för Sala kommun 2050 kopplar tydligt ihop fysisk transportsatsning (väg, cykel, buss, järnväg) med digital uppkoppling för att ge landsbygdsbor samma tillgänglighet till arbete, utbildning och service som tätorter, samtidigt som hållbarhet och minskat bilberoende prioriteras.

Gång och cykel är förstahandsval för korta resor där nya stråk ska knyta ihop utvecklingsorter, servicenoder och Sala stad. Målet är att det ska vara möjligt att åka kollektivt i hela kommunen. **Ett fungerande kollektivtrafiksystem förutsätter samverkan med Region Västmanland, som ansvarar för regional kollektivtrafik, medan kommunen verkar genom planering, dialog och prioriteringar i den fysiska planeringen.**

Ett väl fungerande vägnät med god framkomlighet, bärighet och trafiksäkerhet är avgörande för landsbygdens företagande, transporter och tillgång till samhällsservice i kommunens olika delar. Ansvarsfördelningen mellan kommunen, Trafikverket och enskilda väghållare kräver därför tydlig samverkan och gemensamma prioriteringar för att säkerställa likvärdiga förutsättningar i hela kommunen.

Utvecklingsarbetet fokuserar på hela-resan-principen där tågresor utgör stommen och bussar matas till tågen i Sala och Ransta. En andra plattform, pendlarparkering, gångbro och **förbättrad samordning mellan buss och tåg** i Ransta är önskvärt och något som kommunen arbetar långsiktigt med.

Digital infrastruktur är en förutsättning för likvärdig tillgång till arbete, service och företagande i kommunens olika delar. Utbyggnaden är i huvudsak marknadsdriven och sker genom privata aktörer. Kommunen ska verka som möjliggörare genom planering, samverkan och effektiva tillståndsprocesser för att förbättra täckningen där behov finns.

Laddinfrastruktur för elfordon är en viktig del av omställningen till klimatsmarta transporter. Eftersom merparten av laddningen sker vid bostaden är tillgången till publik laddinfrastruktur särskilt betydelsefull vid målpunkter såsom affärer, arbetsplatser och offentliga lokaler i kommunens olika delar. Kommunens roll är att genom planering och genomförande av sin laddinfrastrukturplan underlätta etableringar på strategiska platser, i samverkan med privata och regionala aktörer.

Åtgärder

- Fortsatt arbete för att uppföra laddinfrastruktur vid offentliga lokaler och strategiska målpunkter i kommunens olika delar.
- Ta fram en väg- och bärighetsplan i samverkan med Trafikverket och vägsamfälligheter för att prioritera underhåll, framkomlighet och snöröjning utifrån hela kommunens behov.
- I samarbete med Trafikverket och Region Västmanland verka för fler regionala gång- och cykelvägar mellan utvecklingsorterna, som knyts samman med Sala stad och kompletteras med kommunala gång- och cykelvägar som binder ihop befintliga stråk.
- Stödja bredbandsutbyggnad där tillräcklig täckning ännu inte finns, genom samverkan och planeringsstöd.

4.4 Hållbar bostadsutveckling

Inriktning: Ett varierat och hållbart bostadsutbud som möjliggör inflyttning, åldersanpassat boende och attraktiva livsmiljöer på landsbygden.

Bakgrund och nuläge: Landsbygden står inför särskilda utmaningar på bostadsmarknaden, med låg omsättning och begränsat utbud av bostäder som möter olika behov. För att skapa rörelse på marknaden och möjliggöra inflyttning, krävs insatser som främjar flyttkedjor och tillgängliga boendeanterniv. Kommunens roll blir att skapa förutsättningar för bostadsutveckling stegvis och i strategiska lägen där det ger störst effekt, med hänsyn till platsens stora geografiska yta och kommunens ekonomiska resurser.

Sala kommuns översiktsplan anger att ny bebyggelse och kommunala investeringar i första hand ska placeras där skola, grundläggande service och kollektivtrafik redan finns, för att stärka det lokala samhället och minska transportbehovet.

Från och med den 1 juli 2025 gäller nya strandskyddsregler. Förändringen skapar större möjligheter till utveckling i strandnära lägen, vilket stärker landsbygdens attraktivitet och ger bättre förutsättningar för boende, företagande och besöksnäring.

En handlingsplan för Sala kommuns bostadsförsörjning tas fram 2026. Handlingsplanen ska beskriva hur kommunen arbetar för att säkerställa tillgången på bostäder, både nu och i framtiden, samt vilka typer av bostäder som behövs för att möta invånarnas behov.

Åtgärder

- Samverka med fastighetsägare och byggaktörer för att skapa bostäder som lockar till inflyttning och gynnar flyttkedjor.

- Handlingsplan för bostadsförsörjning tas fram, som tydliggör och sätter mål för bostadsbyggnation på landsbygden.

4.5 Förutsättningar för företagande

Inriktning: Landsbygden ska erbjuda goda och hållbara förutsättningar för befintliga företag, nyföretagande och etableringar. Kommunen ska bidra till en företagsvänlig miljö med snabb och tydlig service, tillgång till mark, infrastruktur och nätverk samt ett företagsklimat som främjar samverkan.

För att uppnå detta ska kommunen arbeta samordnat mellan berörda förvaltningar i frågor som rör företagets etablering och expansion, så att processer upplevs effektiva, förutsägbara och samlade.

En långsiktig planberedskap i form av detaljplanerad verksamhetsmark i utpekade utvecklingslägen är en viktig del av kommunens långsiktiga näringslivsarbete och skapar förutsättningar för både expansion av befintliga företag och nya etableringar.

Bakgrund och nuläge: Företagen skapar jobb, service och tillväxt. Cirka 60 % av kommunens företag finns på landsbygden; 30 % inom de gröna näringarna och många inom besöksnäringen.

Sala kommuns Översiktsplan 2050 uttrycker att näringslivet ska ges rätt förutsättningar genom nya etableringslägen nära riksvägar och järnväg, med särskild vikt vid gröna, klimatsmarta verksamheter och en växande besöksnäring.

Landsbygden rymmer ett brett spektrum av verksamheter inom exempelvis hantverk, bygg och anläggning, tekniska tjänster, transport, handel, småskalig industri, kultur och kreativa näringar samt kunskaps- och tjänsteföretag. Den ökade möjligheten till distansarbete och digitala arbetssätt har ytterligare stärkt förutsättningarna för platsoberoende företagande och boende på landsbygden.

Denna mångfald av företag är avgörande för en levande landsbygd, då den skapar arbetstillfällen, serviceunderlag och ekonomisk stabilitet i kommunens olika kommundelar.

Besöksnäringen är en viktig och växande basnäring som bidrar till sysselsättning, attraktivitet och lokal utveckling. Den ger instegsjobb, är platsbunden och personalintensiv samt stärker kommunens attraktivitet. Många företag är små och drivs av personer bosatta i kommunen, vilket gör deras utveckling avgörande för landsbygdens livskraft. Näringslivet är nära sammanlänkad med offentliga strukturer som evenemang, boende, mat och tillgänglighet – där allt från skyltning till laddinfrastruktur spelar roll.

Det finns starka synergier mellan besöksnäringen och de gröna näringarna. Jord- och skogsbruket formar landskapet som lockar besökare, samtidigt som efterfrågan på lokala produkter, gårdsbutiker och naturbaserade aktiviteter ökar. Många lantbruk kombinerar därför primärproduktion med besöksverksamhet.

De flesta företagare är även bosatta i kommunen. Det är de befintliga företagens vilja att verka och växa i Sala som avgör hur väl vi lyckas locka till oss fler besökare, invånare och företag. Därför är kommunens satsningar på platsutveckling, bostäder, infrastruktur, kollektivtrafik och service avgörande förutsättningar för företagande på landsbygden.

Genom kommunens lotsfunktion och samarbete med aktörer som Regionen, Nyföretagarcentrum, ALMI och Coompanion erbjuds stöd anpassat efter företagens behov. Samordning mellan berörda förvaltningar säkerställer att företagare möter en tydlig och effektiv kommun i etablerings- och utvecklingsfrågor. Förbättrad service, effektiv ärendehantering och samordnade nätverk inom besöksnäring och platsutveckling bidrar till ett stärkt företagsklimat i hela kommunen.

Sala har över 700 företag inom de gröna näringarna och en viktig roll i länets livsmedelsförsörjning. Genom upphandlingar och utbildningsinsatser ges lokala producenter bättre möjligheter att teckna avtal med kommunen. Detta stärker både företagen och livsmedelsförsörjningen.

Utmaningarna är dock stora: små marginaler, höga produktionskostnader, beroende av globala marknader samt svårigheter med generationsskiften och arbetskraftsförsörjning. För att stärka lönsamheten krävs nya affärsmodeller, mer förädling, diversifiering och gemensamma säljkanaler.

Åtgärder

- Det ska finnas detaljplanerad mark som möjliggör utveckling vid de tre servicenoderna som är utpekade i översiktsplanen.
- Genom att anpassa upphandlingar med proportionerliga och marknadsanpassade krav kan fler lokala producenter lämna anbud. Det stärker deras möjligheter att konkurrera och bidrar samtidigt till en mer hållbar livsmedelsförsörjning.
- Anordna återkommande utbildningar i anbudslämning för livsmedelsproducenter.
- Vara partner i utvecklingsprojekt (t.ex. Leader) som stärker landsbygdsföretag och besöksnäring.
- Främja nya etableringar längs kedjan från producent till konsument i enlighet med det näringslivsstrategiska programmet 2026 - 2036.

- Fördjupa dialogen med de gröna näringarna genom löpande kontakt med LRF kommunavdelning, Landsbygdsråd och Lokalt krishanteringsråd.
- Säkerställa tidig dialog i samhällsplaneringen (t.ex. vid detaljplaner, infrastruktur och VA-frågor) så att lantbrukens behov beaktas.

4.6 Attraktivitet

Inriktning: Sala ska stärka platsens varumärke genom att tydligt och samlat kommunicera sina styrkor – kulturarv, levande landsbygd och gröna kvaliteter – för att locka fler besökare, nya invånare och företagare.

Bakgrund och nuläge: Firandet av Salas 400-årsjubileum 2024 bidrog till att stärka arbetet med platsutveckling. Genom att lyfta både stad och landsbygd skapades en positiv, sammanhållen bild av kommunen. Utvärderingen visar att omvärlden fick en stärkt bild och besökare ett positivt intryck av Sala. Eftersom människor ofta väljer att bo och starta företag på platser de besökt och uppskattat, är det viktigt att förvalta jubileets erfarenheter. Gröna näringar, tillgänglig natur, bevarade kulturmiljöer och en levande landsbygd är nycklar i arbetet.

Åtgärder

- Arbeta systematiskt med platsutveckling och marknadsföring där kedjan besökare → inflyttare → etableringar är vägledande.
- Utgå från definierade målgrupper i Näringslivsstrategiskt program 2026–2036 vid all marknadsföring.
- Driva platsutveckling och marknadsföring i samverkan mellan kommunens verksamheter och aktörer inom besöksnäringen.
- Sätta Salas unika tillgångar – kulturarv, natur och landsbygd – i centrum och följa varumärkesplattformen i all extern kommunikation om landsbygden.

4.7 Stärkt beredskap

Inriktning: Sala kommun strävar tillsammans med de gröna näringarna och civilsamhället mot att utveckla en väl fungerande beredskap för att hantera kriser och ytterst krig. Lokal livsmedelsproduktion och långsiktigt skydd av jordbruksmark ses som centrala pusselbitar i ett robust totalförsvär.

Bakgrund och nuläge: En stark lokal livsmedelsproduktion kan bidra till att minska sårbarheten vid nationella och globala störningar i transporter och leveranskedjor. Samtidigt kan lokala kriser exempelvis extremväder, sjukdomsutbrott eller längre elavbrott slå hårt mot just de producenter som

samhället förlitar sig på. Det är därför viktigt att kombinera lokal resiliens med regional och nationell samverkan, så att livsmedelsförsörjningen blir robust både vid lokala och mer omfattande kriser.

Översiktsplan för Sala kommun 2050 slår fast att jordbruksmarkens brukningsvärde ska värnas och att ny bebyggelse på åkermark ska prövas restriktivt. Ett nära samarbete mellan kommunen och lantbruksföretagen är därför avgörande i beredskapsarbetet. Salas jordbruk präglas i hög grad av primärproduktion och är svagare på förädling, lager och transport. I det näringslivsstrategiska programmet 2026-2036 lyfts arbetet med att stärka kedjan från producent till konsument som ett prioriterat område.

Sala kommun har inrättat trygghetspunkter som aktiveras vid samhällsstörningar, till exempel längre elavbrott eller kriser. De fungerar som samlingsplatser för information, värme, vatten och stöd, och är idag lokaliserade till Lärkan sportcenter i Sala, Möklinta skola, Ransta skola samt Västerfärnebo skola. Kommunen satsar även på en mobil trygghetspunkt som kan placeras där behovet är som störst. **Trygghetspunkterna är en del av den lokala beredskapen i kommunens olika kommundelar och ska vara tydligt definierade i beredskapsplaneringen genom fasta eller mobila lösningar utifrån områdets behov och förutsättningar.**

Civilsamhällets engagemang är en viktig del av kommunens samlade beredskap. I samverkan med kommunen kan bygdegårdar och andra samlingslokaler komplettera trygghetspunkterna och därigenom bidra till stärkt lokal resiliens och trygghet i kommunens olika delar vid samhällsstörningar.

Åtgärder

- Etablera ett Lokalt krishanteringsråd som involverar lantbruksföretag och aktörer i hela livsmedelskedjan i kommunens beredskapsplanering.
- Utredda möjligheten till fleråriga avtal med lantbrukare och lokala livsmedelslager för att stärka beredskapen för krislägen eller höjd beredskap.
- Fördjupa samverkan med centrala myndigheter, Länsstyrelsen och andra relevanta aktörer genom gemensamma övningar och kunskapshöjande insatser.
- Utveckla forum för dialog med civilsamhällets representanter kring beredskapsfrågor.

4.8 Säkrad livsmedelsförsörjning

Inriktning: Sala kommun ska bidra till en robust och långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning genom att stärka hela kedjan från jord till bord. Genom att

skapa goda förutsättningar för lokal produktion, förädling och distribution av livsmedel bidrar kommunen till **ökad självförsörjningsförmåga och minskad sårbarhet vid störningar i nationella och globala leveranskedjor.**

Bakgrund och nuläge: Frågan om livsmedelsförsörjning har fått ökad aktualitet genom klimatförändringar, pandemier och geopolitiska kriser. Nationellt och regionalt betonas behovet av en högre självförsörjningsgrad och robustare försörjningskedjor. Västmanlands regionala livsmedelsstrategi lyfter fram fyra utvecklingsområden: upplevelsemat, krismat, viltmat och länets mat, där robusthet och ökad produktion är centrala mål.

Sala kommun har en stark bas inom de gröna näringarna, med cirka 700 verksamma företag, och i översiktsplanen framhålls livsmedelsproduktion som en viktig ekosystemtjänst för en robust och klimatsmart utveckling. Samtidigt står näringen inför utmaningar kopplade till generationsväxling, lönsamhet och behov av innovation samt anpassning till förändrat klimat och ökade beredskapskrav.

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka den lokala livsmedelskedjan. Genom att möjliggöra för lokala producenter att delta i upphandlingar bidrar kommunen både till marknadsutveckling och till en mer robust livsmedelsförsörjning.

Åtgärder

- Verka för bättre förutsättningar för små och medelstora producenter att delta i offentlig upphandling och utveckla närproducerad mat till skolor, äldreomsorg och andra verksamheter.
- I samverkan med andra aktörer främja och stödja utveckling av nya produkter, insatsvaror och förädlingsled samt digitala och cirkulära lösningar inom livsmedelskedjan.
- Verka för att stärka lokala marknader för viltkött och andra resurser från skog och vatten.

4.9 Miljö, klimat och biologisk mångfald på landsbygden

Inriktning: Landsbygden ska vara robust och klimatsmart. Jord- och skogsbruket, vattnet och kulturmiljöerna är motorer i omställningen till en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi.

Bakgrund och nuläge: Sala kommun och Region Västmanland betonar behovet av snabbare utsläppsminskningar, samtidigt som samhället måste anpassas till klimatförändringens effekter som skyfall, värmeböljor och förlust av biologisk mångfald. Bevarandet av jordbruksmark är en central del i översiktsplanen för att säkra resurser, minska klimatpåverkan och värna biologisk mångfald.

Kommunens arbete inom området sker i linje med nationella klimatmål samt kommunens egna styrdokument för klimat, energi och miljö.

Landsbygdsutvecklingen ska bidra till minskad klimatpåverkan, stärkt biologisk mångfald och bevarade ekosystemtjänster, samtidigt som markens långsiktiga produktionsförmåga värnas.

Översiktsplanen lyfter fram vatten som en strategisk nyckelresurs och betonar naturbaserade lösningar. Grön infrastruktur som är sammanhängande band av gröna ytor som parker, naturområden och vegetation, tillsammans med blå ytor som vattendrag, våtmarker och dagvattensystem – planeras och sköts som en helhet. Syftet är att skydda dricksvattnet och minska risken för översvämningar. Det strategiska vattenarbetet drivs i samverkan genom Sagåns och Svartåns vattenråd.

Invasiva arter är ett växande problem som hotar lokala ekosystem och behöver hanteras i samband med exploatering och utvecklingsprojekt. Kommunen knyter arbetet till Länsstyrelsens insatser för att begränsa spridning, höja kunskap och samordna åtgärder.

Åtgärder

- Arbeta för ökad produktion av förnybar energi samt energilagring genom tematiska tillägg till översiktsplanen.
- Stödja företagens gröna omställning via omvärldsbevakning, utbildningar och riktad information.
- Främja hållbara transporter genom utbyggda gång- och cykelvägar, samordnad kollektivtrafik och laddinfrastruktur.

5 FRÅN ORD TILL HANDLING

Detta avsnitt beskriver hur Sala kommun omsätter landsbygdsprogrammets inriktning i genomförande, samverkan och uppföljning.

5.1 Genomförande i ordinarie styrning

Landsbygdsprogrammets intentioner genomförs inom ramen för kommunens ordinarie styrmodell och budgetprocess.

- Handlingsplaner kopplade till översiktsplanen och Näringslivsstrategiskt program 2026–2036 konkretiserar åtgärder med ansvar och tidplan.
- Verksamhetsplaner och nämndbudgetar integrerar relevanta åtgärder inom respektive ansvarsområde.
- Projektportföljen för samhällsbyggnad uppdateras årligen och tydliggör investeringar i servicenoder, infrastruktur och bostadsutbyggnad.

Genom att landsbygdsperspektivet integreras i ordinarie planering säkerställs att programmet inte utgör ett parallellt system utan en del av kommunens samlade utvecklingsarbete.

5.2 Samverkan och dialog

Landsbygdsutveckling sker i samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och regionala aktörer.

- Verksamhetsöverskridande samarbete mellan förvaltningar stärker samordningen av insatser.
- Partnerskap med Region Västmanland, Länsstyrelsen, Leader Nedre Dalälven, myndigheter, akademi, företag och föreningar möjliggör utvecklings- och innovationsprojekt.
- Rådsstrukturen – Landsbygdsråd, Lokalt krishanteringsråd och Näringslivsråd – utgör forum för kontinuerlig dialog, erfarenhetsutbyte och gemensam problemlösning.

Dialog och samverkan är en förutsättning för att programmets prioriteringar ska få genomslag i hela kommunen.

5.3 Finansiering

Genomförandet av programmet sker inom befintliga ekonomiska ramar samt genom samverkan med externa finansiärer.

- Kommunala investeringar i budget och flerårsplan, exempelvis inom VA, vägar, skolor, kultur, idrott och digital infrastruktur.
- Statliga och regionala stöd, såsom Klimatklivet, landsbygdsstöd och Leader.
- Offentlig–privat samverkan där företag, föreningar och stiftelser medfinansierar lokala satsningar.
- EU-medel genom exempelvis Interreg och strukturfonder kan utgöra möjlig finansiering i särskilda projekt.

Programmet i sig innebär inga nya ekonomiska åtaganden utan vägleder prioriteringar inom befintliga ramar.

5.4 Uppföljning

Landsbygdsprogrammets genomförande följs upp inom ramen för kommunens ordinarie styr- och uppföljningsprocesser. Programmet kompletterar kommunens ordinarie planering och uppföljning och etablerar därmed inte ett parallellt system eller särskilda krav på rapportering. Uppföljningen fokuserar på genomförda insatser, hur programmets prioriteringar integrerats i verksamheterna samt bedömningar av utvecklingen inom programmets fokusområden.

Som stöd kan befintliga statistikunderlag, verksamhetsdata och relevanta regionala och nationella kunskapsunderlag användas.

Ett rådgivande forum motsvarande ett landsbygdsråd ska fungera som arena för återkommande kvalitativ uppföljning, dialog och lärande om programmets genomförande.

5.5 Ansvar och revidering

Kommunfullmäktige beslutar om landsbygdsprogrammets övergripande inriktning. Kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar för programmets genomförande och uppföljning.

Respektive nämnd ansvarar för att beakta landsbygdsperspektivet inom sina verksamhetsområden och integrera programmets prioriteringar i planering, genomförande och uppföljning av verksamheten.

En utsedd funktion inom kommunen ansvarar för att samordna arbetet, stödja dialogen med landsbygdens aktörer samt följa utvecklingen inom programmets fokusområden.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt dokument som ska fungera som vägledning för kommunens arbete med landsbygdsutveckling. Programmet kan vid behov aktualiseras eller revideras om förutsättningarna förändras.

En samlad översyn bör göras minst en gång per mandatperiod.

6 SLUTORD

Landsbygden är en viktig del av Sala kommuns identitet, livskraft och framtida utveckling. Genom detta landsbygdsprogram tydliggörs kommunens inriktning för att stärka förutsättningarna för boende, företagande och livskvalitet i hela kommunen.

Programmet ska fungera som en gemensam vägledning för kommunens arbete och bidra till att landsbygdsperspektivet beaktas i planering, beslut och utvecklingsinsatser. Genom samverkan mellan kommunen, näringslivet, föreningslivet och lokala initiativ kan förutsättningarna för en levande och hållbar landsbygd stärkas.

Utvecklingen av landsbygden är ett långsiktigt arbete som kräver dialog, samarbete och förmåga att möta nya möjligheter och utmaningar.

Landsbygdsprogrammet ska fungera som ett stöd för att samla och stärka detta arbete i hela Sala kommun.

7 BILAGOR

Referensbilagor

Kommunala styrdokument

- Handlingsplan för bostadsförsörjning
- Platsvarumärkesstrategi
- Policy Sala kommunens markägarskap
- Serviceplan för Sala kommun

Övriga bilagor

- Lokalekonomisk analys (LEA) Möklinta
- Lokalekonomisk analys (LEA) Svartådalen
- Intresseföreningen Nedre Dalälven - utvecklingsstrategi
- Leader Nedre Dalälven - stadgar

Landsbygdsprogram Sala kommun
Kommunfullmäktige

SALA KOMMUN

Telefon: 0224-74 70 00 | E-post kommun.info@sala.se | Postadress Box 304, 733 25 Sala

Näringslivsenheten,
Cecilia Lööv
Näringslivschef

MISSIV

Missiv

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Antagande av Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035

Ärendebeskrivning

Sala kommun har tagit fram ett landsbygdsprogram som beskriver kommunens viljeinriktning och prioriteringar för landsbygdens utveckling fram till år 2035. Programmet syftar till att stärka förutsättningarna för boende, företagande och livskvalitet i hela kommunen samt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i samspel mellan stad och landsbygd.

Programmet utgår från kommunens vision *"Ett hållbart och tryggt samhälle med livskvalitet och växtkraft"* och knyter an till översiktsplanen för Sala kommun 2050 samt andra kommunala styrdokument. Programmet belyser bland annat frågor om företagande och gröna näringar, service och tillgänglighet, bostadsutveckling, attraktivitet, beredskap och livsmedelsförsörjning samt miljö- och klimatperspektiv.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt dokument som ska fungera som vägledning för kommunens arbete och bidra till att landsbygdsperspektivet beaktas i planering, beslut och genomförande inom kommunens olika verksamheter.

Beredning av ärendet

Arbetet med att ta fram landsbygdsprogrammet har genomförts av Näringslivsenheten på uppdrag av kommunstyrelsen. Under arbetets gång har dialog förts med representanter för landsbygden, näringslivet och andra lokala aktörer. Underlag från tidigare ortsanalyser och dialoger har också använts i arbetet.

Programförslaget har varit ute på remiss till politiska partier och andra berörda aktörer. Inkomna synpunkter har sammanställts i en särskild remissammanställning.

Efter remissomgången har programmet justerats i vissa delar, bland annat genom:

- förtydliganden kring dialog och samverkan med landsbygdsaktörer
- förtydliganden kring programmets genomförande och uppföljning

- redaktionella justeringar och förtydliganden i vissa avsnitt.

Programmets övergripande inriktning och ambitionsnivå har inte förändrats.

Revideringar är färgmarkerade i dokumentet. Gult för tillägg/förstärkningar och grått för strukturella och redaktionella justeringar.

Bedömning

Landsbygdsprogrammet ger en samlad bild av landsbygdens betydelse för Sala kommun och tydliggör kommunens viljeinriktning för utvecklingen av landsbygden fram till år 2035. Programmet skapar en gemensam grund för kommunens arbete med landsbygdsfrågor och stärker förutsättningarna för samverkan mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och andra aktörer.

Ekonomiska konsekvenser

Programmet innebär inga nya ekonomiska åtaganden utan ska genomföras inom ramen för kommunens ordinarie styrning och befintliga resurser.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035

Bilagor:

- 1 Landsbygdsprogram för Sala kommun 2025–2035
- 2 Remissammanställning
- 3 Övriga bilagor till programmet

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☐	NEJ ☒
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☐	NEJ ☒

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☒	NEJ ☐
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☒
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☒	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☒

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

KS § 89 Revidering av Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

INLEDNING

Det har under år 2026 lanserats två nya kommunala e-tjänster kopplade till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. En e-tjänst har lanserats för ansökan om godkännande och en e-tjänst har lanserats för anmälan av förändring i ägar- och ledningskretsen. Vid framtagandet av e-tjänsterna uppmärksammades det ett behov av att revidera *Taxa för nyetablering av fristående förskola samt förändring av befintlig verksamhet*.

Enskilda får godkännas som huvudmän för förskola eller pedagogisk omsorg efter ansökan till den kommun där verksamheten ska bedrivas. I samband med ansökan gör kommunen en omfattande ägar- och ledningsprövning. Kommunen har lagstöd för att ta ut en avgift vid handläggning av ansökan om godkännande, vilken inkluderar en ägar- och ledningsprövning.

Efter ett godkännande ska den enskilde fortsatt uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Det är kommunen som har godkänt den enskilde som har ansvar att fortlöpande kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller kraven. Om det sker en förändring i den enskildes ägar- och ledningskrets ska detta anmälas till kommunen inom en månad. Kommunen får besluta om en ägar- och ledningsprövning ska göras efter en sådan anmälan. Kommunen har inte lagstöd för att ta ut en avgift för att göra en ägar- och ledningsprövning inom ramen för tillsynsansvaret.

Mallen för taxan har reviderats för att harmoniera med kommunens övriga taxor.

Lagrummet för att kommunen kan ta ut en avgift för att handlägga ansökan om godkännande för en fristående förskola har korrigerats från 2 kap. 5 c § till 2 kap. 5 d § skollagen (2010:800).

Vidare har punkten *Ansökan om ägarbyte* tagits bort. Punkten syftar på den anmälan om förändring av ägar- och ledningskrets som enskilda ska göra till kommunen inom en månad efter förändringen. Det saknas lagstöd för att ta ut en avgift för den ägar- och ledningsprövning som kommunen kan göra efter att en sådan anmälan har inkommit. Detta eftersom ägar- och ledningsprövningen görs inom kommunens tillsynsansvar och inte inom ramen för en ansökan om godkännande.

Punkten *Ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg* har lagts till. Med hänvisning till likställighetsprincipen i kommunallagen bör samtliga ansökningar om nyetablering avgiftsbeläggas likvärdigt utifrån handläggningstid. Vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg krävs ett liknande, om än något mindre omfattande, handlägningsförfarande som vid ansökan om nyetablering av fristående förskola.

Med anledning av revideringarna har namnet ändrats till *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet*.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 89 fortsättning

De föreslagna revideringarna har förankrats med kommunjurist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att kommunen kan ta ut en avgift som motsvarar självkostnaden för handläggningen vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg.

Beslutsunderlag

KS 2026.882 – Missiv

KS 2026.883 - Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

Protokollsutdrag skolnämnden § 18, 2026-03-09

Ledningsutskottets beslut § 85, 2026-04-22

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar, bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga KS 2026.883.

Erik Hamrin (M) yrkar tillägg att den nya taxan, när skäligen underlag finns, ska utvärderas för att säkerställa att den använder självkostnadsprincipen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ledningsutskottets förslag mot avslag och finner ledningsutskottets förslag bifallet.

Ordföranden ställer Erik Hamrins (M) tilläggsyrkande mot avslag och finner tilläggsyrkandet avslaget.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga SKN 2026.317.

Reservation

Erik Hamrin (M), Tomas Bergling (M), Per Palfelt (SD), Tryggve Lindman (SD), Henric Eriksson (SD) och Hanna Westman (SBä) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

” Koalition Salas partier delar uppfattningen att taxan behöver revideras och att kommunen ska ha möjlighet att ta ut avgifter för handläggning i enlighet med gällande lagstiftning. Men att ha rätt att ta ut en avgift är inte detsamma som att sätta rätt nivå på den och det är där vi ser ett problem.

Taxan ska enligt underlaget motsvara kommunens faktiska kostnader utifrån handläggningstid, ärendemängd och resursåtgång. Det är rätt princip. Problemet är

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 89 fortsättning

att taxan införs samtidigt som nya e-tjänster och förändrade arbetssätt, vilket innebär att det saknas historiska data att stämma av denna nya taxa mot. Vi vet alltså inte med säkerhet om avgiften träffar rätt nivå.

En avgift som sätts för högt riskerar att strida mot självkostnadsprincipen. En avgift som sätts för lågt innebär i praktiken att verksamheten subventioneras med skattemedel. Båda utfallen är problematiska, och båda är möjliga i nuläget.

Det kloka hade därför varit att redan nu besluta om en uppföljning av detta när tillräckliga underlag finns. Då kan taxan jämföras med verkligt utfall och justeras om det behövs. Det är ett enkelt sätt att säkerställa ansvarsfull ekonomisk styrning och att vi slipper rättsliga efterspel i det fall någon bestämmer sig för att anmäla den nya taxan för prövning.

Vi reserverar oss därför till förmån för vårt tilläggsyrkande om att taxan ska utvärderas för att säkerställa att den tillämpas i enlighet med självkostnadsprincipen.”

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KSLU § 85 Revidering av Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet**INLEDNING**

Det har under år 2026 lanserats två nya kommunala e-tjänster kopplade till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. En e-tjänst har lanserats för ansökan om godkännande och en e-tjänst har lanserats för anmälan av förändring i ägar- och ledningskretsen. Vid framtagandet av e-tjänsterna uppmärksammades det ett behov av att revidera *Taxa för nyetablering av fristående förskola samt förändring av befintlig verksamhet*.

Enskilda får godkännas som huvudmän för förskola eller pedagogisk omsorg efter ansökan till den kommun där verksamheten ska bedrivas. I samband med ansökan gör kommunen en omfattande ägar- och ledningsprövning. Kommunen har lagstöd för att ta ut en avgift vid handläggning av ansökan om godkännande, vilken inkluderar en ägar- och ledningsprövning.

Efter ett godkännande ska den enskilde fortsatt uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Det är kommunen som har godkänt den enskilde som har ansvar att fortlöpande kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller kraven. Om det sker en förändring i den enskildes ägar- och ledningskrets ska detta anmälas till kommunen inom en månad. Kommunen får besluta om en ägar- och ledningsprövning ska göras efter en sådan anmälan. Kommunen har inte lagstöd för att ta ut en avgift för att göra en ägar- och ledningsprövning inom ramen för tillsynsansvaret.

Mallen för taxan har reviderats för att harmoniera med kommunens övriga taxor.

Lagrummet för att kommunen kan ta ut en avgift för att handlägga ansökan om godkännande för en fristående förskola har korrigerats från 2 kap. 5 c § till 2 kap. 5 d § skollagen (2010:800).

Vidare har punkten *Ansökan om ägarbyte* tagits bort. Punkten syftar på den anmälan om förändring av ägar- och ledningskrets som enskilda ska göra till kommunen inom en månad efter förändringen. Det saknas lagstöd för att ta ut en avgift för den ägar- och ledningsprövning som kommunen kan göra efter att en sådan anmälan har inkommit. Detta eftersom ägar- och ledningsprövningen görs inom kommunens tillsynsansvar och inte inom ramen för en ansökan om godkännande.

Punkten *Ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg* har lagts till. Med hänvisning till likställighetsprincipen i kommunallagen bör samtliga ansökningar om nyetablering avgiftsbeläggas likvärdigt utifrån handläggningstid. Vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg krävs ett liknande, om än något mindre omfattande, handläggningsförfarande som vid ansökan om nyetablering av fristående förskola.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KSLU § 85 fortsättning

Med anledning av revideringarna har namnet ändrats till *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet*.

De föreslagna revideringarna har förankrats med kommunjurist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att kommunen kan ta ut en avgift som motsvarar självkostnaden för handläggningen vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg.

Beslutsunderlag

KS 2026.882 – Missiv

KS 2026.883 - Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

Protokollsutdrag skolnämnden § 18, 2026-03-09

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga KS 2026.883.

Anders Wigelsbo (C) och Erik Hamrin (M) yrkar bifall till Amanda Lindblads (S) yrkande.

Erik Hamrin (M) yrkar tillägg,

att den nya taxan under 2027 ska utvärderas för att säkerställa att den använder självkostnadsprincipen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

Ordföranden ställer Erik Hamrins (M) tilläggsyrkande mot avslag och finner tilläggsyrkandet avslaget.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga KS 2026.883.

Reservation

Erik Hamrin (M) reserverar sig till förmån för sitt eget tilläggsyrkande och inkommer med skriftlig reservation:

” Moderaterna delar uppfattningen att denna taxa behöver revideras och att kommunen ska ha möjlighet att ta ut avgifter för handläggning i enlighet med gällande lagstiftning. Samtidigt är det

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KSLU § 85 fortsättning

avgörande att dessa avgifter också i praktiken följer självkostnadsprincipen.

I underlaget framgår att taxan ska motsvara kommunens kostnader för handläggningen utifrån handläggningstid, ärendemängd och resursåtgång. Eftersom taxan dessutom införs i samband med nya e-tjänster och förändrade arbetsätt finns det inte heller historisk information att luta sig mot.

Det innebär att vi i nuläget inte med säkerhet vet om avgiften träffar rätt nivå. Den kan visa sig vara för hög, vilket riskerar att stå i strid med självkostnadsprincipen, eller för låg, vilket i praktiken innebär att verksamheten subventioneras med skattemedel.

Mot denna bakgrund är det rimligt och ansvarsfullt att redan nu besluta om en uppföljning av införandet. En utvärdering under 2027 hade ger möjlighet att jämföra taxan med verkligt utfall och säkerställa att den fungerar som avsett.

Det handlar i grunden om bra och rättvis ekonomisk styrning. Vi reserverar oss därför till förmån för tilläggsyrkandet om att taxan ska utvärderas för att säkerställa att den tillämpas i enlighet med självkostnadsprincipen.”

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

SKN § 18 Revidering av Taxa för nyetablering av fristående förskola samt förändring av befintlig verksamhet

INLEDNING

Det har under år 2026 lanserats två nya kommunala e-tjänster kopplade till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. En e-tjänst har lanserats för ansökan om godkännande och en e-tjänst har lanserats för anmälan av förändring i ägar- och ledningskretsen. Vid framtagandet av e-tjänsterna uppmärksammades det ett behov av att revidera *Taxa för nyetablering av fristående förskola samt förändring av befintlig verksamhet*.

Enskilda får godkännas som huvudmän för förskola eller pedagogisk omsorg efter ansökan till den kommun där verksamheten ska bedrivas. I samband med ansökan gör kommunen en omfattande ägar- och ledningsprövning. Kommunen har lagstöd för att ta ut en avgift vid handläggning av ansökan om godkännande, vilken inkluderar en ägar- och ledningsprövning.

Efter ett godkännande ska den enskilde fortsatt uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Det är kommunen som har godkänt den enskilde som har ansvar att fortlöpande kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller kraven. Om det sker en förändring i den enskildes ägar- och ledningskrets ska detta anmälas till kommunen inom en månad. Kommunen får besluta om en ägar- och ledningsprövning ska göras efter en sådan anmälan. Kommunen har inte lagstöd för att ta ut en avgift för att göra en ägar- och ledningsprövning inom ramen för tillsynsansvaret.

Revideringar

Mallen för taxan har reviderats för att harmoniera med kommunens övriga taxor.

Lagrummet för att kommunen kan ta ut en avgift för att handlägga ansökan om godkännande för en fristående förskola har korrigerats från 2 kap. 5 c § till 2 kap. 5 d § skollagen (2010:800).

Vidare har punkten *Ansökan om ägarbyte* tagits bort. Punkten syftar på den anmälan om förändring av ägar- och ledningskrets som enskilda ska göra till kommunen inom en månad efter förändringen. Det saknas lagstöd för att ta ut en avgift för den ägar- och ledningsprövning som kommunen kan göra efter att en sådan anmälan har inkommit. Detta eftersom ägar- och ledningsprövningen görs inom kommunens tillsynsansvar och inte inom ramen för en ansökan om godkännande.

Punkten *Ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg* har lagts till. Med hänvisning till likställighetsprincipen i kommunallagen bör samtliga ansökningar om nyetablering avgiftsbeläggas likvärdigt utifrån handläggningstid. Vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg krävs ett liknande, om än något mindre omfattande, handläggningsförfarande som vid ansökan om nyetablering av fristående förskola.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

SKN § 18 fortsättning

Med anledning av revideringarna har namnet ändrats till *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet*.

De föreslagna revideringarna har förankrats med kommunjurist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att kommunen kan ta ut en avgift som motsvarar självkostnaden för handläggningen vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg.

Beslutsunderlag

SKN 2026.316 – Missiv från skolkontoret

SKN 2026.317 – Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

Utredare Agnes Fågelsbo Lindman föredrar ärendet.

Yrkanden

Ordförande Anders Wigelsbo (C) yrkar,

att skolnämnden beslutar, att föreslå att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga SKN 2026.317.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Skolnämnden föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga SKN 2026.317.

Protokollsanteckning från Hanna Westman (SBä)

Salas Bästa återkommer till kommunstyrelsen med beslut gällande Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Skolkontoret, Förskola/Tillsyn
Maria Nummelin
Verksamhetschef

MISSIV

Revidering av Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Det har under år 2026 lanserats två nya kommunala e-tjänster kopplade till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. En e-tjänst har lanserats för ansökan om godkännande och en e-tjänst har lanserats för anmälan av förändring i ägar- och ledningskretsen. Vid framtagandet av e-tjänsterna uppmärksammades det ett behov av att revidera *Taxa för nyetablering av fristående förskola samt förändring av befintlig verksamhet*.

Enskilda får godkännas som huvudmän för förskola eller pedagogisk omsorg efter ansökan till den kommun där verksamheten ska bedrivas. I samband med ansökan gör kommunen en omfattande ägar- och ledningsprövning. Kommunen har lagstöd för att ta ut en avgift vid handläggning av ansökan om godkännande, vilken inkluderar en ägar- och ledningsprövning.

Efter ett godkännande ska den enskilde fortsatt uppfylla de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Det är kommunen som har godkänt den enskilde som har ansvar att fortlöpande kontrollera att den verksamhet som granskas uppfyller kraven. Om det sker en förändring i den enskildes ägar- och ledningskrets ska detta anmälas till kommunen inom en månad. Kommunen får besluta om en ägar- och ledningsprövning ska göras efter en sådan anmälan. Kommunen har inte lagstöd för att ta ut en avgift för att göra en ägar- och ledningsprövning inom ramen för tillsynsansvaret.

Revideringar

Mallen för taxan har reviderats för att harmoniera med kommunens övriga taxor.

Lagrummet för att kommunen kan ta ut en avgift för att handlägga ansökan om godkännande för en fristående förskola har korrigerats från 2 kap. 5 c § till 2 kap. 5 d § skollagen (2010:800).

Vidare har punkten *Ansökan om ägarbyte* tagits bort. Punkten syftar på den anmälan om förändring av ägar- och ledningskrets som enskilda ska göra till kommunen inom en månad efter förändringen. Det saknas lagstöd för att ta ut en avgift för den ägar- och ledningsprövning som kommunen kan göra efter att en sådan anmälan har

inkommit. Detta eftersom ägar- och ledningsprövningen görs inom kommunens tillsynsansvar och inte inom ramen för en ansökan om godkännande.

Punkten *Ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg* har lagts till. Med hänvisning till likställighetsprincipen i kommunallagen bör samtliga ansökningar om nyetablering avgiftsbeläggas likvärdigt utifrån handläggningstid. Vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg krävs ett liknande, om än något mindre omfattande, handlägningsförfarande som vid ansökan om nyetablering av fristående förskola.

Med anledning av revideringarna har namnet ändrats till *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet*.

De föreslagna revideringarna har förankrats med kommunjurist.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär att kommunen kan ta ut en avgift som motsvarar självkostnaden för handläggningen vid ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att skolnämnden beslutar att föreslå att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anta reviderad *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet* i enlighet med bilaga 1.

Bilaga:

- 1 *Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet*

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Sala kommun

Kommunal författningssamling

Taxa för nyetablering av fristående förskola och pedagogisk omsorg samt utökning av befintlig verksamhet

KFS SAKNAS REVISION 01

TAXA

ANTAGEN: 2026-04-27

GÄLLER FRÅN OCH MED: 2026-04-27

§ 1. Inledande bestämmelse

Enligt denna taxa erläggs avgift för handläggning av ansökan om godkännande och utökning av befintlig verksamhet för fristående förskola och pedagogisk omsorg i enlighet med 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) samt 2 kap. 5 d § och 25 kap. 10 c § skollagen (2010:800).

§ 2. Bakgrund

Enskilda får enligt 2 kap. 5, 7 §§ samt 25 kap. 10 § skollagen godkännas som huvudmän för förskola, eller pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem, efter ansökan till den kommun där verksamheten ska bedrivas. I samband med ansökan gör kommunen en omfattande ägar- och ledningsprövning i enlighet med 2 kap. 5 § och 25 kap. 10 § skollagen.

Syftet med ägar- och ledningsprövningen är att säkerställa att huvudmannen är seriös och att medlemmarna i ledningskretsen har insikt och kunskap om de regelverk som gäller för verksamheten. Vidare är syftet att säkerställa att verksamheten har ekonomiska förutsättningar samt att medlemmarna i ledningskretsen i övrigt är lämpliga för uppdraget.

Kommuner får enligt 2 kap. 5 § kommunallagen samt 2 kap. 5 d § och 25 kap. 10 c § skollagen ta ut avgift för tjänsten som de tillhandahåller vid ansökan om godkännande av verksamhet. Avgiften är beräknad utifrån en bedömning av kommunens egen kostnad för handläggning av ansökan i enlighet med självkostnadsprincipen som framgår av 2 kap. 6 § kommunallagen.

§ 3. Belopp

Sala kommun tar ut följande avgift:

- 25.000 kronor för ansökan om nyetablering av fristående förskola
- 15.000 kronor för ansökan om nyetablering av pedagogisk omsorg
- 15.000 kronor för ansökan om utökning av befintlig verksamhet

§ 4. Avgiftens erläggande

Avgiften enligt denna taxa erläggs i samband med att ansökan lämnas in. Handläggning av ansökan påbörjas först efter att avgiften är betald. Avgiften tas ut även om ansökan inte beviljas.

§ 5. Indexjustering

Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från aktuellt kostnadsläge. Beloppen räknas årligen upp med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

§ 6. Ikraftträdande

Denna taxa skall tillämpas från och med den 27 april 2026 och gäller för åtgärd som är påbörjad efter denna dag.

KS § 95 Svar på motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden

INLEDNING

Erik Hamrin (M), Magnus Edman (SD), Hanna Westman (SBÄ) och Magnus Holm (KD) inkom den 13 december 2023 med rubricerad motion.

Motionärerna yrkar att kommunfullmäktige beslutar

att webbsändningar av fullmäktige med ljud och bild påbörjas snarast möjligt, samt att uppdra till demokratiberedningen att utreda förutsättningarna för textning och andra relevanta tillgänglighetsåtgärder av dessa webbsändningar och föreslå hur dessa kan implementeras.

Arbetet med att digitalisera och utveckla kommunfullmäktiges sammanträden har pågått under hela mandatperioden och har letts av kommunfullmäktiges presidium. Flera digitala funktioner har lagts till kommunfullmäktige över tid. Arbetet har gjorts stegvis och med stor respekt för att tekniken kan ta tid att ta till sig, och att det är viktigt att kommunfullmäktige kan genomföras korrekt.

I yttrande från förvaltningen framgår att den tidigare upphandlade leverantören som hanterade strömning och inspelning av kommunfullmäktiges sammanträden endast gällde ljud som sänds via kommunens webbplats, men att de tekniska förutsättningarna för sändning med ljud och bild fanns på plats.

I februari 2026 tecknades avtal med två nya leverantörer av webbsändningsproduktion med både ljud och bild samt ljud-, video- och streamingplattform. Enligt avtalen, som löper under ett år, webbsänder leverantörerna kommunfullmäktiges sammanträden till en lägre kostnad per sändning i jämförelse med tidigare avtal om webbsändning av enbart ljud. Personuppgiftsbiträdesavtal har tecknats med leverantörerna.

Arbete med efterhandstextning av kommunfullmäktiges sändningar görs enligt "Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service". Några lagkrav för textning av direktsänt material finns inte.

Av kommunfullmäktiges arbetsordning, som reviderades i början av mandatperioden, framgår att kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds över internet genom ljudupptagning alternativt bild- och ljudupptagning samt att kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för sändningen.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2026 genomfördes den första webbsändningen med ljud och bild.

Beslutsunderlag

KS 2026.1683 – Svar på motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden

KS 2023.5896 – Motion

Protokollsutdrag KF § 148, 2023-12-18

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 95 fortsättning

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,
att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar,
att anse motionen besvarad.

Erik Hamrin (M) yrkar,
kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar,
att bifalla motionen.

Hanna Westman (SBä) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner sitt eget yrkande bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anse motionen besvarad.

Reservation

Erik Hamrin (M) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

” Jag reserverar mig mot kommunstyrelsens beslut att anse motionen besvarad och till förmån för mitt eget yrkande om bifall.

Motionen föreslog att kommunfullmäktiges sammanträden skulle börja webbsändas med både ljud och bild. Av svaret framgår att just detta nu har genomförts eller påbörjats. Kommunen har tecknat nya avtal för webbsändning med ljud och bild, sändningarna har kommit igång och arbetet med tillgänglighet hanteras vidare.

Det är naturligtvis positivt. Men det gör också beslutet att endast anse motionen besvarad märkligt. När fullmäktige får en motion med ett konkret förslag och kommunen därefter genomför förslaget huvudsakliga innehåll, borde den rimliga slutsatsen vara att motionen bifalls. Det är vanlig hyfs.

Att i efterhand konstatera att åtgärderna nu är genomförda, men samtidigt undvika att bifalla motionen, blir ett sätt att skilja resultatet från initiativtagarna. Det är inte särskilt klädsamt. Sakfrågan borde väga tyngre än viljan att undvika att erkänna var förslaget kom ifrån.

Jag är glad att styret faktiskt genomfört motionens viljeinriktning. Det viktigaste är att salaborna får bättre möjlighet att följa kommunfullmäktiges arbete. Det stärker öppenheten och insynen i den lokala demokratin. Men när motionens innehåll faktiskt har blivit verklighet borde fullmäktige också kunna fatta ett ärligt beslut om saken eller på ett tydligt sätt belägga sitt påstående om att arbetet redan påbörjats då motionen skrevs. Det är det faktiskt minsta man kan begära av ett schysst styre.”

Skickas till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på motion; Det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden

Erik Hamrin (M), Magnus Edman (SD), Hanna Westman (SBÄ) och Magnus Holm (KD) inkom den 13 december 2023 med rubricerad motion.

Motionärerna yrkar att kommunfullmäktige beslutar

att webbsändningar av fullmäktige med ljud och bild påbörjas snarast möjligt, samt att uppdra till demokratiberedningen att utreda förutsättningarna för textning och andra relevanta tillgänglighetsåtgärder av dessa webbsändningar och föreslå hur dessa kan implementeras.

Arbetet med att digitalisera och utveckla kommunfullmäktiges sammanträden har pågått under hela mandatperioden och har letts av kommunfullmäktiges presidium. Flera digitala funktioner har lagts till kommunfullmäktige över tid. Arbetet har gjorts stegvis och med stor respekt för att tekniken kan ta tid att ta till sig, och att det är viktigt att kommunfullmäktige kan genomföras korrekt.

I yttrande från förvaltningen framgår att den tidigare upphandlade leverantören som hanterade strömning och inspelning av kommunfullmäktiges sammanträden endast gällde ljud som sänds via kommunens webbplats, men att de tekniska förutsättningarna för sändning med ljud och bild fanns på plats.

I februari 2026 tecknades avtal med två nya leverantörer av webbsändningsproduktion med både ljud och bild samt ljud-, video- och streamingplattform. Enligt avtalen, som löper under ett år, webbsänder leverantörerna kommunfullmäktiges sammanträden till en lägre kostnad per sändning i jämförelse med tidigare avtal om webbsändning av enbart ljud. Personuppgiftsbiträdesavtal har tecknats med leverantörerna.

Arbete med efterhandstextning av kommunfullmäktiges sändningar görs enligt "Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service". Några lagkrav för textning av direktsänt material finns inte.

Av kommunfullmäktiges arbetsordning, som reviderades i början av mandatperioden, framgår att kommunfullmäktiges sammanträden direktsänds över internet genom ljudupptagning alternativt bild- och ljudupptagning samt att kommunfullmäktiges ordförande är ansvarig utgivare för sändningen.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2026 genomfördes den första webbsändningen med ljud och bild.

Kommunstyrelsen

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad.

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

KF § 148 Motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden

INLEDNING

Erik Hamrin (M), Magnus Edman (SD), Hanna Westman (SBä) och Magnus Holm (KD) har den 13 december 2023 lämnat in en motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.5896, Motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden, 2023-12-13

Yrkanden

Ordförande Emil Andersson Bleckert (S) yrkar, att kommunfullmäktige beslutar, att överlämna motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar, att överlämna motion om att det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden till kommunstyrelsen för beredning.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KOALITION SALA

Motion: Det är dags att börja webbsända kommunfullmäktiges sammanträden.

Sala kommun är en stor kommun. Avståndet mellan tätorten och det flertalet kommuninvånare är förhållandevis långt. Det geografiska avståndet är sannolikt en av orsakerna att allmänhetens besöksfrekvens i fullmäktige är låg.

Även om man är intresserad av vad som händer i vår kommun så är man, med dagens dieselpriser och den tid det tar, inte beredd att köra ner till rådhuset för att delta.

En annan orsak är det digitala avståndet. Dagens Salabor är mer och blir ännu mer digitala nu för tiden. Medborgarna förväntar sig, med rätta, att viktiga sammanträden som kommunfullmäktige ska kunna följas digitalt via webbsändning med ljud och bild.

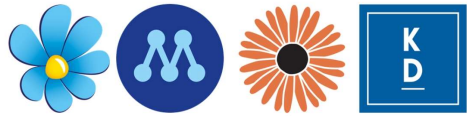
Det här är också någonting som en stor del av Sveriges kommuner redan genomfört. Det är dags att Sala kommun också tar detta steg mot digitalisering för förenklad insyn och ökat medborgarengagemang.

Den teknik som behövs finns och har under senare tid blivit mycket billigare än tidigare. Lösningar för automatisk textning och andra tillgänglighetsåtgärder finns också att använda och bör utredas för införande.

Men initialt bör kommunfullmäktige besluta att starta upp webbsändningar och publicering av dessa på vår hemsida så snart som möjligt.

Mot den bakgrunden yrkar jag därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att webbsändningar av fullmäktige med ljud och bild påbörjas snarast möjligt, samt.

KOALITION SALA

- att fullmäktige uppdrar tilldemokratiberedningen att utreda förutsättningarna för textning och andra relevanta tillgänglighetsåtgärder av dessa webbsändningar och föreslå hur dessa kan implementeras.

Erik Hamrin, (M) Oppositionsråd

Magnus Edman (SD), ledamot kommunstyrelsen

Hanna Westman (SBä), ledamot kommunstyrelsen

Magnus Holm (KD), gruppledare

KS § 96 Svar på motion kring trafiksäkerhet vid korsningen
Kungsgatan/Norra Esplanaden

INLEDNING

Magnus Edman (SD) inkom den 1 december 2025 med rubricerad motion.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar,

att kommunen skall se över möjligheten att göra detta nämnda område till gångfartsområde.

Motionären framför att det råder en osäkerhet kring de lagar och föreskrifter som gäller vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden. Korsningen är idag tungt trafikerad med ständig buss, bil och cykeltrafik. Dagligen passerar en stor mängd personer över gatan, dels från parkeringen såsom busshållplatsen.

Motionen remitterades till Tekniska kontoret, trafikingenjör, för yttrande. I yttrande framkommer att korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden idag är reglerad som gångpassage. Det innebär en plats där väghållaren underlättat passage för oskyddade trafikanter. Här gäller samma regelverk som att korsa en väg var som helst. En gångpassage är ofta utformad för att sticka ut från övrigt vägnät, inte sällan ser de ut som ett övergångsställe men saknar skyltar och märken. Lämpliga platser för gångpassager kan till exempel vara där andelen motortrafik och gående är stor och man vill undvika köbildningar. Grundtanken med en gångpassage på denna plats är att alla trafikanter ska öka uppmärksamheten och sänka hastigheten, samtidigt och samtidigt undvika köbildning.

Enligt uttag från olycksdatabasen STRADA från nämnda plats har två stycken trafikrelaterade olyckor rapporterats i närområdet mellan år 2000-2026. Den ena olyckan rör en gående som år 2007 korsat Kungsgatan, ej i korsningen, och blivit påkörd av en bil, incidenten klassas som lindrig. Den andra olyckan bevittnades av polispatrull på plats och rör en cyklist som år 2019 korsat Kungsgatan utan att se sig om och cyklat in i bakspeglens på en bil, även denna incident klassas som lindrig.

För att det ska vara lämpligt ur en trafikteknisk synpunkt att reglera ett område eller gata som gångfartsområde krävs att:

- Andelen gående är eller förväntas bli stor i förhållande till andelen fordon under stora delar av dygnet
- Behovet av genomfart för biltrafik är liten eller obefintlig
- Gatan inte trafikeras av kollektivtrafik eller genomgående tung trafik
- Gatan inte är en del i pendlingscykelnätet

Dessa förutsättningar uppfylls inte i den aktuella korsningen och därför har alternativet gångpassage valts istället. Det finns dock poänger med att passagen skulle kunna utformas bättre än idag. Att prioritera en upprustning av befintlig gångpassage där man höjer upp korsningssektionen för att främja ytterligare hastighetssänkningar skulle kunna vara en möjlig alternativ lösning.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 96 fortsättning

Beslutsunderlag

KS 2026.1701 – Kommunstyrelsens ordförandes svar på motion
KS 2025.5872 – Motion från Magnus Edman (SD)
Protokollsutdrag från KFPB § 73, 2025-12-04

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att avslå motionen.

Henric Eriksson (SD) yrkar,
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot Henric Erikssons (SD) yrkande och finner
sitt eget yrkande bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att avslå motionen.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden

Magnus Edman (SD) inkom den 1 december 2025 med rubricerad motion.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar,

att kommunen skall se över möjligheten att göra detta nämnda område till gångfartsområde.

Motionären framför att det råder en osäkerhet kring de lagar och föreskrifter som gäller vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden. Korsningen är idag tungt trafikerad med ständig buss, bil och cykeltrafik. Dagligen passerar en stor mängd personer över gatan, dels från parkeringen såsom busshållplatsen.

Motionen remitterades till Tekniska kontoret, trafikingenjör, för yttrande. I yttrande framkommer att korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden idag är reglerad som gångpassage. Det innebär en plats där väghållaren underlättat passage för oskyddade trafikanter. Här gäller samma regelverk som att korsa en väg var som helst. En gångpassage är ofta utformad för att sticka ut från övrigt vägnät, inte sällan ser de ut som ett övergångsställe men saknar skyltar och märken. Lämpliga platser för gångpassager kan till exempel vara där andelen motortrafik och gående är stor och man vill undvika köbildningar. Grundtanken med en gångpassage på denna plats är att alla trafikanter ska öka uppmärksamheten och sänka hastigheten, samtidigt och samtidigt undvika köbildning.

Enligt uttag från olycksdatabasen STRADA från nämnda plats har två stycken trafikrelaterade olyckor rapporterats i närområdet mellan år 2000-2026. Den ena olyckan rör en gående som år 2007 korsat Kungsgatan, ej i korsningen, och blivit påkörd av en bil, incidenten klassas som lindrig. Den andra olyckan bevittnades av polispatrull på plats och rör en cyklist som år 2019 korsat Kungsgatan utan att se sig om och cyklat in i bakdelen på en bil, även denna incident klassas som lindrig.

För att det ska vara lämpligt ur en trafikteknisk synpunkt att reglera ett område eller gata som gångfartsområde krävs att:

- Andelen gående är eller förväntas bli stor i förhållande till andelen fordon under stora delar av dygnet
- Behovet av genomfart för biltrafik är liten eller obefintlig
- Gatan inte trafikeras av kollektivtrafik eller genomgående tung trafik

Kommunstyrelsen

- Gatan inte är en del i pendlingscykelnätet

Dessa förutsättningar uppfylls inte i den aktuella korsningen och därför har alternativet gångpassage valts istället. Det finns dock poänger med att passagen skulle kunna utformas bättre än idag. Att prioritera en upprustning av befintlig gångpassage där man höjer upp korsningssektionen för att främja ytterligare hastighetssänkningar skulle kunna vara en möjlig alternativ lösning.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Motion till Sala kommunfullmäktige

Motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden.

Idag råder en osäkerhet kring de lagar och föreskrifter som gäller vid korsningen Kungsgatan/Norra Esplanaden. Korsningen är idag tungt trafikerad med ständig buss, bil och cykeltrafik. Dagligen passerar en stor mängd personer över gatan, dels från parkeringen såsom busshållplatsen.

Det saknas idag tydliga direktiv i form av skyltning och/eller vägmarkering vilket medför att såväl trafikanter som passagerare inte säkert vet vem som har företräde. För att förhindra fler och framtida olyckor bör denna korsnings säkerhet ses över.

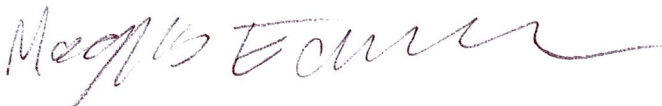
Att göra området mellan Rådhusgatan till Fredsgatan till gångfartsområde skulle kunna stävja denna problematik.

Med anledning av ovanstående så yrkar Sverigedemokraterna Sala:

Att kommunen skall se över möjligheten att göra detta nämnda område till gångfartsområde.

För Sverigedemokraterna Sala

Magnus Edman

2025-12-01

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2025 -12- 0 1	
Diarlänr	Aktbilaga

KFPB § 73 Inkomna motioner, interpellationer, frågor

INLEDNING

Det har inte inkommit några frågor eller interpellationer under perioden.
Genomgång av två motioner som inkommit.

Beslutsunderlag

KS 2025.5872, Motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra
Esplanaden

KS 2025.5873, Motion gemensamt utseende på valstugor

Yrkanden

Ordförande Emil Andersson Bleckert (S) yrkar,
att kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar,
att Motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra, bilaga KS
2025.5872, överlämnas till kommunstyrelsen för beredning, samt
att Motion gemensamt utseende på valstugor, bilaga KS 2025.5873, överlämnas till
kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar,
att Motion kring trafiksäkerhet vid korsningen Kungsgatan/Norra, bilaga KS
2025.5872, överlämnas till kommunstyrelsen för beredning, samt
att Motion gemensamt utseende på valstugor, bilaga KS 2025.5873, överlämnas till
kommunstyrelsen för beredning.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 97 Svar på medborgarförslag om permanenta skyddsvallar

INLEDNING

Den 24 oktober 2024 inkom rubricerat medborgarförslag.

Förslagsställaren föreslår det ska byggas permanenta skyddsvallar vid viktiga platser till exempel reningsverket/värmeverket. Då är beredskapen höjd i det fall det blir nya översvämningar.

Förslagsställaren framför att klimatförändringar är idag ett faktum, och att det kan förutsättas fler kraftiga skyfall i framtiden. Riklig nederbörd eller ett attentat mot Långforsens vallar skulle vara förödande för kommunen. Därför är det viktigt att säkra upp samhällsviktiga funktioner redan nu. En mindre kostnad nu istället för en större kostnad senare.

Medborgarförslaget remitterades till Tekniska kontoret för yttrande. I yttrandet beskrivs att kommunen har genomfört åtgärder i enlighet med det som föreslås i medborgarförslaget, som ett led i att skydda samhällsviktig verksamhet efter översvämningen i september 2023.

Permanent skyddsvallar har byggts gemensamt vid både reningsverk och värmeverk. Det finns även en gemensam beredskapsplan för hur situationen ska hanteras vid höga flöden. I en skarp situation med höga flöden behöver vi både arbeta med att leda bort vatten från området och samtidigt förhindra inflöde.

Därutöver pågår ett löpande arbete med dammvallarna året runt för att säkerställa att de håller över tid. Varje vecka ronderas dammvallarna och kontrollerad för läckor eller annan påverkan. Flera åtgärder har vidtagits efter översvämningarna 2023, däribland den nödhävert som finns på plats vid Långforsen.

Sammantaget bedömer Tekniska kontoret därför att de åtgärder som efterfrågas i förslaget redan är genomförda.

Beslutsunderlag

KS 2026.1684 – Kommunstyrelsens ordförandes svar på medborgarförslag

KS 2023.4776 – Medborgarförslag

Protokollsutdrag KF § 117, 2023-10-30

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar, att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att anse medborgarförslaget besvarat.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

KS § 97 fortsättning

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anse medborgarförslaget besvarat.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på medborgarförslag om permanenta skyddsvallar

Den 24 oktober 2024 inkom rubricerat medborgarförslag.

Förslagsställaren föreslår det ska byggas permanenta skyddsvallar vid viktiga platser till exempel reningsverket/värmeverket. Då är beredskapen höjd i det fall det blir nya översvämningar.

Förslagsställaren framför att klimatförändringar är idag ett faktum, och att det kan förutsättas fler kraftiga skyfall i framtiden. Riklig nederbörd eller ett attentat mot Långforsens vallar skulle vara förödande för kommunen. Därför är det viktigt att säkra upp samhällsviktiga funktioner redan nu. En mindre kostnad nu istället för en större kostnad senare.

Medborgarförslaget remitterades till Tekniska kontoret för yttrande. I yttrandet beskrivs att kommunen har genomfört åtgärder i enlighet med det som föreslås i medborgarförslaget, som ett led i att skydda samhällsviktig verksamhet efter översvämningen i september 2023.

Permanent skyddsvallar har byggts gemensamt vid både reningsverk och värmeverk. Det finns även en gemensam beredskapsplan för hur situationen ska hanteras vid höga flöden. I en skarp situation med höga flöden behöver vi både arbeta med att leda bort vatten från området och samtidigt förhindra inflöde.

Därutöver pågår ett löpande arbete med dammvallarna året runt för att säkerställa att de håller över tid. Varje vecka ronderas dammvallarna och kontrollerad för läckor eller annan påverkan. Flera åtgärder har vidtagits efter översvämningarna 2023, däribland den nödhävert som finns på plats vid Långforsen.

Sammantaget bedömer Tekniska kontoret därför att de åtgärder som efterfrågas i förslaget redan är genomförda.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse medborgarförslaget besvarat.

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

§ 117 Medborgarförslag om permanenta skyddsvallar

INLEDNING

Magnus Stråle har den 24 oktober 2023 lämnat in ett medborgarförslag om permanenta skyddsvallar.

Beslutsunderlag

Bilaga KS 2023.4776, Medborgarförslag om permanenta skyddsvallar, 2023-10-24

Yrkanden

Ordförande Emil Andersson Bleckert (S) yrkar, att kommunfullmäktige beslutar, att överlämna Medborgarförslag om permanenta skyddsvallar till Lärkans sportcenter till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar, att överlämna Medborgarförslag om permanenta skyddsvallar till Lärkans sportcenter till kommunstyrelsen för beredning.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Medborgarförslag till kommunen

Sala Kommun
Box 304, 733 25 Sala
kommun.info@sala.se, 0224-74 70 00

Kontaktperson

Förnamn Magnus
Efternamn Stråle
Utdelningsadress ████████████████████
Postnummer ██████

Postort ██████
Telefon (även riktnummer) ██████████████
E-postadress ████████████████████

Om ni är flera som lämnar in förslaget tillsammans, ange vilka ni är (t.ex. en skolklass eller grannar)

Förslag

Du kan också bifoga en bilaga med ert förslag eller en bild

Bygg permanenta skyddsvallar vid viktiga platser så som tex reningsverket/värmeverket. Så vi har höjt beredskapen utifall det kommer mer översvämningar.

Motivering

Du kan också bifoga en bilaga med motiveringen

Klimatförändringar är idag ett faktum, och man kan nog förutsätta att det kommer komma fler kraftiga skyfall i framtiden. Riklig nederbörd eller ett attentat mot långforsens vallar skulle vara förödande för kommunen. Därför är det viktigt att säkra upp samhällsviktiga funktioner redan nu. En mindre kostnad nu istället för en större kostnad senare.

Bilagor

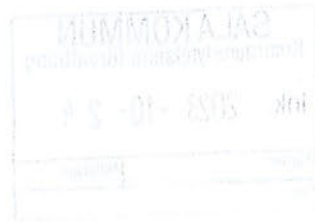
- Förslag
 Motivering

Ditt medborgarförslag blir en offentlig handling

När du lämnat in ett medborgarförslag blir det en offentlig handling vilket innebär att vem som helst får läsa handlingen eller kopiera den. Ditt namn kommer att finnas med i protokoll och föredragningslistor som publiceras på kommunens webbplats.

Underskrift

Datum och underskrift
20/10-23 Magnus Stråle

Hantering av personuppgifter:

Kommunen blir personuppgiftsansvarig för personuppgifterna först när den ifyllda blanketten tagits emot av kommunen. Uppgifterna kommer att behandlas enligt dataskyddsförordningen. För mer information om hur personuppgifterna behandlas i ditt ärende hänvisas till kommunens hemsida.

KS § 98 Svar på e-förslag - Inlinesgolv i ishallen sommartid

INLEDNING

Den 11 maj 2025 inkom rubricerat e-förslag och publicerades på Sala kommuns hemsida för omröstning.

Förslagsställaren föreslår att Lärkans ishall under sommaren används för inlinesåkning för barn och ungdomar i kommunen.

Under sommarhalvåret står Lärkans ishall till stor del oanvänd, samtidigt som behovet av meningsfulla fritidsaktiviteter för ungdomar är stort. Att erbjuda inlinesåkning i hallen skulle ge barn och unga i Sala en trygg, rolig och hälsofrämjande aktivitet oavsett väder.

Förslagsställaren framhåller att inlinesåkning är en tillgänglig, rolig och inkluderande aktivitet som främjar både fysisk och psykisk hälsa, att ishallen kan utnyttjas mer effektivt och ge bättre avkastning på kommunens investering.

E-förslaget remitterades till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. I yttrande framkommer att flera kommuner runt om i landet har valt att öppna sina ishallar för inlinesåkning under den period då isen är borta. Andra kommuner väljer istället att hänvisa inlinesåkning till befintliga skateparker.

Även om hockey och inlinehockey inte är samma sak finns det många likheter. Det innebär att ishallen under sommaren kan fungera som en träningsarena både för lekfull inlinesåkning och för organiserad teknikträning med hockeyinslag.

Investeringskostnaden för ett inlinesgolv som täcker hela ishallen beräknas ligga på cirka 650 000–700 000 kronor. Detta möjliggör en trygg, jämn och hållbar åkyta som kan användas säsong efter säsong. Utöver den initiala investeringskostnaden för ett inlinesgolv tillkommer löpande kostnader för drift och underhåll. Golvet behöver hållas i gott skick för att garantera säkerhet och lång livslängd, vilket innebär regelbundet underhåll.

En annan kostnadspost är förvaring. Under vintersäsongen, när ishallen används för ishockey och konståkning, måste inlinesgolvet tas bort och förvaras på ett lämpligt sätt. Detta kan innebära behov av särskilda utrymmen eller lösningar för hantering och logistik kring golvet. Sammantaget innebär satsningen därför inte enbart en engångsinvestering, utan även återkommande kostnader som behöver vägas in i en helhetsbedömning av projektets ekonomi.

Kultur och- fritidsnämnden ställer sig positiva till e-förslaget och att utreda möjligheterna i enlighet med förslaget.

Eftersom kommunens investeringsbehov är höga behöver olika behov och prioriteringar ställas mot varandra. Det är möjligt för kultur- och fritidsnämnden att prioritera ett önskemål i sina budgetinspel om nämnden ser det som ett av sina främsta behov, och som därefter kan beredas i ordinarie budgetprocessen.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Beslutsunderlag

KS 2026.1685 – Svar på e-förslag

KS 2025.2543 – E-förslag

Protokollsutdrag KFN § 116, 2025-10-21

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar,
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anse e-förslaget besvarat.

Erik Hamrin (M) yrkar
att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att bifalla e-förslaget.

Hanna Westman (SBä), Tomas Bergling (M), Henric Eriksson (SD) och Per Palfelt (SD) yrkar bifall till Erik Hamrins (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot Erik Hamrins (M) yrkande och finner sitt eget yrkande bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar,
att anse e-förslaget besvarat.

Reservation

Erik Hamrin (M), Tomas Bergling (M), Per Palfelt (SD), Tryggve Lindman (SD), Henric Eriksson (SD) och Hanna Westman (SBä) reserverar sig till förmån för Erik Hamrins (M) yrkande och inkommer med skriftlig reservation:

” E-förslagen är Salabornas möjlighet att komma med förslag till oss politiker. I detta fall har en förslagställare formulerat ett förslag som fått stöd av hela 172 Salabor, flera gånger fler än vad som krävs för att frågan ska lyftas som ett ärende.

Att utreda förutsättningarna för att med hjälp av ett inlinesgolv utöka kommunens möjligheter att nyttja ishallen under en större del av året är klokt. Det finns såklart finansiella utmaningar kopplat till detta förslag.

Koalition Salas partier tar fasta på att en enig kultur- och fritidsnämnd förordar detta initiativ och ställer oss frågande till varför de styrande partierna valt att ”besvara” förslaget, alltså att i praktiken lämna det utan vidare åtgärder.

Att utreda förutsättningarna förbinder inte kommunen till några kostnader, utan skulle innebära att vi får bättre fakta utifrån vilka vi kan ta beslut om ett eventuellt genomförande av ett inköp.

Till kommunfullmäktige avser vi beskriva varför vi tror att en utredning både är möjlig och rimlig som nästa steg. Med det hoppas vi att

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Sammanträdesdatum
2026-05-05

KS § 98 forts.

fullmäktige kan landa i ett beslut att bifalla e-förslaget. Därför reserverar vi oss mot kommunstyrelsens beslut till förmån för vårt bifallsyrkande.”

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på e-förslag; Inlinesgolv i ishallen sommartid

Den 11 maj 2025 inkom rubricerat e-förslag och publicerades på Sala kommuns hemsida för omröstning.

Förslagsställaren föreslår att Lärkans ishall under sommaren används för inlinesåkning för barn och ungdomar i kommunen.

Under sommarhalvåret står Lärkans ishall till stor del oanvänd, samtidigt som behovet av meningsfulla fritidsaktiviteter för ungdomar är stort. Att erbjuda inlinesåkning i hallen skulle ge barn och unga i Sala en trygg, rolig och hälsofrämjande aktivitet oavsett väder.

Förslagsställaren framhåller att inlinesåkning är en tillgänglig, rolig och inkluderande aktivitet som främjar både fysisk och psykisk hälsa, att ishallen kan utnyttjas mer effektivt och ge bättre avkastning på kommunens investering.

E-förslaget remitterades till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. I yttrande framkommer att flera kommuner runt om i landet har valt att öppna sina ishallar för inlinesåkning under den period då isen är borta. Andra kommuner väljer istället att hänvisa inlinesåkning till befintliga skateparker.

Även om hockey och inlinehockey inte är samma sak finns det många likheter. Det innebär att ishallen under sommaren kan fungera som en träningsarena både för lekfull inlinesåkning och för organiserad teknikträning med hockeyinslag.

Investeringskostnaden för ett inlinesgolv som täcker hela ishallen beräknas ligga på cirka 650 000–700 000 kronor. Detta möjliggör en trygg, jämn och hållbar åkyta som kan användas säsong efter säsong. Utöver den initiala investeringskostnaden för ett inlinesgolv tillkommer löpande kostnader för drift och underhåll. Golvet behöver hållas i gott skick för att garantera säkerhet och lång livslängd, vilket innebär regelbundet underhåll.

En annan kostnadspost är förvaring. Under vintersäsongen, när ishallen används för ishockey och konståkning, måste inlinesgolvet tas bort och förvaras på ett lämpligt sätt. Detta kan innebära behov av särskilda utrymmen eller lösningar för hantering och logistik kring golvet. Sammantaget innebär satsningen därför inte enbart en engångsinvestering, utan även återkommande kostnader som behöver vägas in i en helhetsbedömning av projektets ekonomi.

Kultur och- fritidsnämnden ställer sig positiva till e-förslaget och att utreda möjligheterna i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsen

Eftersom kommunens investeringsbehov är höga behöver olika behov och prioriteringar ställas mot varandra. Det är möjligt för kultur- och fritidsnämnden att prioritera ett önskemål i sina budgetinspel om nämnden ser det som ett av sina främsta behov, och som därefter kan beredas i ordinarie budgetprocessen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att anse e-förslaget besvarat

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

KFN § 116 Internremiss E-förslag - Inlinesgolv i ishallen sommartid [KS 2025/505]

INLEDNING

Under sommarhalvåret står Lärkans ishall till stor del tom, idén med E-förslaget är att förvandla ishallen till en levande mötesplats under sommaren – en arena för rörelseglädje, gemenskap och hälsa, där både spontant åkande och organiserade aktiviteter kan få ta plats. På så sätt kan en utnyttjad resurs bli en tillgång för hela kommunen och samtidigt bidra till att ge barn och unga en sommar fylld av energi och aktivitet.

Förslagsställarens förslag är att kommunen utreder möjligheten att:

1. Investera i ett särskilt inlinesgolv som kan läggas på befintligt underlag i ishallen under sommaren.
2. Öppna ishallen för inlinesåkning under bestämda tider sommartid.
3. Samarbeta med fritidsverksamhet eller lokala föreningar för att erbjuda prova-på-aktiviteter och organiserade pass.

Flera kommuner runt om i landet har valt att öppna sina ishallar för inlinesåkning under den period då isen är borta. På så sätt utnyttjas anläggningarna mer effektivt, samtidigt som man skapar nya möjligheter för barn och unga att vara aktiva under sommarmånaderna. Andra kommuner väljer istället att hänvisa inlinesåkning till befintliga skateparker, vilket gör att aktiviteten ofta får konkurrera om utrymme med skateboard, kickbike och BMX.

Ekonomiska konsekvenser

Utöver den initiala investeringskostnaden för ett inlinesgolv på cirka 650 000-700 000 kronor, tillkommer löpande kostnader för drift och underhåll. Golvet behöver hållas i gott skick för att garantera säkerhet och lång livslängd, vilket innebär regelbundet underhåll. En annan kostnadspost är förvaring. Under vintersäsongen, när ishallen används för ishockey och konståkning, måste inlinesgolvet tas bort och förvaras på ett lämpligt sätt. Detta kan innebära behov av särskilda utrymmen eller lösningar för hantering och logistik kring golvet. Sammantaget innebär satsningen därför inte enbart en engångsinvestering, utan även återkommande kostnader som behöver vägas in i en helhetsbedömning av projektets ekonomi.

Kultur- och fritidskontoret kommer att undersöka om det går att andra lösningar än att köpa in ett nytt golv för att få ner investeringskostnaden.

Beslutsunderlag

Internremiss E-förslag - Inlinesgolv i ishallen sommartid – Bortredigerad KFN 2025.541 - Yttrande över E-förslag - Inlinesgolv i ishallen sommartid Kultur- och fritidschef Roger Nilsson föredrar ärendet.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Yrkanden

Ordförande Gert Wibe (V) yrkar,
att kultur och fritidsnämnden beslutar,
att föreslå kommunstyrelsen att hemställa att kommunfullmäktige beslutar att
godkänna E-förslaget, att utreda möjligheterna i enlighet med E-förslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Kultur och fritidsnämnden beslutar,
att föreslå kommunstyrelsen att hemställa att kommunfullmäktige beslutar att
godkänna E-förslaget, att utreda möjligheterna i enlighet med E-förslaget.

Skickas till
Huvudregistrator

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KONTOR, ENHET
Roger Nilsson
Chef Kultur/Fritid

YTTRANDE

Yttrande - E-förslag – Inlinesgolv i Ishallen sommartid

BAKGRUND

Under sommarhalvåret står Lärkans ishall till stor del tom, trots att många ungdomar söker efter roliga och meningsfulla aktiviteter. Genom att öppna hallen för inlinesåkning kan vi skapa en plats där barn och unga i Sala får möjlighet att röra på sig, träffas och ha roligt i en trygg och vädersäker miljö.

Idén är att förvandla ishallen till en levande mötesplats under sommaren – en arena för rörelseglädje, gemenskap och hälsa, där både spontant åkande och organiserade aktiviteter kan få ta plats. På så sätt kan en utnyttjad resurs bli en tillgång för hela kommunen och samtidigt bidra till att ge barn och unga en sommar fylld av energi och aktivitet.

Förslagsställarens förslag är att kommunen utreder möjligheten att:

1. Investera i ett särskilt inlinesgolv som kan läggas på befintligt underlag i ishallen under sommaren.
2. Öppna ishallen för inlinesåkning under bestämda tider sommartid.
3. Samarbeta med fritidsverksamhet eller lokala föreningar för att erbjuda prova-på-aktiviteter och organiserade pass.

Argument till satsningen enligt förslagsställaren:

Inlinesåkning är en tillgänglig, rolig och inkluderande aktivitet som främjar både fysisk och psykisk hälsa. Ishallen kan utnyttjas mer effektivt och ge bättre avkastning på kommunens investering. Kostnaden för ett tillfälligt inlinesgolv är rimligt i förhållande till den nytta det kan ge många unga invånare. Sala stärker sin profil som en ungdomsvänlig och hälsofrämjande kommun.

OMVÄRLDSBEVAKNING

Flera kommuner runt om i landet har valt att öppna sina ishallar för inlinesåkning under den period då isen är borta. På så sätt utnyttjas anläggningarna mer effektivt, samtidigt som man skapar nya möjligheter för barn och unga att vara aktiva under sommarmånaderna. Andra kommuner väljer istället att hänvisa inlinesåkning till befintliga skateparker, vilket gör att aktiviteten ofta får konkurrera om utrymme med skateboard, kickbike och BMX.

Även om hockey och inlinehockey inte är samma sak finns det många likheter. Skillnaden ligger framför allt i att skridskor ersätts av inlines, men möjligheten att skjuta, passa och genomföra teknikövningar med puck och klubba är i princip densamma. Det innebär att ishallen under sommaren kan fungera som en träningsarena både för lekfull inlinesåkning och för organiserad teknikträning med hockeyinslag.

Investeringskostnaden för ett inlinesgolv som täcker hela ishallen beräknas ligga på cirka **650 000–700 000 kronor**. Detta möjliggör en trygg, jämn och hållbar åkyta som kan användas säsong efter säsong.

YTTRANDE

Kultur- och fritidskontoret ser positivt på initiativ som breddar utbudet av idrotter och fritidsaktiviteter i Sala. Förslag som skapar fler möjligheter för invånarna att vara aktiva, hitta gemenskap och pröva nya intressen bidrar till en rikare fritidsmiljö och stärker kommunens attraktionskraft.

EKONOMISKA KONSEKVENSER

Utöver den initiala investeringskostnaden för ett inlinesgolv tillkommer löpande kostnader för drift och underhåll. Golvet behöver hållas i gott skick för att garantera säkerhet och lång livslängd, vilket innebär regelbundet underhåll.

En annan kostnadspost är förvaring. Under vintersäsongen, när ishallen används för ishockey och konståkning, måste inlinesgolvet tas bort och förvaras på ett lämpligt sätt. Detta kan innebära behov av särskilda utrymmen eller lösningar för hantering och logistik kring golvet. Sammantaget innebär satsningen därför inte enbart en engångsinvestering, utan även återkommande kostnader som behöver vägas in i en helhetsbedömning av projektets ekonomi.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar
att föreslå kommunstyrelsen att hemställa att kommunfullmäktige besluta
att godkänna E-förslaget.

Roger Nilsson
Kultur- och fritidschef

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	IA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	IA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	IA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	IA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiiskt?	IA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	IA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	IA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden?	IA ☐	NEJ ☐
Att det skapas fler eller färre jobb på landsbygden?	IA ☐	NEJ ☐
Att det ökar eller minskar tillgången till god service på landsbygden?	IA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	IA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	IA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utesluta någon från samhället?	IA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	IA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

E-förslag - Anmälan

✓ 1. Förslag

Rubrik

Inlinesgolv i ishallen sommartid

Ditt förslag

Jag vill härmed lämna in ett medborgarförslag om att använda Lärkans ishall under sommaren för inlinesåkning för barn och ungdomar i kommunen.

Bakgrund:

Under sommarhalvåret står Lärkans ishall till stor del oanvänd, samtidigt som behovet av meningsfulla fritidsaktiviteter för ungdomar är stort. Att erbjuda inlinesåkning i hallen skulle ge barn och unga i Sala en trygg, rolig och hälsofrämjande aktivitet - oavsett väder.

Förslag:

Jag föreslår att kommunen utreder möjligheten att:

1. Investera i ett särskilt inlinesgolv som kan läggas på befintligt underlag i ishallen under sommaren.
2. Öppna ishallen för inlinesåkning under bestämda tider sommartid.
3. Samarbeta med fritidsverksamhet eller lokala föreningar för att erbjuda prova-på-aktiviteter och organiserade pass.

Argument:

Inlinesåkning är en tillgänglig, rolig och inkluderande aktivitet som främjar både fysisk och psykisk hälsa.

Hallen kan utnyttjas mer effektivt och ge bättre avkastning på kommunens investering.

Kostnaden för ett tillfälligt inlinesgolv är rimligt i förhållande till den nytta det kan ge många unga invånare. Sala stärker sin profil som en ungdomsvänlig och hälsofrämjande kommun.

Jag hoppas att detta förslag tas upp till prövning och ser fram emot en återkoppling.

Gäller ditt förslag någon specifik plats?

Ja

Adress eller karta

Vill du skriva in en adress eller markera på en karta?

Adress

Ange en adress

Lärkans ishall

Vill du bifoga en fil?

Det kan exempelvis vara ett dokument eller en bild.

Nej

✓ 2. Villkor

Det här händer med ditt inskickade förslag

- Registrering:** vi registrerar ditt förslag och det får ett diarienummer. Det här numret kan du alltid hänvisa till om du har någon fråga kring ditt förslag.
- Granskning:** alla inlämnade förslag granskas. Det här innebär att vi säkerställer att ditt förslag uppfyller de kriterier som krävs för att kunna gå vidare till omröstning (se "Villkor"). Om ditt förslag uppfyller kriterierna får du ett meddelande där vi berättar att det har publicerats på sala.se och därmed gått vidare till omröstning. Om ditt förslag behöver förtydligas kan vi be dig om en komplettering. Om ditt förslag inte uppfyller kriterierna för att gå vidare till omröstning hör vi av oss till dig och berättar varför.
- Omröstning:** ditt förslag publiceras på sala.se så att du och andra kan rösta på det. Förslaget går att rösta på under en period på 60 dagar.
- Behandling:** Om ditt förslag får 30 röster eller mer lyfts det för behandling av dina förtroendevalda. Förslag som inte når 30 röster arkiveras. Gamla förslag hittar du under "Visa arkiverade förslag" i två (2) år efter att förslaget kommit in till oss. Förslag som inte når 30 röster men som ändå ses som intressanta kan lyftas till beredning om de förtroendevalda väljer att göra det.
- Beslut:** När ditt förslag har behandlats får du ett meddelande om hur det har hanterats. Förslaget kan antingen godkännas eller avslås. Förslag som godkänns går sedan vidare till den verksamhet som får i uppdrag att genomföra ditt förslag.

Jag har läst och förstår vad som händer med mitt inskickade förslag

Ditt förslag blir en offentlig handling

När du lämnat in ett e-förslag blir det en offentlig handling vilket innebär att vem som helst får läsa handlingen eller kopiera den. Ditt namn kan komma att finnas med i protokoll och föredragningslistor som publiceras på kommunens webbplats.

Jag har läst och förstått att mitt förslag blir en offentlig handling

✓ 3. Kontaktuppgifter

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

[REDACTED]

Efternamn

[REDACTED]

E-postadress

[REDACTED]

Mobiltelefon

[REDACTED]

Notifieringar

E-post

Samtycke till utlämnande av dina kontaktuppgifter

Vi får ibland förfrågningar från media som vill komma i kontakt med personer som lämnat e-förslag. Är du okej med att vi lämnar ut dina kontaktuppgifter (namn, telefonnummer och/eller e-postadress) till media om de frågar?

Ja, jag samtycker

Behandling av personuppgifter

De personuppgifter som lämnas registreras och behandlas för att underlätta administration, handläggning samt för statistiska ändamål.

Mer information om hur kommunen hanterar personuppgifter hittar du på sala.se/integritetspolicy.

Du kan även kontakta dataskyddsombudet via e-post: dataskyddsombud@sala.se

Jag förstår att Sala kommun behöver behandla mina personuppgifter.

Lagring av ditt ärende

Ditt ärende finns tillgängligt i Sala kommuns e-tjänsteplattform två (2) år efter att ditt ärende har avslutats. Ärendet raderas sedan till följd av dataskyddsförordningen. Vid frågor kring dina raderade ärenden, vänligen hör av dig till kommun.info@sala.se.

KS § 99 Svar på e-förslag - Vattenspraypark vid Stora lekparken

INLEDNING

Den 2 augusti 2025 inkom rubricerat e-förslag och publicerades på Sala kommuns hemsida för omröstning.

Förslagsställarens beskriver att stora lekparken i Sala är en välbesökt och uppskattad plats av både salabor och tillresande familjer. Den fantastiska sommararenan bidrar också till ökat liv och rörelse i parken. En varm sommardag blir lekparken dock väldigt varm och erbjuder inte så mycket skugga på själva lekplatsen. I anslutning till lekparken föreslås att en vattenspraypark skulle anläggas som kan erbjuda både svalka och lek. Förslagsställaren med familj besökte förra året Örebro stadspark som har en mycket fin lekplats och i anslutning till den en jätterolig vattenspraypark som erbjuder vattenlek med sprutande vatten från olika duschar och fontäner, utan bassäng

E-förslaget remitterades till Tekniska kontoret, samhällstekniska enheten, för yttrande. I yttrandet beskrivs att en vattenspraypark har en relativt kort nyttjandeperiod i förhållande till de investerings- och driftkostnader som krävs. En sådan anläggning kräver också en relativt stor yta. Även kringfunktioner som teknik, serviceutrymmen och tillgänglighet behöver beaktas i planeringen.

Investeringen riskerar uppgå till flera miljoner kronor, beroende på anläggningens storlek och utformning. Ur driftssynpunkt krävs daglig tillsyn under säsong, provtagning, underhåll samt reparationer.

Som enskild investering kan det bli svårt att prioritera motsvarande införande, men idén bör övervägas om det i framtiden skulle göras en mer omfattande rustning av stora lekparken.

Beslutsunderlag

KS 2026.1686 – Svar på e-förslag

KS 2025.3830 – E-förslag

KS 2025.3831 – Bifogad bild till e-förslag

Yrkanden

Ordförande Amanda Lindblad (S) yrkar, att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att avslå e-förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer sitt eget yrkande mot avslag och finner yrkandet bifallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar, att avslå e-förslaget.

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KS § 99 fortsättning

Hanna Westman (SBä) återkommer till kommunfullmäktige med förslag.

Skickas till
Kommunfullmäktige

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

KOMMUNSTYRELSEN
Amanda Lindblad

Svar på e-förslag; Vattenspraypark vid Stora lekparken

Den 2 augusti 2025 inkom rubricerat e-förslag och publicerades på Sala kommuns hemsida för omröstning.

Förslagsställarens beskriver att stora lekparken i Sala är en välbesökt och uppskattad plats av både salabor och tillresande familjer. Den fantastiska sommararenan bidrar också till ökat liv och rörelse i parken. En varm sommardag blir lekparken dock väldigt varm och erbjuder inte så mycket skugga på själva lekplatsen. I anslutning till lekparken föreslås att en vattenspraypark skulle anläggas som kan erbjuda både svalka och lek. Förslagsställaren med familj besökte förra året Örebro stadspark som har en mycket fin lekplats och i anslutning till den en jätteroligt vattenspraypark som erbjuder vattenlek med sprutande vatten från olika duschar och fontäner, utan bassäng

E-förslaget remitterades till Tekniska kontoret, samhällstekniska enheten, för yttrande. I yttrandet beskrivs att en vattenspraypark har en relativt kort nyttjandeperiod i förhållande till de investerings- och driftkostnader som krävs. En sådan anläggning kräver också en relativt stor yta. Även kringfunktioner som teknik, serviceutrymmen och tillgänglighet behöver beaktas i planeringen.

Investeringen riskerar uppgå till flera miljoner kronor, beroende på anläggningens storlek och utformning. Ur driftssynpunkt krävs daglig tillsyn under säsong, provtagning, underhåll samt reparationer.

Som enskild investering kan det bli svårt att prioritera motsvarande införande, men idén bör övervägas om det i framtiden skulle göras en mer omfattande rustning av stora lekparken.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå e-förslaget.

Amanda Lindblad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

E-förslag - Anmälan

✓ 1. Förslag

Rubrik

Vattenspraypark vid Stora lekparken

Ditt förslag

Stora lekparken i Sala är en välbesökt och uppskattad plats av både salabor och tillresande familjer. Den fantastiska sommararenan bidrar också till ökat liv och rörelse i parken. En varm sommardag blir lekparken dock väldigt varm och erbjuder inte så mycket skugga på själva lekplatsen. I anslutning till lekparken föreslår vi att en vattenspraypark skulle anläggas som kan erbjuda både svalka och lek!

Vår familj besökte förra året Örebro stadspark som har en mycket fin lekplats och i anslutning till den en jätteroligt vattenspraypark som erbjuder vattenlek med sprutande vatten från olika duschar och fontäner, utan bassäng. Det var självklart för oss att göra ett besök även i år!

Sprayparken i stadsparken i Örebro är utrustad med ett system som aktiveras av magnetventiler och en dator som är placerade i ett litet hus i närheten. Genom att trycka på en knapp aktiveras en sekvens av vattensprut i ungefär två minuter. Exempelvis Finspångs kommun, en kommun med invånarantal i storlek som Sala, har också en vattenspraypark.

En vattenspraypark skulle inte bara vara något som lockar till skoj och en ännu bättre lekupplevelse för tillresande. Den kan på ett enkelt sätt också erbjuda svalka till Salas barn som av olika anledningar inte har möjlighet att åka och bada.

Gäller ditt förslag någon specifik plats?

Ja

Adress eller karta

Vill du skriva in en adress eller markera på en karta?

Adress

Ange en adress

Stadsparken/Stora lekparken Sala

Vill du bifoga en fil?

Det kan exempelvis vara ett dokument eller en bild.

Ja

Bifoga fil

Här kan du bifoga en eller flera filer som beskriver ditt förslag.

 IMG_3876.jpg (293 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓ 2. Villkor

Det här händer med ditt inskickade förslag

- Registrering:** vi registrerar ditt förslag och det får ett diarienummer. Det här numret kan du alltid hänvisa till om du har någon fråga kring ditt förslag.
- Granskning:** alla inlämnade förslag granskas. Det här innebär att vi säkerställer att ditt förslag uppfyller de kriterier som krävs för att kunna gå vidare till omröstning (se "Villkor"). Om ditt förslag uppfyller kriterierna får du ett meddelande där vi berättar att det har publicerats på sala.se och därmed gått vidare till omröstning. Om ditt förslag behöver förtydligas kan vi be dig om en komplettering. Om ditt förslag inte uppfyller kriterierna för att gå vidare till omröstning hör vi av oss till dig och berättar varför.
- Omröstning:** ditt förslag publiceras på sala.se så att du och andra kan rösta på det. Förslaget går att rösta på under en period på 60 dagar.
- Behandling:** Om ditt förslag får 30 röster eller mer lyfts det för behandling av dina förtroendevalda. Förslag som inte når 30 röster arkiveras. Gamla förslag hittar du under "Visa arkiverade förslag" i två (2) år efter att förslaget kommit in till oss. Förslag som inte når 30 röster men som ändå ses som intressanta kan lyftas till beredning om de förtroendevalda väljer att göra det.
- Beslut:** När ditt förslag har behandlats får du ett meddelande om hur det har hanterats. Förslaget kan antingen godkännas eller avslås. Förslag som godkänns går sedan vidare till den verksamhet som får i uppdrag att genomföra ditt förslag.

Jag har läst och förstår vad som händer med mitt inskickade förslag

Ditt förslag blir en offentlig handling

När du lämnat in ett e-förslag blir det en offentlig handling vilket innebär att vem som helst får läsa handlingen eller kopiera den. Ditt namn kan komma att finnas med i protokoll och föredragningslistor som publiceras på kommunens webbplats.

Jag har läst och förstått att mitt förslag blir en offentlig handling

✓ 3. Kontaktuppgifter

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Amalia Alexandra

Efternamn

Tunevi

E-postadress

[Redacted]

Mobiltelefon

[Redacted]

Notifieringar

E-post

Samtycke till utlämnande av dina kontaktuppgifter

Vi får ibland förfrågningar från media som vill komma i kontakt med personer som lämnat e-förslag. Är du okej med att vi lämnar ut dina kontaktuppgifter (namn, telefonnummer och/eller e-postadress) till media om de frågar?

Ja, jag samtycker

Behandling av personuppgifter

De personuppgifter som lämnas registreras och behandlas för att underlätta administration, handläggning samt för statistiska ändamål.

Mer information om hur kommunen hanterar personuppgifter hittar du på sala.se/integritetspolicy.

Du kan även kontakta dataskyddsombudet via e-post: dataskyddsombud@sala.se

Jag förstår att Sala kommun behöver behandla mina personuppgifter.

Lagring av ditt ärende

Ditt ärende finns tillgängligt i Sala kommuns e-tjänsteplattform två (2) år efter att ditt ärende har avslutats. Ärendet raderas sedan till följd av dataskyddsförordningen. Vid frågor kring dina raderade ärenden, vänligen hör av dig till kommun.info@sala.se.

